

DR. IOAN DANILIUC

GHID
DE
MAXIMAFILIE

Editura AXA Botoșani
- 2004 -

Editura AXA Botoșani - 2004

Director - **Coriolan CHIRICHEȘ**

Consilier editorial - **Gellu DORIAN**

Tel. 0231 525909; Fax 0231 585050

ISBN: 973-660-000-9

LA CARTE – MAXIMUM

Il fut une simple manie, un temps où notre discipline a parfois été considérée comme une simple manie, une activité dont bon nombre de philatélistes ignoraient d'ailleurs l'objet.

Or la maximaphilie exige plus de soins et de patience tenace que la simple accumulation de vignettes dans un classeur.

Elle ajoute un plus à la simple philatélie, car elle exige des recherches multiples et approfondies. Elle ouvre ainsi à l'intelligence et au bon goût de plus amples perspectives. Enfin le collectionneur retire de tout cela de plus forts agréments et aussi des plaisirs plus délicats.

Si la carte-maximum avait besoin de justifications, nous en verrions une dans le fait qu'elle élargit les connaissances et qu'elle donne au maximaphilie un élan que le timbre seul est impuissant à lui procurer.

Philatéliste, cartophile et marcophile, le maximaphilie doit posséder en outre l'érudition indispensable à sa spécialité et ne jamais perdre de vue les règlements et directives de la F. I. P.

C'est pourquoi il ne faut pas confondre carte souvenir avec "carte maximum" qui a pour définition:

DOCUMENT PHILATELIQUE DONT LES TROIS ELEMENTS CONSTITUTIFS; TIMBRE, CARTE ET OBLITERATION, PRESENT ENTRE EUX LE MAXIMUM DE CONCORDANCES DE SUJETS, DE LIEU ET DE TEMPS."

Une passionnante collection pleine de découvertes.

Paris le 15 Juillet 1999

Jacques THENARD

Président de la Commission

F. I. P. de Maximaphilie

ILUSTRATA MAXIMĂ

A fost o simplă manie, un timp în care disciplina noastră a fost uneori considerată ca o simplă manie, o activitate căreia un număr apreciabil de filатели îi ignorau obiectul.

Maximafilia presupune însă un plus de grija și de răbdare tenace față de simpla acumulare a vinietelor într-un clasor. Ea adaugă un plus ideii de simplă filatelie întrucât presupune cercetări multiple și aprofundate, deschizând exigenței și bunului gust perspective ample. În final colecționarul extrage din toate acestea, distracții mult mai puternice și plăceri mult mai delicate.

Dacă ilustrata maximă ar avea nevoie de justificări, noi am găsi una în faptul că ea lărgeste aria cunoștințelor și dă maximafillei un elan pe care timbrul singur este incapabil să-l asigure.

Filatelia, cartofilia și marcofilia, adunate împreună crează maximafilia, care posedă în plus o erudiție indispensabilă specialității sale și niciodată nu trebuie să piardă din vedere regulamentele și directivele F. I. P.

Aceasta pentru a nu face posibilă confundarea cărții suvenir cu ilustrata maximă care are o definiție clară:

Document filatelic format din trei elemente constitutive: marca poștală, cartea poștală ilustrată și obliterarea, prezentând între ele maximum de concordanță de subiect, de loc și de timp.

O pasionantă colecție plină de descoperiri.

Paris 15. iulie 1999

Jacques THENARD

Președintele Comisiei F. I. P.
de Maximafilie

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Considerată ramura "mai tânără" a filateliei; - MAXIMAFILIA a apărut ca o modalitate nouă, mai complexă, neconvențională de colecționare a unor piese formate din mărci postale aplicate și obliterate pe fața cărților postale ilustrate, piese care au purtat și poartă denumirea de TCV, - **timbre côté vue**. Odată cu diversificarea subiectelor ilustrate în imaginile mărcilor postale, la unele dintre aceste piese, au putut fi ușor constatate existența similitudinii între acestea și subiectele conținute în imaginile cărților postale pe care erau aplicate. Deși existența unor astfel de piese este dovedită și semnalată încă din ultimii ani ai sec. XIX, denumirea de ILUSTRATĂ MAXIMĂ (carte maximă), pe care o cunoaștem astăzi, a fost atribuită abia în anul 1932, de către Ilamado Lecestre, colecționar de cărți postale ilustrate din Melun. Acesta poate fi pe drept cuvânt, considerat "nașul" care a dat numele ilustratelor maxime, "părinții" însă rămân în continuare necunoscuți. Apariția ilustratelor maxime, - "nașterea", nu poate fi precizată în timp și localizată într-un spațiu anume nici astăzi. Cu toate acestea nu este hazardată afirmația că ilustrata maximă se poate considera centenară, primele dintre ele fiind semnalate la cumpăna dintre sec. XIX și XX.

În tot acest timp maximafilia a avut o evoluție ascendentă, determinată atât de progresul metodelor și mijloacelor de editare a elementelor ce compun ilustrata maximă cât și de apariția și perfecționarea formelor de organizare a colecționarilor care au abordat acest domeniu. De la simpla colecționare a ilustratelor maxime s-a trecut ușor la activitățile legate de realizarea deliberată a acestora, la apariția relațiilor de schimb, la întocmirea unor exponate și etalarea lor în expoziții de profil care a avut ca rezultat pătrunderea în domeniul competițional. Această evoluție a avut loc concomitent cu apariția și dezvoltarea unor forme de organizare a colecționarilor în diverse structuri (cercuri, cluburi, asociații, societăți etc.).

Structurile organizatorice apărute în diverse țări, au militat și într-un timp nu prea îndelungat, au reușit să internaționalizeze organizarea activității maximafile, având în vedere atât caracterul universal al circulației efectelor postale, cât și caracteristicile unice ale obiectului colecționării, indiferent de țară.

Trecerea de la forme individuale de colecționare la forme organizate, de la simplu hobby la stadiul de competiție, nu a putut fi realizată decât prin

elaborarea unor principii universal valabile, referitoare la întreaga gamă de activități maximafile; colecționarea și realizarea ilustratelor maxime, modul de întocmire a unei colecții, de realizare a unui exponat, de organizare a unei expoziții de profil precum și modul de apreciere și evaluare a exponatelor prezentate în competiții. Toate aceste regulamente, directive, recomandări și linii directoare compun instrumentele cadrului organizat în care trebuie să se desfășoare activitatea maximafilă, precum și instrumentele menite să înlăture cât mai mult subiectivismul în aprecierile din activitățile competiționale.

Ideea acestei modeste lucrări, s-a ivit în urma vizionării unui număr apreciabil de exponate de maximafilie, prezentate cu prilejul mai multor expoziții de profil în ultimii 20 de ani. Evoluția exponatelor, atât ca formă cât și conținut a fost evidentă. Tot atât de evidentă a fost și continuă să fie prezența în competiții a exponatelor făcute "după ureche", din care răzbate lipsa unor cunoștințe maximafile (care întradevăr sunt de o complexitate mai mare fiind incluse atât cele filatelice cât și cele cartofile și marcofile). Mai mult chiar au fost și sunt voci "nemulțumite" care afirmă că "regulamentele îngrădesc maximafilia" iar juriile se conduc după "principii învechite, perimate". Oare chiar așa să fie ? În competițiile sportive nu stau la bază principiile regulamentare care au făcut ca o disciplină să devină probă de concurs, principii care în unele cazuri au o vechime de mai multe secole ? Dacă luăm fotbalul de exemplu, puțini sunt cei care în viața lor nu au "dat cu piciorul în minge" în diverse condiții moduri și împrejurări, la diverse vârste (pe stradă, pe maidan, cu minge improvizată, desculț sau încălțat etc.); în momentul când un meci de fotbal se joacă în cadrul unei competiții însă, lucrurile stau cu totul altfel. Regulamentul care stă la baza desfășurării jocului în această situație trebuie foarte bine cunoscut, aplicat și respectat.

La fel și în maximafilia devenită competiție trebuie respectată "regula jocului", regulă bazată pe logica existenței unor factori ce fundamentează întreaga activitate maximafilă.

- Factorul poștal derivat atât din caracterul strict poștal al mărcii, al ștampilei poștale și eventual al cărții poștale ilustrate (dacă aceasta are statut de întreg poștal), cât și de existența reglementărilor U.P.U. și a administrațiilor poștale naționale, referitoare la emiterea, și utilizarea acestor produse (efecte poștale).

- Factorul științific derivat din necesitatea aplicării întregului arsenal de cunoștințe maximafile în ce privește modul de realizare colecționare a ilustratelor maxime și de întocmire a unui exponat. La acestea trebuie să se adauge suficiente cunoștințe din domeniul tematicii alese, cunoștințe care să determine selecționarea și expunerea materialului în așa fel încât acesta să corespundă logicii și adevărului științific.

- Factorul estetic care ține de simțul artistic al expozantului, de capacitatea acestuia de a prezenta în mod cât mai atrăgător și mai armonios materialul ilustrat, la tema aleasă.

- Factorul competițional care motivează colecționarul în întocmirea exponatului, care îl face ca prin munca depusă să-și atingă țelul prin obținerea unor performanțe materializate în distincții cât mai înalte. Pe de altă parte factorul competițional a determinat elaborarea unor criterii care să permită evaluarea și aprecierea cât mai obiectivă a materialului expus și a muncii depuse de colecționar, să înlăture cât mai mult subiectivismul.

Prin urmare, regulamentele nu îngădesc maximafilia, mai ales domeniul colecționării - fiecare rămâne liber să colecționeze ce vrea și cum vrea. Intrarea în "joc" însă, trebuie să fie făcută cu respectarea regulilor acestuia. În intimitate se poate sta în halat și papuci dar când se iese la "bal", trebuie pus costumul, cravata și pantofii. Cine nu le are, rămâne acasă.

Prin urmare acestea au fost motivele ce au stat la baza întocmirii acestui ghid, care nici pe departe nu are pretenția de a fi elucidat toate aspectele, de a fi suficient de cuprinzător și de a aduce toate lămuririle necesare unei activități atât de complexe cum este maximafilia. Am încercat, de-a lungul capitolelor sale să comentez și să exemplific, prin imagini cât mai sugestive, prevederile regulamentelor de maximafilie în vigoare, insistând și asupra cunoștințelor elementare de filatelie, cartofilie și marcofilie.

Dificultățile de redactare m-au silit să recurg la câteva "artificii" care aduc unele prejudecii lucrării în ansamblu, dar sper să nu fie un impediment pentru cititor. Astfel, din cauza unei disproporții apreciabile între ilustrații și text am fost nevoit pe de o parte să renunț la unele ilustrații iar pe de altă parte să aleg un caracter de scris cu litere de corp mai mare. În scopul obținerii unei arhitecturi optime a paginilor a trebuit să folosesc în mod invariabil unele prescurtări, în special I.M. (ilustrată maximă) și C.P.I. (carte poștală ilustrată). Tot în scopul reducerii spațiului, numerotarea figurilor este proprie fiecărui capitol prin - fig. nr.x (fiecare capitol începe cu fig. nr.1.). Pentru subcapitole a fost folosită tot numerotare proprie, exprimată în cifre încercuite.

Nu am conceput ca o lucrare de acest gen să nu poarte în debutul ei câteva date privind apariția și evoluția maximafiliei. Prin acestea nu doresc altceva decât să aduc un modest omagiu tuturor înaintașilor care s-au dedicat cu profesionalism și dăruire acestei frumoase și nobile pasiuni, făcând ca pasiunea de colecționar să devină o adevărată știință și artă. Mulți dintre ei "șlefuiesc" și astăzi "diamantele" maximafiliei. În acest context, alături de mulțumiri aduc respectuoase omagii unor marcante personalități în

domeniu pe care soarta, în generozitatea sa, m-a făcut să-i întâlnesc, de la care am putut să "fur" multe din tainele maximafiliei și de a căroror considerație m-am bucurat și mă bucur. Respectuoase mulțumiri și profundă recunoștință Domnilor Jacques Thenard și Gonzague de la Ferté, pentru încurajările date în privința elaborării acestui ghid. Un plus de recunoștință dublată de cele mai frumoase sentimente de afecțiune d-lui dr. Valeriu Neaga care alături de celelalte două personalități amintite formează vârful piramidei în maximafilie și care cu gingășia unor adevărate sentimente părintești mi-a fost dascăl, mentor și prieten. Fără domnia sa paginile acestui ghid ar fi fost mult mai puține, mai sărace, (poate nu ar fi fost deloc). Galeria dascălilor cărora am onoarea să le adresez mulțumiri continuă cu d-nii Ioan Stănescu, Constantin Dumitru, Ștefan Stănescu, Teodor Ghiață-Melnic. Nu în ultimul rând, pioasă recunoștință celui care mi-a călăuzit din fragedă tinerețe, primii pași pe frumosul drum al pasiunii filatelice și în maximafilie, regretatul col. dr. Tănase Daniliuc.

Mulțumesc pe această cale distinsei Doamne Antoaneta Scărlătescu (fiica deschizătorului de drumuri în maximafilie, Grigore Scărlătescu), pentru materialul documentar pus la dispoziție, material care alături de cel oferit de d-nii dr. Valeriu Neaga și Ioan Stănescu a format baza ilustrațiilor ce însoțesc comentariile capitolelor. M-am bucurat de asemenea de sprijinul d-nilor Aurelian Dârnu, Theodor - Ghiață Melnic, Dumitru Dumitru și Mihai Chiroiu, care mi-au oferit o serie de consultații tehnice de specialitate.

Am lăsat ca încheierea să aparțină celor care din cel mai pur spirit de colegialitate m-au ajutat în elaborarea și redactarea acestei lucrări. D-na Magda Călinescu, d-na Mirela și d-nul Alexandru Dobre, d-na Georgeta Stănescu, d-nii Relus Baci și Vasile Găgean, au adăugat amintirilor frumoase, specifice unei colaborări de un deceniu și pe cele cuprinse în paginile acestei cărți.

Tuturor celor amintiți dar și celor ce nu au fost amintiți (le cer scuze pentru asta), numai sentimente de respect, dragoste și recunoștință.

Autorul

BUCUREȘTI
1999

I.

APARITIA SI EVOLUTIA MAXIMAFILIEI

La finele sec. XIX și începutul sec. XX, colecționarea mărcilor poștale și a cărților poștale ilustrate, a căpătat amploare și a început să ia forme organizate. Interesul acordat de către colecționari, mărcilor poștale, s-a datorat în cea mai mare parte dezvoltării calitative a acestora. Aproape în toate țările emitente, mărcile poștale au început să capete aspecte din ce în ce mai interesante din punct de vedere grafic și tipografic, locul mărcilor asemănătoare unor etichete cu valoare, fiind luat de cele în care imaginea devenea din ce în ce mai diversificată. Pentru început, imaginile mărcilor erau constituite de efigiile monarhilor ca nu după mult timp acestea să conțină subiecte aparținând unei game variate de tematici.

Aproximativ în aceeași perioadă se remarcă o evoluție similară și în ceea ce privește editarea cărților poștale ilustrate, evoluție datorată în mod firesc perfecționării metodelor și mijloacelor tipografice cât și apariției și dezvoltării artei fotografice.

Apariția unei noi forme, neconvenționale, care îmbină filatelia și cartofilia, realizând ca obiect de colecționare piesa denumită TCV (timbre côté vue), datează tot din această perioadă și consta din colecționarea de cărți poștale ilustrate, care au circulat cu marca poștală aplicată pe suprafața ilustrată. Aceste piese au constituit actul de naștere al ilustratei maxime, implicit a maximafiliei ca arie de colecționare.

Fig.1. - T.C.V. - Carte poștală francată și oblitterată pe fața ilustrată

Începutul maximafiliei nu poate fi determinat în timp și localizat cu precizie. Cert este faptul că la sfârșitul secolului trecut, existau printre filателиști, colecționari de TCV-uri. În sprijinul acestei afirmații stau o serie de articole și relatări apărute în presa vremii în diverse țări, inclusiv în România; - articole, cel mai adesea, însoțite de reproducerea pieselor realizate. Foarte mulți colecționari au realizat TCV-uri cu ocazia diferitelor călătorii ce le întreprindeau. În mod cu totul întâmplător (în cazul unor colecționari poate chiar deliberat) atât marca cât și cartea poștală ilustrată prezentau în imaginile lor același subiect. Mai mult chiar unele piese erau obliterate cu ștampile din localitățile de apartenență a subiectelor (imaginilor) respective.

Un rol deosebit l-a avut în acest sens apariția unor cluburi care printre alte activități își propuneau schimbul de corespondență, de mărci poștale și de cărți poștale ilustrate. Astfel publicația **"Globe Trotter"**, a clubului cu același nume, a pus la dispoziția colecționarilor adrese ale membrilor săi în vederea stabilirii unor schimburi de mărci poștale și de cărți poștale ilustrate. Unii dintre acești colecționari solicitau ca trimiterea cărților poștale să fie făcută prin aplicarea mărcilor poștale pe fața ilustrată a cărților poștale ilustrate.

Pe aceeași linie s-au înscris și publicațiile **"Rumana esperantisto"**, **"Hobby"**, **"International exchange"** și **"Cosmopolitan correspondence club"**.

Noua situație creată nu a fost trecută cu vederea mult timp. Spiritul iscoditor al colecționarilor și-a spus repede cuvântul, constatând că realizarea concordanței de subiect (imagine) între marca poștală și carte poștală ilustrată precum și cea de loc certificată de ștampila poștală, duce la realizarea unor piese superioare din punct de vedere al posibilităților de realizare, al mesajului transmis și nu în ultimul rând al aspectului estetic. Piesa rezultată în acest mod s-a dovedit un element de colecționare inedit, prezentând un plus de interes prin oferirea unor noi elemente de observare și cercetare.

Din cadrul acestor piese, considerate astăzi ca fiind printre primele ilustrate maxime, sunt cele realizate în Egipt având ca subiecte „Sfinxul” și „Piramidele”, obliterate la Cairo în data de 25 mai 1909. În același context, cu îndreptățită mândrie și satisfacție, se pot aminti TCV-urile românești considerate veritabile ilustrate maxime, din colecția regretatului Georges Naudet. În această faimoasă colecție au fost semnalate piese românești de o deosebită valoare realizate cu mărcile Yv. 105

Fig.2.- T.C.V. în care sunt stabilite concordanțele unei veritabile ilustrate maxime.
(Colecția - Grigore SCARLATESCU)

(10 bani Carol I din seria "Tipografiate" 1893 - 1899, obliterate la 10 sept. 1900), Yv. 215 și 200 (1 ban negru și 15 bani oliv din seria „Carol I - uzuale” 1909 - 1913, aplicate pe o carte poștală ilustrată color ed. Socec & Co, obliterate la București în 25 mai 1909 și la sosire - Nancy 29 mai 1909).

Întâmplarea face ca în colecția autorului să figureze o ilustrată maximă (Fig.3.) realizată ca TCV cu marca de 5 bani, verde, Carol I, din seria "Spic de grâu" -1898, aplicată pe o carte poștală (tip U.P.U.) editată de Magazinul de muzică "Grünberg" - Iassy, obliterate la 7 ianuarie 1901 la Bârlad (BERLAD). Piesa a fost circulată LOCO. Din informațiile de până în prezent se pare că este cea mai veche piesă românească ce îndeplinește condițiile de concordanță specifice unei ilustrate maxime, după cea semnalată de G. Naudet, obliterate în anul 1900.

Fig. 3. - TCV (I.M.) - Carol I -1901

Rudolf Stahl, unul din primii colecționari cehi, avea în colecția sa multe ilustrate maxime realizate încă din 1908 cu ocazia

călătoriilor sale în diferite regiuni ale globului. Exemplele amintite, permit concluzionarea faptului că ilustrata maximă nu a fost inventată; ea s-a născut în cadrul unui proces de circumstanțe pe baza observațiilor rezultate din studiul colecționarilor de TCV-uri.

În general numărul ilustratelor maxime realizate în primele două decenii ale sec.XX a fost destul de redus. Obiectul unei noi arii de colecționare deși exista și era semnalat, nu avea o denumire prin care să poată fi caracterizat și clasificat. Termenul de MAXIMĂ și expresia de CARTE MAXIMUM (CARTE MAXIMA), apare pentru prima dată, folosite de către colecționarul francez M. Lecestre în anul 1932. Acesta relatează:

"Ideea de CARTE MAXIMĂ mi-a venit când mi-a căzut în mână o vedere a Arcului de Triumf ce avea lipită pe față un timbru identic (cu imagine identică - n.a.) căruia i-am aplicat o ștampilă poștală la Biroul poștal 108 din Paris. Posedam deci o carte poștală completă și originală. Am considerat în acel moment că această carte poștală interesantă necesita o clasificare specială: mi-a trecut prin minte denumirea de MAXIMĂ care să cuprindă atât cartea poștală cât și marca; două lucruri care realizau un maxim (de concordanță - n.a.), denumire care mi s-a părut că sună bine urechilor și am lansat - o la 1 august 1932 în "Revue de Libre Échange".

Preluată din limba franceză - (*Carte maximum*) - expresia de CARTE MAXIMĂ, folosită de Lecestre s-a dovedit a fi cea mai potrivită pentru definirea acestor piese, expresia uzitată în limba română fiind de ILUSTRATA MAXIMA (I.M.). Adjectivul "MAXIM" din construcția expresiei nu face referință decât la concordanța totală cu tendința de perfecțiune (maximă) ce trebuie atinsă între cele trei elemente componente ale piesei, nicidecum nu se referă la alte caracteristici ale acesteia (frumusețe, dimensiune, valoare etc). Unele inconsecvențe care au generat și fluctuații terminologice au provenit din sensul nou, specializat, puțin impropriu, de folosire a adjectivului MAXIM care la prima vedere pare puțin inadecvat. Cu toate acestea noțiunea de CARTE MAXIMĂ (ilustrată maximă - expresia uzuală în limba română),

utilizată cel mai adesea sub formă prescurtată prin termenul de MAXIMĂ, precum și familia de cuvinte specializate derivate (maximafilie, maximafil, maximafilist), s-a impus în limbajul curent universal chiar dacă nu multe țări l-au introdus în dicționarele limbilor respective. Cel puțin în țara noastră, familia de cuvinte derivate din noțiunea de MAXIMĂ este cuprinsă în *"Dicționarul universal al Limbii Române"* ediția 1998.

După cum era și firesc, au existat și alte propuneri pentru definirea noii arii de colecționare și a obiectului acesteia. În acest sens, colecționarii polonezi, reprezentați de Mariān Haydzicki au propus și au susținut denumirea de "CARTE ANALOGICĂ", preocuparea pentru acest tip de colecționare căpătând denumirea de "ANALOGOFILIE". Dacă ținem cont de cele afirmate de Lecestre, această denumire, cel puțin pentru limba română, nu prea *"sună bine urechilor"*. În final termenul nu a fost însușit fiind adoptată prima formă, cea dată de colecționarul francez.

În perioada ce a urmat primului război mondial dar mai ales după anul 1930, se poate vorbi de maximafilie în adevăratul sens al cuvântului. Realizarea ilustratelor maxime progresează atât din punct de vedere cantitativ dar mai ales calitativ iar activitatea de colecționare începe să capete din ce în ce forme organizate, constituindu-se primele cluburi și societăți de maximafilie. După cel de al doilea război mondial, gruparea colecționarilor de ilustrate maxime în diverse forme organizate se remarcă în foarte multe țări europene cât și în Statele Unite și America Latină. Printre aceste grupări sunt demne de amintit: în Franța (*"Les maximaphiles Français"*, *"L' Essor Maximaphile"*, Clubul *"Le Meilleur"*, *"L' Union Maximaphile Internationale"*), în Belgia (*"Unimax"*, *"Maxphila"* și *"Maximanet"*), în Germania (*"Deutsche Maximaphilisten Club"*), în Statele Unite (*"The Maximum Cards Society of America"*).

Structuri organizatorice asemănătoare au luat ființă și în țări ca: Italia, Portugalia, Grecia, Spania iar în altele,- printre care și România - au fost înființate **Secții de Maximafilie** în cadrul asociațiilor filatelice naționale.

Toate aceste asociații au editat (unele continuă să editeze) publicații de informare specifică, sub formă de reviste, buletine sau simple foi de informare care au stat și stau la baza literaturii maximafilie. Colecționarii reuniți în astfel de forme organizatorice au constituit adevărate rețele de schimb prin corespondență, ceea ce a determinat creșterea din ce în ce, atât a numărului de ilustrate maxime cât și a colecționarilor.

Evenimentul cel mai important, cu semnificații deosebite în evoluția maximafilie a fost **Primul CONGRES INTERNAȚIONAL DE MAXIMAFILIE** organizat și desfășurat la Dijon (Franța) în perioada 11 - 14 septembrie 1947, la care printre cele 14 țări participante s-a numărat și România, reprezentată de Gerard SCHALIK. Congresul, organizat de **Uniunea Maximafilă Internațională** și **Asociația Internațională Analogică**, a dezbătut și discutat o serie de probleme și a adoptat unele hotărâri referitoare la :

- definiția piesei, **Ilustrată maximă** sau **ilustrată analoagă** (propusă de delegatul polonez);

- folosirea mărcilor poștale numai în perioada cât au putere de francare;

- obliterarea ilustratelor maxime cu subiecte din afara țării emitente a mărcii poștale respective;

- stabilirea regulilor maximafilie internaționale, pe baza propunerilor Asociației "*Les Maximaphiles Français*".

Totodată, s-a hotărât constituirea unui Comitet internațional de legătură, menit să obțină și să ofere informații referitoare la maximafilie. Cu prilejul congresului a fost organizată "**Prima expoziție internațională de Maximafilie**" cu patru clase de participare. Lucrările congresului au fost publicate în buletinul "*Documentation maximaphile, philatélique, marcophile*".

fig. 4. I.M. realizată cu prilejul
Congresului de la Dijon - 1947

Importanța lucrărilor acestui prim forum maximafil s-a făcut resimțită nu după mult timp. Problemele puse în discuție, concluziile rezultate au sensibilizat participanții și au avut un larg ecou în rândul colecționarilor din Europa, determinând atât o creștere semnificativă a interesului pentru colecționarea de ilustrate maxime cât și o amploare deosebită în ceea ce privește crearea unor structuri organizatorice, publicistica și activitatea expozițională.

Astfel, în anul imediat următor, 1948, s-a constituit la Bordeaux, Asociația "L' ESSOR MAXIMAPHILE", care a continuat editarea buletinului "*Documentation Maximaphile*", devenit ulterior "*Liaison Maximaphile*". De asemenea a apărut lucrarea lui René Delbrel "*Propos maximaphile*".

În Belgia a luat ființă UNIMAX (**Union des Maximaphiles Belges**) iar în Austria, au fost organizate, tot în 1948, primele două expoziții de maximafilie, la Innsbruck și la Viena. Manifestare expozițională similară a avut loc și în Bulgaria, însoțită fiind de un concurs pentru cele mai frumoase ilustrate maxime, obliterări și colecții.

Fig.5. Ștampile ale primelor expoziții de maximafilie

În anul 1950, în Belgia, a luat ființă clubul realizatorilor de ilustrate maxime "MAXIMANET", iar în 1955 Madeleine de WERGIFOSSE a înființat Clubul "MAXPHILA".

Anul 1957 marchează și constituirea primei grupe de maximafilie din România, în orașul Bacău.

Începând cu anul 1958, în San Marino au fost organizate o suită de expoziții de maximafilie sub denumirea "PHI-NU-MAX".

În anul 1959, în cadrul Asociației Filateliștilor din România a luat ființă **Cercul de studii maximafilie** - nucleul viitoarei **Secții de Maximafilie** create în 1965.

Anul 1961 a fost marcat de organizarea la Clichy (în apropierea Parisului) a expoziției EX-EU-MAX, la care au participat cele mai prestigioase colecții de maximafilie din Europa. Inițiatorul expoziției a fost Colonelul Gonzague de la Ferté, viitorul Președinte al Comisiei F.I.P. de Maximafilie și autorul unei remarcabile lucrări - "*La Collection Maximaphile*".

În anul 1963, la Caen, s-au desfășurat lucrările **Congresului Federației Societăților Filatelice Franceze**, în cadrul cărora s-a promulgat oficial un **Statut al Cărții (ilustratei) Maxime**, (prima formă a unui statut fiind redactată de către societatea "**Les Maximaphiles Francais**" în 1946) în care era inclusă, pentru prima dată, o definiție a acesteia:

".. O piesă filatelică formată din trei elemente poștale constitutive, cartea poștală ilustrată, marca poștală și obliterationea poștală, care prezintă între ele maximum de concordanță."

Tot în același an a fost înființată Asociația "**LES MAXIMAPHILES BELGES**".

În 1969, la Praga, ia ființă Secția de Maximafilie pe lângă Clubul cartofi-liștilor iar la Viena se înființează o Grupă de Maximafilie.

Din anul 1970, au început să fie organizate o serie de manifestări expoziționale de maximafilie ce au determinat creșterea prestigiului acestei noi ramuri a filateliei.

Pornind cu bilateralele România-Franța (București 1970); Franța - România (Paris 1972), acest gen de manifestări au conti nuat și în anii următori.

În anul 1971, în cadrul Asociației "**LES MAXIMAPHILES FRANÇAIS**" s-a constituit "**Grupul Internațional al Realizato-**

Fig. 6. Afișul expoziției România - Franța

rilor de Ilustrate Maxime", coordonat de Gonzague de la Ferté.

Tot în 1971, a avut loc Congresul F.I.P. la Budapesta. În cadrul lucrărilor acestui forum s-a pus în discuție pentru prima dată admiterea maximafiliei în cadrul F.I.P. drept clasă independentă.

Congresul F.I.P. din 1972 de la Bruxelles și cel din 1973 de la München, nu au adus nimic nou în sfera maximafiliei.

Anul 1974 a reprezentat un moment important în dezvoltarea maximafiliei prin organizarea unor manifestări de amploare. Cap de afiș a fost expoziția europeană de maximafilie **"EUROMAX '74"** și **Primul Simpozion Internațional de Maximafilie**, organizate la București. Importanța lucrărilor simpozionului a constatat în dezbateră și adoptarea *"Statutului Internațional al ilustratei maxime"*.

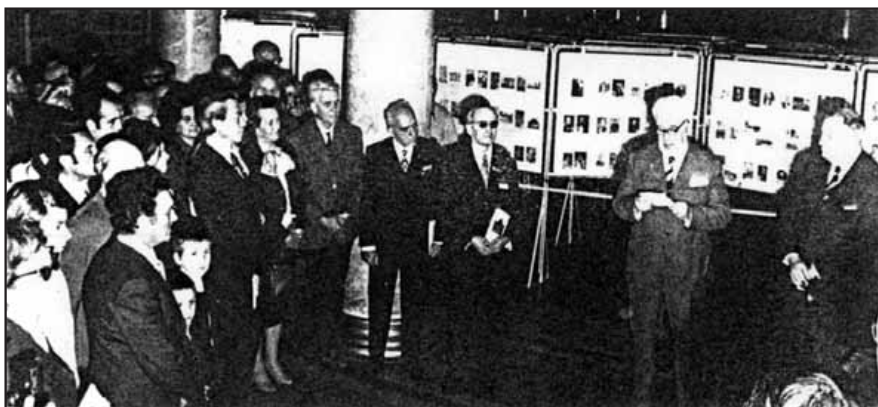

Fig.7 . - Vernisajul expoziției EUROMAX '74 în rotunda Ateneului Român din București

La cel de al 44 - lea Congres F.I.P., ce a avut loc la Madrid, în perioada 4 - 13 aprilie 1975, cu ocazia **Expoziției Mondiale de Filatelie "ESPAÑA '75"**, a fost făcută recomandarea includerii unei secții de maximafilie în Regulamentul expozițiilor F.I.P.

În anii imediat următori se remarcă o intensificare atât a manifestărilor expoziționale cât și a preocupărilor direcționate spre crearea și perfecționarea unor structuri organizatorice. Au luat ființă numeroase asociații, societăți, grupe sau secții de maximafilie în numeroase țări (Italia 1976; Bulgaria și Elveția 1977;

Brazilia și Olanda 1979; Grecia și Luxemburg 1980; Spania, Portugalia, etc.), au fost organizate simpozioane la Paris, Milano, Bruxelles.

Fig.8 - Simpozionul internațional de maximafilie, MILANO oct. 1974.

De la stânga la dreapta: G. de la Ferté (Franța), A.Furtado (Portugalia); V.Neaga (România); Luigi A. Morera (Italia)

În plan expozițional, continuă manifestările bilaterale: Ungaria - Italia (Budapesta - 1978); Belgia - U.R.S.S. (Bruxelles - 1978); Franța - Belgia (Paris 1979); Portugalia - România (Portimão - 1979); Italia - Ungaria (Imola 1979.); Belgia - Bulgaria (Bruxelles 1979); Bulgaria - Franța (Varna - 1981); Italia - Belgia (Bologna 1981); Grecia - Belgia (Atena 1982); Luxembourg- Croația (1982).

Fig.9 . Aspect de la prima expoziție BALCANMAX - Atena 1983.

(Imaginea a prileiuit editarea unei C.P.I ce a servit drept suport I.M. realizată cu prilejul expoziției BALCANFILA de la ATENA 1989)

În afara de expozițiilor bilaterale, au mai fost organizate și manifestări mai ample: expoziția trilaterală de maximafilie de la Constanța (1977), care a reunit colecții din România, Luxemburg și Belgia precum și expoziții zonale: BALKANMAX - Expoziția de

maximafilie a țărilor balcanice, (începând cu ATENA în 1983, au fost organizate până în prezent 5 ediții), sau europene, EUROMAX la Krakowia.(1981), care a urmat ediției de la București din 1974.

Toate aceste prestigioase manifestări au determinat lansarea de către maximafiliști a unor inițiative la F.I.P., inițiative private inițial cu rezervă, apoi cu bunăvoință până în luna mai 1977 când la Congresul F.I.P. de la Amsterdam s-a aprobat, cu titlu provizoriu,

Fig. 10. Sigla și ștampila expoziției BALCANMAX '83
Atena

constituirea unei **Subcomisii de maximafilie**, atașată **Comisiei tematice a F.I.P.** Constituirea Biroului acestei Comisii a căzut în sarcina Federației Societăților Filatelice Franceze care trebuia să contacteze federațiile naționale în care existau asociații sau grupări de maximafilie. În cadrul acestui Congres, d-nul Gonzague de la Ferté a propus elaborarea unui regulament pentru viitorul Congres de la Praga, din 1978.

În perioada 19 - 20 noiembrie, cu ocazia expoziției „PORTUCALE '77“, la Porto, s-a reunit subcomisia formată din Gonzague de la FERTÉ - președinte, Valeriu NEAGA - vicepreședinte, A. Luigi MORERA, Andre SANDERS și Istvan SZEKELY - membri. Cu această ocazie, subcomisia a propus pentru viitorul Congres F.I.P. de la Praga (1978), o moțiune: *ca viitoarele expoziții F.I.P. să prevadă în regulament, o clasă competitivă pentru exponatele de maximafilie*".

Congresul F.I.P. de la Praga din septembrie 1978, a aprobat ca viitoarele regulamente ale expozițiilor internaționale să stipuleze maximafilia drept clasă de participare și a aprobat „**Regulamentul pentru colecțiile de Maximafilie la expozițiile F.I.P.**“. Tot în această perioadă, la Praga, a avut loc Conferința Subcomisiei F.I.P. de Maximafilie, ocazie ce a prilejuit re alegerea biroului în vechea sa componență.

La Congresul F.I.P. de la Essen din 1980, a fost aprobată transformarea **Subcomisiei** în **Comisie de Maximafilie** de sine-stătătoare sub președinția lui Gonzague de la Ferté având aceiași componență a organului de conducere, componență sub care a funcționat până în anul 1982.

Fig.11. GONZAGUE DE LA FERTÉ
Fondator și Președinte al Subcomisiei (1977),
apoi al Comisiei de Maximafilie a F.I.P. până în
1982

Fig.12. Dr. VALERIU NEAGA
Președinte al Comisiei de Maximafilie a F.I.P.
în perioada 1982-1988

Cu prilejul **Congresului F.I.P. de la Paris din 1982**, dr. Valeriu Neaga, a fost delegat ca Președinte ad-interim, în locul d-lui G. de la Ferté, căruia Federația Societăților Filatelice Franceze i-a retras delegația.

Un an mai târziu, la Rio de Janeiro, dr. Valeriu Neaga a fost confirmat ca Președinte al Comisiei F.I.P. de Maximafilie.

Această perioadă nu a fost lipsită de seisme. În anul 1982, la Paris și în 1983 la Rio de Janeiro, delegația fostei U.R.S.S. la care

s-a atașat cea a R.F. a Germaniei, au cerut desființarea Comisiei de Maximafilie, comisie care abia apucase să facă primii pași. Intervenția energetică a mai multor delegații și argumentele prezentate de președintele comisiei, au determinat pe inițiatori să-și retragă motiunea.

Fig. 13. Al 52-lea Congres F.I.P. - RIO DE JANEIRO - iulie 1983. Delegația Chinei mulțumeste reprezentantului A.F.R. (Dr. V. Neaga) care a propus și susținut admiterea țării lor în F.I.P. Propunerea a fost sprijinită de intervenția delegațiilor S.U.A.

Referitor la acest aspect, Jose Antonio Duarte Martins, în cartea sa "A Maximafilia de Macao" (1984) relatează:

"Il faut remarquer encore, les Congrès FIP à Paris (1982) et à Rio de Janeiro (1983), où des motions, sans aucune raison, de la URSS et de la République Fédérale Allemande, respectivement, aspiraient à faire reculer la Maximaphilie. Les motions ont été éloignées dans les deux affaires et la Maximaphilie a sorti de ça plus forte.

*On doit aussi rémarquer ici le travail infatigable de M. Valeriu Neaga, Président de la Commission FIP pour la Maximaphilie, qu avec décision et diplomatie a parvenu à faire dépasser ces nuages sombres qui menaçaient la Maximaphilie."**

* Se poate remarca încă, la Congresele FIP de la Paris (1982) și de la Rio de Janeiro (1983) unde motiunile, fără nici o rațiune a URSS și respectiv a R.F. Germane prin care se aspira la desființarea maximafiliei. În ambele cazuri motiunile au fost retrase și maximafilia a ieșit mult mai puternică.

Trebuie de asemenea remarcat aici străduința neobosită a D-lui Valeriu Neaga, Președintele Comisiei FIP pentru Maximafilie, care cu fermitate și diplomatie a făcut să înlăture norii sumbrii care amenințau maximafilia.*

La Conferința Comisiei de Maximafile de la Madrid (mai 1984), maximafiliștii români și-au adus o substanțială contribuție prin elaborarea și prezentarea proiectului de ***Regulament pentru colecțiile de maximafile*** precum și a ***Comentariilor privind criteriile specifice de apreciere a colecțiilor de maximafile***.

Un an mai târziu, în noiembrie 1985, la Congresul F.I.P. de la Roma a fost aprobat ***Regulamentul special pentru evaluarea (aprecierea) colecțiilor de maximafile la expozițiile F.I.P.***

Biroul Comisiei de maximafile a F.I.P. în anul 1987 era format din: Valeriu Neaga - președinte, Joseph Wolff -vicepreședinte, Luigi Morera - secretar, André Sanders, Jacques Thenard și Alexandre Kotopoulis - membri.

În anul 1988, înaintea Congresului de la Praga, prin demisia dr.Valeriu Neaga, președenția a fost preluată de Jacques THENARD (Franța), care a fos confirmat în funcție la Congresul F.I.P din acest an, reales apoi la Congresul de la Granada (1992) și Istambul (1996).

Fig.14. JACQUES THENARD
Președinte al Comisiei de Maximafile a
F.I.P. din anul 1988

II.

MAXIMAFILIA ÎN ROMÂNIA

Repere cronologice

1894 - Apar primele cărți poștale ilustrate tipărite în țară cu prilejul Expoziției Cooperatorilor din București, Cărțile poștale au aceeași imagine tipărită pe carton colorat în trei nuanțe, sugerând culorile drapelului (roșu, galben și albastru deschis).

Fig. 1. - Carte poștală ilustrată emisă în 1894

1900 - 1901 - Apar primele cărți poștale ilustrate cu imagini din România și cu personalități românești în diferite edituri.

1900 - 1910 - Grigore Scărlătescu realizează prin corespondență o suită de TCV-uri dintre care unele sunt veritabile I.M.

Existența realizatorilor și colecționarilor de TCV-uri în țara noastră este demonstrată de prezența unor piese realizate în această perioadă, unele din ele constituind astăzi adevărate "perle" în exponatele de maximafilie.

1912 - Circulă din stațiunea Păltiniș, piese realizate cu mărci de poștă locală (Hohe Rinne), care îndeplinesc toate condițiile de concordanță ale unei ilustrate maxime.

Fig. 2. GRIGORE SCĂRLĂTESCU

1935 (iul.) și 1939 (iun.) - "Ziarul științelor și călătoriilor" publică articole privind cartofilia, însoțite de reproducerea unor

ilustrate maxime. Aceste articole apar aproximativ concomitent cu materiale similare publicate în presa occidentală (Belgia, Franța, Spania, etc.).

1938 - "**Revista Societății Filatelice Române**", publică articolul "**Colecționarea de cărți poștale ilustrate**" de Emilian Costescu, în care se face o călduroasă pledoarie colecționării de TCV-uri, și a respectării concordanțelor între marca poștală și cartea poștală ilustrată .

* - În același an, la Expoziția filatelică, organizată în orașul Sibiu, Bertha Dengel participă cu exponatul "**Cărți poștale francate pe fața ilustrată**".

1930 - 1940 - Sunt semnalate o serie de ilustrate maxime realizate în mod deliberat. Astfel la Cluj, Constantin Petrovici, solicitat fiind de corespondenți din străinătate (Antonio dos Santos Furtado din Portugalia, Georges Naudet și Gonzague de la Ferté din Franța), realizează o serie de ilustrate maxime. Aproximativ pe aceeași linie se înscrie și preocuparea lui Eugen Kuszalik, care inițial și-a început activitatea la Arad.

1945 - Începe să ia amploare activitatea premeditată de realizare a ilustratelor maxime, noțiunea de "Ilustrată Maximă" fiind deja vehiculată. Sunt realizate astfel de piese cu imagini din Cluj, utilizându-se mărci din seria "Pentru ardeleni", la solicitarea colecționarului Ramon d'Areny Plandolit din Andora.

1947 - (iun. - iul.) - Apar în revista **FILATELIA** primele articole de popularizare a maximafiliei.

* - sept. - România participă prin persoana ing. Gerard Schalik, la primul **Congres Internațional de Maximafilie** de la Dijon - Franța.

1951 - 1954 - Organul de editare și comercializare a mărcilor poștale din România - **I.C.S. Filatelia** - editează primele ilustrate maxime oficiale românești. Fig.4.

Fig. 3. - Antonio dos Santos FURTADO

1957 - La Bacău, din inițiativa unor pasionați filателиști (I.Arghir, M.Aronovici, V.Neaga, P.Huică, H. și Zoe Rotman, Gh. Văduva), se constituie o grupă de maximafilie, prima formă de organizare maximafilă din țară. La inițiativa acestor entuziaști au fost organizate și primele expoziții eminamente de maximafilie din România.

* - Tot în 1957, revista "MAX-PHILA" din Belgia (director Madeleine de Wergifosse), publică informații privind ilustratele maxime românești editate de către I.C.S. Filatelia, date despre personalitățile ce le ilustrează precum și relatări de la prima expoziție de maximafilie de la Bacău.

Fig. 4. Prima I.M. editată de I.C.S. Filatelia

1958 - Anul sărbătoririi "**Centenarului Mărcii Poștale Românești**". Printre alte manifestări a fost organizată și cea mai mare expoziție filatelică din România, până la această dată, găzduită de Palatul Poștelor din București. La expoziție au fost prezentate și colecții de ilustrate maxime atât din România cât și din alte țări.

* - Revista "Filatelia" publică articolul "**Cum am devenit maximafilă**" (maximafiliștă - n.a.) de Aurora Stoicescu.

1959 - În contextul sărbătoririi Centenarului Unirii Principatelor Române, au fost organizate manifestări expoziționale în diverse localități din țară. La Focșani colecționarul Vasile Pănescu, prezintă un exponat de maximafilie, remarcat ca inedit într-un articol din presa locală.

* - Încurajați de succesele maximafilie ale anului anterior, un entuziast grup de filателиști format din Mark Horațiu, Constantin Pavlovski și Aurora Stoicescu, au format în cadrul A.F.R. un **Cerc de studii maximafilie**. Acest cerc a constituit nucleul viitoarei **Secții de Maximafilie**.

1965 - Având ca membri fondatori pe Constantin Dumitru, Jose Esra, Gabriela Mândreanu, Eugeniu Moroșanu, Gheorghe Musceleanu, Valeriu Neaga, Grigore Pruteanu, Victor Stănică și Ion Ungureanu; se înființează **Secția de Maximafilie** din cadrul A.F.R. - actul de naștere al maximafiliei organizate din țara noastră. Drept consecință în anii imediat următori, au luat ființă 33 grupe de maximafilie în diferite localități din țară, aproape în toate municipiile reședință de județ precum și în alte orașe (Bacău, Baia Mare, Botoșani, București, Cluj, Iași, Constanța, Craiova ș.a.).

Fig. 5. - Prima expoziție de maximafilie - București 1965. Stampila expoziției și comitetul de organizare. De la stânga la dreapta: Victor Stănică, Eugen Moroșanu, dr. Valeriu Dumitrescu, Mark Horațiu, Constantin Pavlovski, dr. Valeriu Neaga

* - iulie - Filiala A.F.R. București (președinte dr. Valeriu Dumitrescu) inițiază și organizează o expoziție de amploare, numai cu exponate de maximafilie, având ca exemplu experiența expozițiilor similare organizate la Bacău începând cu anul 1957. Expoziția este găzduită de Palatul Poștei Centrale, având ca organizatori membrii fondatori ai Secției de Maximafilie din A.F.R. și a deschis șirul unor manifestări similare organizate în anii următori.

* - Revista "**Les Maximaphiles Français**" publică articolul "*Une pièce maximaphile rare*" (O piesă maximafilă rară) - realizată cu marca poștei locale Păltiniș (Hohe Rine) și circulată la Sibiu în anul 1912.

1966. - Întreprinderea "**Rompresfilatelia**" (fosta I.C.S. Filatelia), reia editarea și realizarea de ilustrate maxime, iar în cadrul A.F.R. se constituie, sub președinția D-lui Constantin Dumitru, **Comisia de omologare a ilustratelor maxime** realizate de colecționari

1967. - Filiala A.F.R. Constanța, prin contribuția deosebită a lui Virgiliu Moroianu și Tiberiu Petrila, inițiază o serie de manifestări expoziționale de maximafilie pe litoralul românesc începând cu expoziția "MAMAIA '67", la care au participat un număr de 20 de exponate.

* - Revista "**Les Maximaphiles Français**" nr. 230/1967, publică articolul "*Les oeuvres du sculpteur roumain Constantin Brâncuși sur les cartes maximum*".

1968. - Aceiași prestigioasă revistă, publică în nr. 231/1968, articolul "*Maîtres de la peinture universelle sur les cartes maximum roumaines*".

* - În "**Indrumarul filatelistului**" editat de Filiala A.F.R. București, este publicat articolul "*Maximafilia - o nouă preocupare în filatelie*".

1969.- apr. - La București se organizează expoziția laureatilor celui de al III-lea concurs republican al realizatorilor de I.M., respectiv Ghenadie Frunză (pentru cea mai frumoasă I.M.); Aurel Teodoru și Nicolae Georgescu ex-aequo (pentru exponatul "Faună din rezervații naturale"); Constantin Dumitru (pentru cel mai mare număr de I.M. cu variante;- 86 realizate în anul 1968). Premiul pentru cel mai frumos exponat prezentat de un tânăr a fost atribuit lui Cristian Ungureanu.

* - În perioada 10 - 31 august, are loc la Constanța expoziția interjudețeană de maximafilie "MAXIMAFILIA '69", dedicată împlinirii unui deceniu de activitate a Secției de Maximafilie din cadrul A.F.R.

* - Aceiași filială editează broșura "**Filatelia și maximafilia pentru tineret**" - autor Tiberiu Petrila.

* - În cadrul Filialei A.F.R. București se constituie "**Grupa**

de maximafilie" având ca președinte pe ing. Gheorghe Musceleanu și secretar pe Ion Ungureanu.

* - La Cluj ia ființă o grupă de maximafilie sub președinția lui Ioan Fărăianu, secondat ca secretar de Teodor Ciobanca.

* - **"Revue de l' echangeiste carto-philateliste"** din Franța, reproduce în câteva numere consecutiv, I.M. românești, trimise de avocatul Dem Lazaru din Drăgășani - Vâlcea.

* - Revista franceză **"Le monde des Philatelistes"** publică sub semnătura lui Georges Naudet, un articol despre I.M. românești. În aceeași perioadă, revista "Filatelia" nr.10/1969 publică sub aceeași prestigioasă semnătură, un articol despre primele I.M. românești - din propria colecție, începând cu o I.M. Carol I (Yv. 105) obliterate la 10 sept. 1900.

* - La Baia Mare, Iulius și Traian Pajer, organizează o interesantă expoziție de maximafilie cu tema "pictură".

1970 - apr. - Are loc la București **"Expoziția maximafilă România - Franța"**. Comitetul de organizare, având ca președinte pe dr. Valeriu Neaga și vicepreședinte Constantin Dumitru, au reușit să dea manifestării un caracter deosebit care a lansat maximafilia românească în constelația manifestărilor expoziționale internaționale. Expozantul Ioan Arghir a obținut medalia de vermeil și medalia oferită de Asociația "Les Maximaphiles Français", fiind la prima participare într-o competiție cu maximafilisti francezi, considerați foarte avansați.

Cu acest prilej s-a editat un catalog în care au fost publicate articole de referință sub prestigioase semnături (Constantin Smirnov, Georges

Azzis, Gonzague de la Ferté, Valeriu Neaga, George Musceleanu, Constantin Dumitru), lucrare ce constituie un adevărat document în studiul istoriei Maximafiliei românești și europene. Totodată Poșta

Fig.6 - I.M. emisă cu prilejul expoziției de maximafilie România - Franța.

Română a realizat o premieră mondială, înzestrând patrimoniul filatelic românesc prin emiterea primei marci poștale din lume care înfățișează o ilustrată maximă. (reproducerea tabloului "*Camille, soția pictorului*" de Claude Monet, - Fig.6.). Marca poștală, dedicată expoziției, a stârnit un viu interes și a servit realizării ilustratei maxime pe care o înfățișa.

* - oct. - Grupa de maximafilie condusă de Ioan Scăiceanu și cercul filatelic "Feroviarul" din Craiova, organizează o interesantă expoziție de maximafilie, DOLJ '70, prima de acest gen organizată în județ.

* - Ia ființă în București o grupă de maximafilie la Palatul Pionierilor.

* - Are loc a IVa ediție a concursului republican de maximafilie.

* - Revista FILATELIA nr. 9/1970 publică articolul "*Maximafilia în Andora*" de Ramon d'Areny PLANDOLIT, cel care, în colaborare cu maximafiliștii români a realizat în 1945 primele I.M. românești după al II-lea război mondial. În numerele 10 și 11/1970 ale revistei sunt publicate articolele "*Viața maximafilă în R.S. Cehoslovacă*" de Fr. Y. Prazak și respectiv "*Maximafilia în Olanda*" de G.F. Fischer.

1971. - La inițiativa unor entuziaști, încep să fie constituite grupe de maximafilie în foarte multe localități din țară:

- ~ Arad - Carol Fekete și Cornel Telecan,
- ~ Bacău - Ioan Arghir,
- ~ Baia Mare - Traian Pajer și dr. Octavian Pop,
- ~ Botoșani - Vasile Arnăutu,
- ~ Brașov - Dan Vintilă și Constantin Hogaș,
- ~ Constanța - Teodor Atanasiu și Virgil Moroianu,
- ~ Iași - dr. Gheorghe Speranța și Ioan Mihăilescu,
- ~ Târgoviște - Tiberiu Georgescu și Paul Dumitrescu,
- ~ Timișoara - Nicolae Munteanu,
- ~ Târgu - Jiu -George Drosescu și Constantin Cotruță,
- ~ Târgu Mureș - Nerva Târnăveanu și Liviu Moldovan,
- ~ Vrancea - Vasile Pănescu.

* - La Braşov, din iniţiativa unor entuziaşti colecţionari în frunte cu Dan Vintilă, debutează expoziţiile de maximafilie, - "BRASOVIA"- în ediţii anuale, cu participarea colecţionarilor din toată ţara. Aceste expoziţii au constituit preludiul viitoarelor expoziţii republicane (naţionale n.a.).

* - Revista FILATELIA nr. 6/1971, publică articolul "*Pictura vechii Elade*" de Alecsandre A. Kotopoulis, preşedintele **Asociaţiei Maximafiliştilor Greci**

1972. - Continuă organizarea de noi grupe de maximafilie:

~ Ploieşti - Güzler Ciprian

~ Vâlcea - Paul Angelescu

~ Craiova - Stefan Ardeleanu şi Constantin Petrescu

~ Reşiţa - Anton Winkler şi Francisc Fuhrman

* - ian. - La Botoşani se organizează prima expoziţie de maximafilie din judeţ, având ca promotori pe Vasile Arnăutu şi dr. Costică Dămăceanu.

* - iun. - Cu prilejul celei de a II-a ediţii a expoziţiilor braşovene, -"BRASOVIA '72"- are loc şi "**Primul simpozion naţional de maximafilie**".

* - oct. - Are loc, la Paris, **Expoziţia bilaterală de maximafilie Franţa - România**. Organizată de către Asociaţia "Les maximaphiles Francais" (preşedinte G. Azzis) şi Secţia de Maximafilie a A.F.R. (preşedinte dr. V. Neaga), expoziţia este replica bilateralei de la Bucureşti din 1970, constituind totodată un model de colaborare între organizaţiile de maximafilie. Marele premiu al expoziţiei, oferit de către preşedintele Franţei, Georges Pompidou, a fost decernat doctorului Valeriu Neaga. Colecţionarii români Ioan Arghir, Constantin Dumitru şi Antonina Gherasim au obţinut medalii de aur iar Remus Georgescu medalie de vermeill.

Fig. 7. - GEORGES AZZIS
preşedintele asociaţiei "Les Maximaphiles
Français" în 1972

1973 - ian. - Are loc prima expoziție organizată de pionieri la școala nr. 89 din București (sub îndrumarea Angelei și a lui Vasile Cristea).

* - mai. - Municipiul Botoșani, prin strădania prof. Vasile Arnăutu, este gazda primei **Expoziții republicane de maximafilie**, eveniment ce a prilejuit și organizarea celui de "**Al II-lea simpozion național de maximafilie**". Medalia de Vermeil a fost acordată lui Paul Angelescu.

* - Revista "**Presa noastră**" nr. 5/1973, publică un articol pe cât de interesant pe atât de necesar, intitulat "*Note lexicale... filatelice*", redactat de Luiza SECHE, cercetător la Institutul de Lingvistică. În acest articol autoarea analizează termenii utilizați curent în maximafilie sugerând includerea lor în viitorul Dicționar enciclopedic al Limbii Române.

* - iul. - La ediția din acest an a expoziției "**SOCFILEX**" organizată în sălile Ateneului Român, au fost prezentate, în clasă separată de participare, - pentru prima dată la astfel de manifestări, colecții de maximafilie aparținând unor colecționari din țările socialiste.

* - nov. - La Bruxelles are loc **Al VI-lea Salon Internațional de Maximafilie cu bilaterala Belgia - România**. Expoziția desfășurată sub patronajul unor ilustre personalități ale vremii (printre care ambasadorul României în Belgia, M.Lazărescu și ministrul culturii din Franța, M. Falize), a avut un juriu prezidat de J.Wolff din Luxemburg. Partea română a fost reprezentată de C.Dumitru și Jose Esra. Expozanții Români au obținut o medalie de aur (Victor Ivănescu) și trei de vermeil (Ioan Arghir, Mircea Cristea și George Popovici H).

* - Iau ființă noi grupe de maximafilie: la Onești - (Remus Ciocan); Slatina (Aurora - Claudia Constantinescu) și Turda (Iancu Țucra).

* - dec. - O reușită expoziție de maximafilie a colecționarilor dâmbovițeni inițiată de prof. Tiberiu Georgescu în orașul Găești.

1974. -mai - La Târgu Mureș are loc **a II-a Expoziție repu-**

blicană de maximafilie "MAXIMA '74" și al III-lea Simpozion republican de Maximafilie, (promotor Nerva Târnăveanu), acțiuni premergătoare organizării mării manifestări din octombrie. Medalii de aur au fost obținute de Remus Georgescu, Virgiliu Moroianu, George Popovici și Nerva Târnăveanu.

* - oct. - Dată de referință pentru maximafilia românească și nu numai. Bucureștiul găzduiește **Expoziția Europeană de Maximafilie "EUROMAX"** și **Primul Simpozion Internațional de Maximafilie**".

Expoziția, prin caracterul său fără precedent, înregistrează participarea unui număr de 175 expozanți din 21 țări europene precum și din trei țări extraeuropene, (S.U.A, Argentina și Brazilia). În Clasa oficială s-a numărat și exponatul administrației poștale a O.N.U. iar în clasa "ONOARE" au fost prezentate valoroase colecții aparținând unora din cele mai reprezentative nume ale maximafiliilor mondiale: Gonzague de la Ferté, și Georges Naudet - Franța, Antonio dos Santos Furtado - Portugalia, V. Neaga - România, ș.a.

Fig. 8. - Catalogul expoziției EUROMAX '74

Comitetul de organizare sub președenția dr. Valeriu Neaga reunește o seamă dintre cei mai renumiți colecționari din țara noastră iar juriul sub președenția d-lui C-tin Dumitru, cuprinde de asemenea nume de răsunet ale filateliei și maximafiliilor europene.

Palmaresul expozanților români a fost remarcabil; - medalia de aur și marele premiu pentru cea mai reușită colecție tematică a revenit lui George Popovici, medalia de aur și marele premiu EUROMAX lui Remus Georgescu pentru colecția de I.M. vechi iar lui Cristian Scăiceanu premiul pentru cel mai bun expонат din clasa "tineret".

Simpozionul a prilejuit adoptarea **Statutului Internațional al Maximafiliei**, document care stă la baza **Regulamentului special pentru aprecierea exponatelor de maximafilie al expozițiilor F.I.P. (SREV)**.

Fig. 7. - Marca poștală și I.M. emise cu prilejul manifestărilor EUROMAX '72 - București

1975. - febr. - Grupa de maximafilie din cadrul A.F.R. Timișoara, sub conducerea dr-lui Răzvan Panaitescu, organizează prima expoziție de maximafilie "**BANATMAX '75**", care deschide șirul edițiilor anuale organizate până în 1981.

* - apr. - Are loc la Ploiești, prima expoziție prahoveană de maximafilie.

* - mai - **A III-a Expoziție republicană de maximafilie** organizată la Râmnicu Vâlcea - **VÂLCEA '75**, având ca promotori pe Paul Angelescu și Ioan Sahinian. Medalia de aur a fost obținută de dr. Dragoș Nicolescu.

* - Continuă activitatea de înființare a noi grupe de maximafilie la: - Bocșa (Matei Băiaș și Vova Boboș), - Sibiu, Bistrița, Pitești și Slobozia (Radu Virgil Roșianu).

* - iun. - La al II-lea Simpozion internațional de maximafilie de la Paris, (organizat în perioada expoziției filatelice internaționale), colecționarii români au prezentat două comunicări: "*Criterii de apreciere a colecțiilor de ilustrate maxime; barem de cotare și*

recompense" (dr. Valeriu Neaga și Constantin Dumitru) și "*Locul ilustratei maxime într-o colecție tematică*" (Paul Angelescu).

1976.- apr. - La București are loc **Expoziția bilaterală de maximafilie București - Moscova**, la a cărei succes se remarcă contribuția d-lor Lucian Belcea și Vasile Cristea. Medalia de aur și premiul A.F.R. a revenit expozantului dr. Dragoș Nicolescu.

* - mai - **A IV-a Expoziție republicană de maximafilie**, organizată la Ploiești. Cu acest prilej are loc un colocviu de maximafilie și se editează broșura "*Maximafilia o nouă preocupare în filatelie*", prin strădania d-lui Stefan Stănescu.

* - oct. - La al III-lea Simpozion internațional de maximafilie de la Milano, organizat cu prilejul expoziției mondiale de filatelie ITALIA'76, maximafiliștii români sunt prezenți din nou cu două comunicări: "*Ilustrata maximă, o piesă filatelică autentică*" (Nerva Târnăveanu) și "*Valoarea suportului (cărții poștale ilustrate) ilustratei maxime și importanța obliterării*" (Stefan Stănescu).

1977.- febr. - La Bocșa, jud Caraș Severin are loc expoziția bilaterală de maximafilie: Uzina mecanică Timișoara - Intreprinderea de construcții metalice Bocșa.

* - La Moscova este organizată replica expoziției bilaterale de la București, din anul anterior. Cu acest prilej palmaresul expozanților români se îmbogățește cu două medalii de aur obținute de Antoaneta Scărlătescu și George Popovici și cu șase medalii de vermeil.

* - martie - Cu prilejul zilei internaționale a femeii, maximafiliștii din Buzău inițiază expozițiile de maximafilie FEMINA a căror ediții anuale se vor desfășura până în 1980. Inițiator Aurel Vlad.

* - iulie - La Focșani se deschide seria expozițiilor MOLDO-MAX, expoziții de maximafilie tematică a căror ediții se vor desfășura anual până în anul 1984. Inițiatori Vasile Pănescu, Iosif Macsoda și ingh Nicolae Buniș.

* - aug. - La Constanța din inițiativa și contribuția unui colectiv condus de Virgiliu Moroianu, Tiberiu Petrila și Ioan Zaha-

ria, are loc **A V-a Expoziție republicană de maximafilie**, dedicată Centenarului Independenței de Stat a României. Cu acest prilej se desfășoară lucrările celui de **Al IV-lea Simpozion național de maximafilie**.

* - sept. - Tot la Constanța, are loc **Expoziția trilaterală de maximafilie, România - Belgia - Luxemburg**. Juriul sub președenția lui René Bosquet (Franța), a acordat medalii de aur expozanților Dragoș Nicolescu și George Popovici.

1978. - martie - La prima expoziție națională de maximafilie de la Gorna Oreahovița (Bulgaria), participă în clasa "onoare" trei exponate românești de maximafilie. Ing. George Popovici (H.) invitat ca membru al juriului, prezintă la simpozionul de maximafilie organizat cu acest prilej, comunicarea: *"Stadiul actual al dezvoltării maximafiliei în România"*.

* - apr. - Timișoara găzduiește **A VI-a Expoziție republicană - BANATMAX '78 -și Al V-lea Simpozion național de maximafilie**. Medalii de aur au obținut Arpad Lucacs și G.Popovici.

1979. - **Expoziția bilaterală de maximafilie Portugalia - România** organizată la PORTIMAO (Portugalia) la care Ion Ungureanu obține medalie de vermeil.

* - martie - La Botoșani are loc expoziția de maximafilie **"FEMINA '79"**, concomitent cu ediția a III-a a expoziției, cu denumire similară, de la Buzău.

* - La simpozionul internațional de maximafilie, organizat la Sofia cu prilejul Expoziției de maximafilie tematică **"PHILASERDICA"**. colecționarii români sunt prezenți cu două comunicări: *"Colecțiile specializate și de studiu în maximafilie"* (dr. Valeriu Neaga și Stefan Stănescu) și *"Calitatea - imperativ major pentru realizatorii de ilustrate maxime"* (Constantin Dumitru, George Popovici și Paul Angelescu).

* - aug. - A III-a ediție a expoziției interjudețene de maximafilie tematică **MOLDOMAX**, la Focșani.

* - Ing. Alexandru Bartoc realizează ilustrate maxime circulate **PAR AVION** obliterate cu ștampile speciale (prim zbor sau zbor omagial) și se definește noțiunea de **AEROMAXIMA**.

* - oct. - La București are loc **Simpozionul internațional de filatelie tematică și maximafilie** în cadrul căruia sunt prezentate comunicările: *"Ilustrata maximă - înmănunchere de elemente poștale reale"* (George Popovici H. și Stefan Stănescu), *"Locul ilustratei maxime într-o colecție tematică - criterii de selecționare și apreciere"* (Paul Angelescu și Ion Ungureanu) iar d-na Antoaneta Scărlătescu a făcut o prezentare prin proiecție de diapozitive, a celor mai valoroase piese din propria colecție, realizate în perioada de început a maximafiliei, multe situându-se la granița dintr T.C.V.-uri și ilustrate maxime.

1980 - mai - La Timișoara are loc ediția a VI-a a expoziției de maximafilie **BANATMAX**, cu participare interjudețeană.

* - iun. - La Reșița, Ioan Borcă organizează o masă rotundă pe probleme de maximafilie.

1981.- august - BRASOVIA '81-A VII-a Expoziție republicană de maximafilie și al VI-lea Simpozion național de maximafilie. Medalii de aur au fost obținute de Adolf Pocorschi și Grigore Grecu.

* - nov.- Prima expoziție interjudețeană de maximafilie organizată la Iași - **IASSIMAX '81**, urmată în 1982 de o a II-a ediție - promotor dr. Tănase Daniiluc.

Fig.10. - Juriul și organizatorii expoziției BRASOVIA '81.

* - La Krakowia are loc a II-a ediție a expoziției **EUROMAX** la care expozanții români Adolf Pocorschi și George Popovici H. au obținut medalii de vermeil.

1982. - Grupa de maximafilie **"Decebal"** de la Deva organizează expoziția **DEVAMAX '82**.

* - Revista **FILATELIA**, publică în mai multe numere din

acest an o suită de articole: *"Nivelul calitativ al concordanțelor"* (George Popovici H.); *"Marca poștală - elementul principal al unei ilustrate maxime"* (dr. V. Neaga); *"Alegerea suportului pentru ilustrata maximă"* (Constantin Dumitru); *"Obliterarea ilustratei maxime"* (dr. V. Neaga); *"Alegerea datei pentru obliterarea ilustratei maxime"* (Constantin Dumitru); *"Colecții specializate și de studiu în maximafilie"* (dr. V. Neaga și Stefan Stănescu).

* - sept. - La Luxemburg are loc Expoziția multilaterală de maximafilie LUXMAX '82, unde expozanții români obțin trei medalii de vermeil, două de argint și o diplomă de onoare în clasa "Hors concurs". De asemenea participarea românească la clasa de "literatură" este materializată prin două medalii de vermeil și una de argint.

1983. - apr. - Din inițiativa societăților și secțiilor de maximafilie ale unor țări din zona Balcanilor (Grecia, România, Bulgaria), la Atena, prin strădania colecționarilor greci de ilustrate maxime, sub președinția regretatului

Alexandre Kotopoulis, este organizată prima ediție a expozițiilor BALCANMAX. Se preconizează ca următoarele ediții să fie organizate și să se desfășoare la interval de 2 - 3 ani în una din țările balcanice; Grecia, Turcia, Cipru, Albania, Bulgaria, Iugoslavia și România. La această primă ediție, palmaresul românesc se îmbogățește cu două medalii de vermeil, însoțite de premii speciale obținute de d-nii Constantin Dumitru și Victor Ivănescu.

* - nov. - La Bacău se desfășoară Expoziția bilaterală de maximafilie România - Ungaria, prin strădania d-lor Ioan Micu, Mihai Semenov și Vasile Doroș. Două medalii de aur, obținute de

Fig.11 - Aspect de la vernisajul expoziției BALCANMAX '83 -Atena
De la stânga la dreapta: Ioan Stănescu, Ștefan Stănescu Alexandre
Kotopoulis, P. Istrale, dr. Valeriu Neaga , dr.Victor Ivănescu, Fausto Lodi.

Virgiliu Moroianu și George Popovici și cele opt de vermeil, constituie răsplata pasiunii și efortului colecționarilor români.

Cu acest prilej are loc și un simpozion de maximafilie cu participare internațională.

* - dec. - Prima expoziție interjudețeană de maximafilie, organizată la Cluj.

* - Revista " **The Malaysian Philatelist**" (vol. 14, nr. 2-3/ dec. 1982 - mai 1983), publică articolul "*Maximaphily - a new philatelic concern*" (Maximafilia o nouă preocupare filatelică) de dr. V. Neaga.

* - Un articol similar " *Maximafilia una nova opção dentro da filatelia*" (Maximafilia - o nouă opțiune în filatelie) aparținând aceluiaș autor este publicat în revista braziliană CO - FI (*Correro Filatelica*) nr. 77 din luna iulie 1983.

* - Revista "**Les Maximaphiles Belges**" nr. 66/1983, publică articolul "*Maximafilia în România*" de Constantin Dumitru, articol ilustrat cu reproducerea unor ilustrate maxime sugestive.

1984. - Având la bază o activitate prodigioasă, atât expozițională cât și publicistică, maximafilistii vrânceni aderă în totalitate la inițiativa regretatului Vasile Pănescu de a înființa **Grupe de maximafilie tematică** de pe lângă A.F. Vrancea.

* - iun. - Colecționarii din Botoșani, nu își dezminț renumele ce încep să-l capete, reușind să organizeze într-o manieră deosebită, **A VIII -a Expoziție republicană de maximafilie** și al **VII-lea Simpozion național**. Cu acest prilej botoșănenii realizează o nouă premieră în maximafilie și medalistică. Medalia expoziției reproduse pe avers ilustrată maximă ce-l înfățișează pe pictorul Octav Băncilă, - prima medalie din lume care înfățișează o I.M. Juriul expoziției a acordat două medalii de vermeil, una revenind d-lui Andrei Pocorschi cealaltă d-lui Dan Vintilă.

1985. - La Budapesta are loc expoziția bilaterală de maximafilie Ungaria - România. Expozanții români au obținut două medalii de aur (Constantin Dumitru și George Popovici) și cinci medalii de vermeil (Constantin Dumitru, Virgiliu Moroianu, Ioan Pacev, Nerva Târnăveanu și Veniamin Micu jr.).

* - mai - La Cluj - Napoca are loc o expoziție de maximafilie de nivel republican și se desfășoară cel de **Al VIII-lea Simpozion național de maximafilie**. Cu acest prilej se organizează și al VIII-lea concurs național pentru realizatorii de ilustrate maxime la care pe locul I s-a situat col Victor Surdu. pe locul II ex-aequo a fost atribuit lui Leon Iancovici și Mihai Vulpe iar locul III lui Adrian Matache.

* - oct.- Maximafilistii din Târgu Mureș organizează, sub competența dirijare a d-lui Nerva Târnăveanu, o amplă manifestare internațională: **INTERMAX'85**. Expoziția a reunit colecții din 13

Fig. 12. - INTERMAX '85 - Târgu Mureș
De la stânga la dreapta: dr. Valeriu Neaga, Nerva Târnăveanu,
dr. Apostol Turbatu, col.dr. Tănase Daniliuc

țări europene precum și din Brazilia și Macao. Impresionanta participare în clasa "literatură" dovedește pe deplin nivelul atins și interesul de care se bucură maximafilia în rândul colecționarilor din întreaga lume. La această prestigioasă manifestare, participanții români completează palmaresul cu două medalii de aur (George Popovici și Nerva Târnăveanu), două medalii de vermeil mare (Virgiliu Moroianu și Ioan Stănescu) și zece medalii de vermeil.

Expoziția a prilejuit desfășurarea lucrărilor celui de **Al IX-lea Simpozion național de maximafilie**.

* - Grupa de Maximafilie Tematică din Focșani obține aprobarea editării unei publicații cu numele: **Buletin de maximafilie tematică**. Sub coordonarea lui V. Pănescu, bule-

Fig. 13. BULETINUL DE MAXIMAFILIE editat
de Grupa de maximafilie tematică din cadrul
A.F.Vrancea

tinul, primul de acest gen din țară, apare într-o condiție grafică deosebită și un conținut care poate rivaliza cu orice publicație de profil. Din păcate, din cauza condițiilor economice mai mult decât austere ale perioadei, apariția publicației încetează în anul 1987.

1986. -sept.- Bacăul este gazda celei de **A IX-a Expoziții Naționale de maximafilie** și a celui de **Al X-lea Simpozion național**. La fel ca și omologii lor din Botoșani, colecționarii din Bacău se înscriu în elita mișcării maximafiliilor din țară, fapt demonstrat și de organizarea acestei prestigioase manifestări. Palmaresul expoziției însumează o "recoltă" deosebit de bogată ce constă din patru medalii de aur (Constantin Dumitru, Victor Ivănescu, Mihai Semenov și Dan Vintilă), două de vermeil mare (Arpad Lukacs și Adolf Pocorschi) și 16 medalii de vermeil. Catalogul acestei expoziții, conține o bogată selecție de articole și materiale de specialitate sub semnătura celor mai reprezentative personalități ale maximafiliilor românești (V.Neaga, C. Dumitru, I. Stănescu, etc). Prin grija A.F. Bacău și cu strădania președintelui, prof. Ioan Micu, din acest catalog au fost extrase materialele specifice și tipărite într-un volum de sine stătător intitulat *"Maximafilia pe noi trepte"*, a doua lucrare de specialitate din maximafilia românească.

* - oct. - Brașovul găzduiește ediția a II-a a expozițiilor **BALCANMAX**.

Efortul organizatorilor brașoveni, coordonați de prof. Petru Istrate nu a fost zadarnic, oferind atât

Fig. 14. Juriul Expoziției de maximafilie BALCANMAX '86 - Brașov

posibilitatea etalării tuturor celor 46 de exponate aparținând colecționarilor din Bulgaria, Grecia, Iugoslavia și România, cât și momente de neuitat pentru participanți. Juriul internațional, sub președenția d-lui Fausto Lodi din Italia, a răsplătit cu distincții și me-

dalii pe expozanți și cu aprecieri elogioase pe organizatori. Colecționarii români au fost răsplătiți cu o medalie de vermeil mare (Victor Ivănescu), și cinci medalii de vermeil (Constantin Dumitru, Florin Frăsineanu, Ioan Pacev, Nerva Târnăveanu, și Dan Vintilă). Expoziția a prilejuit și desfășurarea lucrărilor unui simpozion de maximafilie cu participare internațională.

1987. sept. - La Craiova are loc A X-a Expoziție națională de maximafilie și Al XI-lea Simpozion național.

1988. iulie - La Botoșani este organizată o frumoasă expoziție internațională de maximafilie cu denumirea SOCMAXIMAFILEX, cu participarea colecționarilor din țările socialiste. Participarea colecționarilor români se materializează printr-o medalie de aur (Antoaneta Scărlătescu) și patru medalii de vermeil (Leon Iancovici, Mihai Semenov, Stefan Stănescu și Dan Vintilă). Manifestarea a prilejuit și ținerea unui simpozion internațional de maximafilie.

1990. - Transformările ce au avut loc în societatea românească, ca urmare a Revoluției din decembrie 1989, s-au răsfrânt atât asupra activităților filatelice cât și asupra structurilor organizatorice. Astfel Asociația Filateliștilor din România se restructurează și capătă denumirea de Federația Filatelică Română. Tot în acest context, interpretarea corectă a dreptului la liberă asociere, permite unui grup din elita maximafiliștilor în frunte cu Constantin Dumitru, dr. Valeriu Neaga, Ioan Stănescu, prof. Dan Anghelescu ș.a. să lanseze ideia constituirii unei Societăți Române de Maximafilie. Ideia a fost înbrățișată cu entuziasm de marea majoritate a colecționarilor de I.M. și a filateliștilor tematicieni iar grupul de inițiativă elaborează proiectul statutului și denumesc organizația **Societatea Română de Filatelie Tematică și Maximafilie (SRFTM). Statutul este înregistrat sub formă provizorie la judecătoria sect. 1 București la 08. 02. 1990. Din momentul înregistrării Societății, comitetul director provizoriu desfășoară atât activități organizatorice cât și publicistice. Activitățile organizatorice sunt dirijate în scopul înregistrării adeziunilor celor ce doresc să facă parte din SRFTM, și pregătirea Congresului de**

constituire a acestei societăți. Pe linie publicistică, un colectiv format din dr. Valeriu Neaga, Ioan Stănescu, Constantin Dumitru și prof. Dan Anghelescu, trec la editarea și multiplicarea primului număr al Buletinului informativ al SRFTM.

* - Concomitent cu activitățile de constituire a SRFTM, prin pasiunea și entuziasmul regretatului Nicolae Giurgea, se înființează Clubul de Maximafilie din cadrul Filialei A.F. București cu denumirea de MAXCLUB - București.

* - La sfârșitul lunii septembrie și începutul lunii octombrie, la Brașov are loc cea de **A XI-a Expoziție națională de maximafilie**. Cu acest prilej este convocat Congresul de constituire a SRFTM, ale cărui lucrări se desfășoară în ziua de 28 septembrie.

Fig.15. IOAN STĂNESCU
Președinte al Comisiei de Maximafilie a
F.F.R. din anul 1990

Fig. 16 . BULETINUL INFORMATIV al SRFTM

Congresul dezbate, definitivează și aprobă Statutul societății și alege organismul de conducere. Acesta constă dintr-un Consiliu de conducere format din 35 membri din care 15 titulari și 3 supleanți formează Comitetul director iar 17 sunt reprezentanții grupelor de maximafilie din teritoriu. În funcția de președinte al Societății este ales dr. Valeriu Neaga, personalitate cunoscută în rândul maximafiliștilor din întreaga lume, prin calitatea de președinte al

Comisiei de Maximafilie a F.I.P. ce a deținut-o în perioada 1982 - 1988. Prof. Dan Anghelescu (președintele comisiei de filatelie tematică a F.F.R.), C-tin Dumitru și Virgiliu Moroianu sunt aleși în funcțiile de vicepreședinti iar ca secretar general d-nul Ioan Stănescu (președintele comisiei de maximafilie a F.F.R. și reprezentantul F.F.R. în Comisia de maximafilie a F.I.P.).

* - Dr. Valeriu Neaga părăsește funcția de președinte a Comisiei de Maximafilie a F.F.R. ca urmare a alegerii în funcția de președinte a SRFTM. Locul rămas vacant este asigurat de D-nul Ioan Stănescu, care primește confirmarea cu ocazia Congresului F.F.R. din acest an.

1992. - august - Maximafilistii clujeni coordonați de omni-prezentul col. Victor Surdu, organizează cea de **A XII-a Expoziție națională de maximafilie.**

* - oct. - nov. - În Bulgaria, la Dimitrovgrad, are loc a III - a ediție a expoziției BALCANMAX. România este reprezentată în juriul internațional prezidat de Cristo Nicolitchev (Bulgaria), de d-nul Ioan Stănescu.

Fig. 17. Juriul expoziției BALCANMAX '92- Dimitrovgrad (Bulgaria)

1993. - Un colectiv format din dr. Valeriu Neaga, Ioan Stănescu, prof. Dan Anghelescu, Constantin Dumitru și dr. Ioan Daniliuc, întocmește și redactează **Anuarul membrilor SRFTM**, prima lucrare de acest gen, ce cuprinde lista membrilor

înscrisi până la jumătatea anului 1993, *Statutul și organigrama SRFTM, Regulamentul general F.I.P. pentru aprecierea exponatelor competitive la expozițiile F.I.P., Regulamentul special F.I.P. pentru aprecierea exponatelor tematice, Regulamentul special pentru aprecierea exponatelor de maximafilie* precum și *Liniile directe* de aplicare a acestor regulamente. Anuarul apare de sub

tipar în cursul anului 1993 și ține loc buletinului informativ nr. 2, apărând apoi nr. 3 și 4/1993.

1994. - Din cauza lipsei de fonduri Buletinul informativ al SRFTM își încetează apariția.

1995. mai - La Atena are loc cea de a IV-a ediție a expozițiilor BALCANMAX. Maximafilia română este prezentă cu un număr de 5 expozate care au îmbogățit palmaresul cu 4 medalii de vermeil (Ioan Stănescu, Victor Surdu, Mihai Semenov și Andrei Potcoavă) și una de argint mare (Petru Istrate).

Juriul internațional prezidat de d-nul Jacques Thenard (Franța) - președintele Comisiei de maximafilie din cadrul F.I.P. - a avut

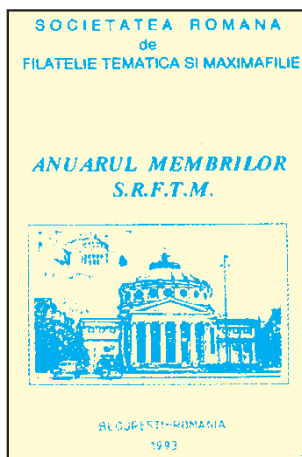

Fig. 18 . Juriul Expoziției BALCANMAX '95 - Atena (Grecia)
De la stânga la dreapta: Samir Kulay (Albania), Ioan Daniliuc (România),
Marguerite Kotopouli (Grecia), Jacques Tenard (Franța), N. Strachimirov
(Bulgaria), Valeriu Neaga (România)

reprezentanți din țara noastră pe d-nul dr. Valeriu Neaga ca membru și dr. Ioan Daniliuc, asistent.

1996.- apr. - F.F.R. organizează la București, la Palatul Parlamentului, o amplă manifestare filatelică sub denumirea ROMFILEX'96 care cuprinde Expoziția Filatelică Națională, Expoziția bilaterală de filatelie România - Israel și un simpozion filatelic internațional. Ambele expoziții au inclus câte o clasă de participare de maximafilie în care exponatele au fost evaluate separat de către un juriu de profil.

* - Prin demisia d-lui Ioan Stănescu din funcția de secretar general al SRFTM, Comitetul director însărcinează, până la viitoa-

viitoare alegeri, pe Dr. Ioan Daniliuc cu preluarea atribuțiilor acestei funcții.

1997. - iunie - Conform angajamentului făcut la Atena. cu prilejul expoziției BALCANMAX '95, col. Victor Surdu, mobili - lizează maximafiliștii clujeni (și nu numai), în organizarea celei de a V-a ediții a expoziției de maximafilie a țărilor balcanice. În colaborare cu SRFTM, cu sprijinul deosebit din partea F.F.R. și a R.A. Poșta Română, la 27 iunie are loc în sălile Casei Armatei din Cluj - Napoca vernisajul expozițiilor BALCANMAX '97, precum și a celei de a **XIII-a Expoziții Naționale de Maximafilie**. Aprecierea exponatelor a fost făcută de către jurii se-

Fig. 19 .- Juriul expoziției BALCANMAX '97- Cluj-Napoca
De la stânga la dreapta: Ioan Daniliuc, Ioan Stănescu (România), Joseph Wolff (Luxemburg) Marguerite Kotopouli (Grecia), Jovan Reljin (Iugoslavia) și Vasil Xhltorni (Albania).

parate. D-nul Joseph Wolff (Luxemburg) - membru al Comitetului Director al F.I.P., a prezidat juriul expoziției BALCANMAX '97.

Cu prilejul expoziției, Poșta Română a emis o marcă postală, ce a constituit o altă premieră în filatelie, fiind prima marcă dedicată unei ediții BALCANMAX și au fost editate oficial un număr de 18 I.M., realizate cu mărci emise în anul 1997, până la data expoziției, inclusiv cu marca dedicată evenimentului.

Fig. 20. M.P. BALCANMAX '97

* - Cu prilejul manifestărilor expoziționale, la Cluj - Napoca se desfășoară și o ședință a Comitetului de conducere al SRFTM, în cadrul căreia Dr. Valeriu Neaga solicită demisia din funcția de președinte, invocând vârsta înaintată și starea sănătății. Comitetul Director analizând motivele expuse aprobă demisia, conferind dr-lui Valeriu Neaga calitatea de președinte de onoare al SRFTM. Pentru preluarea funcției de președinte în exercițiu, este ales Dr. Ioan Daniliuc, care va îndeplini atribuțiile specifice până la noi alegeri.

1998. - sept. - Cu prilejul împlinirii a 140 de ani de la apariția primelor mărci poștale românești, F.F.R., SRFTM, A.F. București, cu sprijinul Companiei Naționale Poșta Română, organizează o amplă Expoziție Filatelică Națională, sub denumirea EFIRO '98 (Expoziția Filatelică Română '98) un remember al primei expoziții române de filatelie, EFIRO din anul 1932. Clasa de MAXIMAFILIE a înregistrat un număr de 50 de exponate, fiind una din clasele cu cea mai mare participare iar data de 23 septembrie a fost dedicată Zilei maximafiliei, moment marcat de o ștampilă specială și prin realizarea de către SRFTM a unei ilustrate maxime. - Fig. 21.

1999.- In perioada 7 - 11 iulie, la Paris se desfășoară unul din cele mai mari evenimente filatelice ale acestui sfârșit de mileniu; - expoziția mondială de filatelie PHILEX-FRANCE '99. Printre multiplele și interesante acțiuni ce au loc cu acest prilej, se înscrie și *"Conferința-dezbateri asupra maximafiliei"*, organizată de Asociația "Les Maximaphiles Français" La invitația acestei prestigioase asociații, din partea română participă dr. Valeriu Neaga și dr. Ioan Daniliuc.

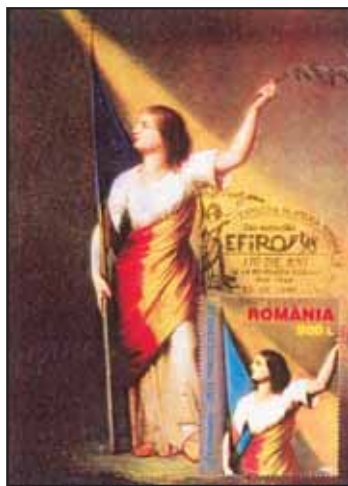

Fig. 21. - I.M. *România revoluționară* - emisă cu prilejul expoziției EFIRO '98.

III.

CE ESTE ILUSTRATA MAXIMĂ ?

Regulamentul F.I.P. și literatura de specialitate definesc ilustrata maximă ca fiind *"piesa filatelică alcătuită din trei elemente constitutive (marca poștală, cartea poștală ilustrată și ștampila), care respectă în ansamblu concordanțele de subiect (imagine), de loc și de dată (timp)"*.

Elementele ce compun ansamblul Ilustratei maxime

Farmecul acestor piese denumite ilustrate maxime, constă în faptul că înrutesc, în realizarea lor, trei arii distincte de colecționare: **filatelia** (prin marca poștală), **cartofilia** (prin cartea poștală ilustrată) și **marcofilia** (prin ștampila care obliterează piesa). Această îmbinare, realizată științific și armonios din punct de vedere estetic, a dat naștere unei noi arii de colecționare cunoscută sub numele de **MAXIMAFILIE**.

Rezultă destul de clar că analizarea modului de abordare al

procedeului realizării unei I.M. cât și analizarea piesei de maximafilie achiziționate în scopul utilizării într-un exponat, trebuie să pornească de la studiul celor trei elemente constitutive în parte, continuat cu studierea modului de realizare a concordanțelor regulamentare între acestea.

Abordarea superficială a cunoștințelor filatelice, cartofile sau marcofile nu fac decât să ducă la realizarea unor rebuturi în care atât mărcile cât și suporturile (C.P.I.), - care nu de puține ori sunt piese deosebit de valoroase, pot fi iremediabil compromise.

Din acest motiv, modul de analizare a fiecărui element constitutiv al I.M. în parte și atenția ce trebuie acordată studiului acestora, sunt condiții mai mult decât necesare ce se impun a fi respectate atât de colecționari cât, mai ales, de realizatori.

III. 1. MARCA POȘTALĂ

Marca poștală este definită ca fiind un imprimat de valoare, cu dimensiuni reduse, emis de o administrație poștală, care aplicată pe trimiterile poștale (plicuri, cărți poștale, colete), atestă achitarea taxelor de transport a acestora.

În maximafilie, marca poștală constituie elementul esențial din ansamblul unei ilustrate maxime, fiind cea prin care se stabilește concordanța de subiect (imagine) în primul rând și secundar concordanța de loc. Pe de altă parte importanța mărcii poștale derivă și din valoarea ei nominală, care reprezintă prețul taxei de expediție (ceea ce îi conferă caracter strict poștal) și de la care pornește stabilirea valorii ilustratei maxime.

Pentru o abordare cât mai corectă a importanței mărcii poștale ca principal component al unei I.M. cât și pentru o interpretare, la fel de corectă, a prevederilor Regulamentului de maximafilie, este necesară o trecere în revistă a tuturor elementelor ce o definesc și o caracterizează, insistându-se asupra acelor dintre ele care au un rol specific, deosebit în realizarea ilustratelor maxime.

III.1A. Elemente ce definesc și caracterizează marca poștală

A₁. - Concepția, execuția și conținutul grafic - se regăsesc în ansamblul grafic al mărcilor poștale, dependente fiind de talentul și fantezia machetatorilor; de modul în care aceștia interpretează prin desen, tema, subiectul și mesajul ce trebuie transmis.

Ansamblul mărcii poștale cuprinde **imaginea și inscripționarea**.

Imaginea nu este altceva decât **desenul** mărcii poștale reprodus prin procedee tipografice după machetele realizate de către artiști (graficieni, gravori, pictori, fotografi etc.). Aceasta poate să conțină un singur subiect (marcă cu subiect unic ①-), două sau mai multe subiecte (marcă cu subiecte multiple) -② dintre care unul poate fi subiect principal și celelalte subiecte secundare. La mărcile cu subiecte multiple, dispunerea acestora poate fi:

- în aranjament grafic fără delimitare între ele - ②a;
- delimitate prin încadrări simple sau ornamentale (meda-lioane) - ②b;
- în aranjament grafic pe mai multe planuri - ②c.

De reținut faptul că din subiecte, (în special la mărcile cu subiect unic) precum și din restul ansamblului grafic al unei mărci se pot desprinde ELEMENTE care la rândul lor pot oferi posibilitatea stabilirii unor concordanțe cu ilustrația suportului. Astfel de piese pot fi realizate dacă elementele sunt certe, suficient de vizibile.

Nu poate fi realizată o I.M. folosind ca marcă un copac oarecare și ca suport o ilustrată cu o pasăre, sub pretextul că pe o ramură a acestuia ar fi figurată sau ar poposi pasărea respectivă.

Studiul imaginii, al subiectului (sau subiectelor), eventual al elementelor vizibile din desenul mărcii poștale, constituie prima cerință a stabilirii concordanței cu un subiect (sau element) similar din imaginea unei cărți poștale ilustrate.

Privind cu atenție mai multe mărci poștale diferite, se pot deduce cu ușurință o serie de aspecte ale subiectelor din imaginea (desenul) acestora. Dintre aceste aspecte cea mai importantă este **nominalizarea** (denumirea subiectului) pe baza căreia se poate stabili ulterior **localizarea** acestuia.

Din punct de vedere al nominalizării subiectele pot fi:

* - **cu unică nominalizare** - numele unei personalități, denumirea unei specii de plante, animale, numele sub care este cunoscută o clădire, un edificiu, un obiectiv, etc. Nominalizarea derivă din desenul însuși dar de cele mai multe ori aceasta apare în inscripționare. -③.

③

* - **cu dublă nominalizare** - întâlnite de regulă pe mărci ce înfățișează sportivi celebri surprinși în faze de competiție, cele ce reproduc opere de artă (picturi - în special portrete sau autoportrete, statui, etc.) În acest caz subiectul are o nominalizare dată de numele personajului ilustrat și o a doua oară ca operă de artă ce aparține unui anu - mit autor.

④

De exemplu marca de 55 bani din seria "Aniversări - comemorări" - 1979 (CMPR3789) care are ca subiect *Statuia lui Gh. Lazăr din Piața Universității* din București - ④. O primă nominalizare este dată de numele personajului - "*Gh. Lazăr*" - iar a doua nominalizare este dată de denumirea lucrării - "*Statuie de Ioan Georgescu*".

* - **seminominalizate** - la care nominalizarea se referă numai la acțiunea ce o execută personajul (subiectul) nu și la personaj ca

atare, acesta fiind anonim sau numai stilizat. Cele mai frecvente subiecte de acest gen se întâlnesc pe mărcile din tema SPORT.

Marea majoritate a acestora se referă la disciplina sportivă (fotbal, voley, gimnastică, patinaj, etc.), nu și la sportivul care o practică - ⑤. În cazul când se nominalizează și personajul, marca devine cu subiect dublu nominalizat. Singurele mărci poștale românești la tema SPORT cu dublă nominalizare sunt: valoarea de 5 lei din seria *"Medalii olimpice de la Montreal"* unde apare gimnasta Nadia Comăneci într-un final de exercițiu și colița de 10 lei (nedantelată) a aceleiași serii în care apare cunoscuta gimnastă într-o fază a exercițiului la paralele inegale.

* - **nenominalizate**, în care sunt figurate siluete umane, flori, animale, plante, nave, avioane, construcții, etc. (cel mai adesea stilizate), a căror reprezentare nu permite o identificare și o nominalizare precisă - ⑥.

⑥ Un alt aspect deosebit de important din punct de vedere maximafil oferit de subiectele mărcilor poștale, îl constituie **localizarea** acestora. Din analiza subiectelor reprezentate pe diverse mărci poștale se poate constata că acestea pot fi:

* - subiecte cu localizare precizată, care pot avea o singură localizare, cum este cazul celor ce înfățișează edificii, monumente istorice și arhitectonice, monumente de artă, etc. Localizarea acestor subiecte este certă, determinată de locul lor de amplasare, de cele mai multe ori fiind trecută și în inscripționare. De exemplu, marca de 1,55 lei din seria *"Monumente istorice"* -1968 (CMPR. 2899) - *Palatul Culturii din Iași*. Localizarea este certă, municipiul Iași și nicidecum în altă parte - ⑦

Unele subiecte, puține la număr, pot avea două localizări precizate în inscripționare (subiecte cu dublă localizare). În cadrul aces-

tora se înscriu cele ce înfățișează piese mari de muzeu. Una din localizări este determinată de locul de proveniență, cealaltă fiind lo-

⑧

calitatea unde se află muzeul. De exemplu marca de 4 lei din seria "*Semicentenarul Muzeului Satului, București*" -1986 (CM PR 4457) - "*Casă din Audia-Neamț*"^⑧.

În majoritatea acestor cazuri ambele localizări ale subiectului se regăsesc în inscripționarea mărcii.

* - *subiecte cu localizări multiple, neprecizate*. Localizarea în astfel de cazuri, poate fi *determinată* numai pe baza informațiilor obținute în urma unui studiu elementar asupra subiectelor în cauză. Luat ca exemplu un subiect reprezentat de o anumită personalitate, localizarea poate fi determinată de locul nașterii, cel al decesului sau orice alt loc legat de viața și activitatea personalității respective,^⑨. O situație ceva mai aparte este oferită de subiectele reprezentate de personalități străine față de țara emitentă a mărcii poștale, când localizările determinate, aflându-se în afara țării nu permit realizarea concordanței de loc. În acest caz se poate realiza o concordantă de loc acceptată, prin obliterarea în capitala țării emittente a mărcii.

⑨

Pentru obținerea unei cât mai bune concordanțe de loc, subiectele unor astfel de mărci vor fi localizate ținând cont de mesajul mărcii poștale. Dacă marca a fost emisă cu prilejul aniversării unui număr de ani de la naștere, concordanța de loc preferată va fi obținută în localitatea unde s-a născut personajul respectiv; dacă a fost emisă cu prilejul comemorării morții, concordanța de loc preferată va fi obținută în localitatea unde a decedat sau/și unde se află mormântul.

O situație particulară este reprezentată de subiectele ce constau în reproduceri de artă, în special picturi. Astfel de subiecte pot avea o localizare determinată de localitatea unde au fost create cât și localizări determinate de locul unde sunt sau au fost expuse; multe din operele de artă schimbându-și proprietarii în decursul timpului.

Un exemplu în acest sens a fost oferit de tentativa realizării unei I.M. cu o marcă din seria "Capodopere din muzeul Ermitaj", emisă în fosta URSS, în care era reprodus un frumos tablou de Chardin. În acest sens a fost aplicată marca pe o superbă carte poștală ce reproducea același tablou, editată în Franța pe la 1920, care pe lângă titlul tabloului și numele autorului (inscripționate discret în "subsolul" ilustrației), avea în partea superioară o inscripționare mai evidentă "Muzeul LUVRU - Paris". Vaga bănuială s-a adeverit când au fost returnate piesele trimise la ștampilat. Singura piesă returnată fără a fi obliterate a fost tocmai cea în cauză. Mai mult chiar, partea superioară a ilustratei, unde fusese inscripționată denumirea muzeului, era acoperită de o bandă cu tuș negru. Concluzia este simplă; în perioada scursă de la editarea cărții poștale și până la apariția mărcii, tabloul reprodus pe marcă și-a schimbat stăpânul (sau poate stăpânii - ruta putea foarte bine să fi fost Paris - Dresda - Leningrad). Este doar o presupunere.

* - *subiecte cu localizare generalizată* care oferă posibilitatea stabilirii concordanței de loc, în localitățile de pe tot teritoriul țării emitente a mărcii poștale, sau de pe o zonă semnificativă a acestuia. Această categorie este reprezentată de subiectele ce înfățișează flori, plante, animale, etc. care pot fi localizate în tot arealul lor de răspândire, ce cuprinde adesea tot teritoriul țării. Aceiași situație este întâlnită în cazul subiectelor ce înfățișează șefi de state, simboluri naționale-⑩, diverse subiecte nenominalizate sau seminominalizate.

⑩

De menționat că și în acest caz se pot obține concordanțe de loc preferate. De exemplu: narcisa (*Narcissa stellaris*) este o floare ce crește pe tot teritoriul țării dar o concordanță de loc stabilită la Brașov este de preferat, datorită existenței în apropiere a cunoscutei rezervații "Poiana narciselor".

În aceiași idee, o atenție deosebită trebuie acordată mărcilor cu subiecte seminominalizate din tematica SPORT.

Inscripționarea - este reprezentată de textele tipărite pe o marcă poștală, prin care se menționează o serie de date, unele având caracter obligatoriu:

* - **Denumirea statului** (sau a administrației poștale naționale), constituie o menționare obligatorie în inscripționarea mărcilor poștale. La apariția lor , primele mărci nu au purtat în inscripționare

denumirea țării emitente. Dacă luăm spre exemplificare prima marcă poștală din lume, cunoscută sub denumirea de "PENNY BLACK" apărută în Marea Britanie, sau primele mărci poștale românești, emisiunile "CAP DE BOUR și "PRINCIPATELE UNITE", vom constata acest fapt. În prezent se respectă indicația U.P.U. și fiecare marcă poartă în inscripționare denumirea statului emitent sau a administrației poștale naționale (POȘTA ROMÂNĂ - prezentă în inscripționarea mărcilor poștale românești până în 1997).

Țările care folosesc altfel de alfabet, inscriu denumirea țării și în litere latine iar unele emisiuni ale administrației poștale a ONU poartă inscripționări în cele cinci limbi oficiale folosite în organismele sale. Singura abatere de la această regulă este întâlnită la mărcile poștale emise de Marea Britanie, care în locul denumirii țării are imprimată efigia stilizată a reginei Victoria. Această excepție a fost acceptată ca semn de recunoaștere a paternității mărcii poștale.

*- **Valoarea nominală**, ca și denumirea statului, este un element obligatoriu din inscripționare, și constă în înscrierea pe marcă a unei valori, exprimată în moneda națională. Valoare reprezintă taxa poștală pentru care este valabilă marca, conform tarifului perceput la data emiterii. Valoarea nominală constituie totodată elementul pe baza căruia se stabilește cota mărcii respective din cataloagele filatelice. Noțiunea de valoare nominală este adesea înlocuită în limbajul filatelic cu cea de *valoare facială*, în mod curent definind și marca poștală din cadrul unei emisiuni filatelice.

La fel ca și în cazul denumirii țării emitente, moneda în care se exprimă valoarea nominală se înscrie și cu litere latine.^{*)}

Sunt cunoscute în filatelie mărci poștale cu valoarea exprimată în două monede, din două sisteme monetare ce aparțin unor țări diferite. Mărcile în cauză au putere de circulație în ambele țări și sunt denumite *mărci poștale cu valori paralele*. În acest sens exemplul cel mai concludent este oferit de emisiunea comună "*Sistemul energetic - Porțile de Fier*" - 1965

(două valori și o colită) care au inscripționată valoarea atât în monedă românească cât și iugoslavă - ①. De asemenea sunt inscripționate denumirile ambelor state.

①

②

Începând cu anul 1999 țările din Comunitatea Euro

peană, care au adoptat moneda unică, EURO, poartă inscripționată valoarea și în acest sistem monetar- ②.

* - *Indicațiile privind serviciul ce trebuie să-l îndeplinească marca poștală* se referă la "poșta aeriană", "timbru de ajutor", "mărci PORTO", etc.

Aceste elemente din inscripționare prezintă mai puțin interes din punct de vedere maximafil. Poate avertiza doar faptul că unele din aceste mărci, cum ar fi mărcile PORTO și timbrele de ajutor, nu pot fi utilizate pentru realizarea ilustratelor maxime.

* - *Evenimentul ce a prilejuit emiterea*, - este o inscripționare facultativă, uneori reprezentând denumire emisiunii (ex. Ziua mărcii poștale românești). De multe ori aceasta apare ca inscripționare marginală (pe marginea colilor de tipar sau pe manșetele colitelor) și nu prezintă importanță majoră maximafilă.

* - *Explicațiile privind subiectul* (sau subiectele) mărcii poștale au importanță majoră maximafilă, având rol determinant în primul rând în nominalizarea subiectului (subiectelor) precum și în localizarea acestora. Este adevărat că subiecte care înfățișează per-

^{*)} - Unele administrații poștale inscripționează, de regulă pe mărcile uzuale, în loc de valoarea nominală, cifre (A,B,C,D, etc.) corespunzătoare unui anumit tarif poștal dintr-o anumită perioadă.

sonalități sau monumente cunoscute se pot defini ele însele fără ajutorul unor inscripționări suplimentare, pentru marea majoritate a

③

colecționarilor. Dar tot atât de adevărat este faptul că unele subiecte, fără explicații date în inscripționare, fac ca nominalizarea să fie accesibilă doar specialiștilor în domeniul temei respective. Drept exemplu poate fi luată marca de 250 lei - STURNUS ROSEUS - seria *Uzuale* - păsări, CMPR. 5062).

* - *Anul emiterii mărcii poștale*, deși are caracter variabil în inscripționare, este elementul care oferă primul indiciu asupra concordanței de timp și totodată facilitează depistarea I.M. indezirabile, contrafăcute (antedatate).-④.

* - *Numele imprimeriei și al machetatorului*, sunt de asemenea elemente cu prezență variabilă în inscripționarea mărcilor și de regulă nu prezintă importanță maximafilă.

* * *

Analiza acestor caracteristici ale mărcilor poștale duce în final la stabilirea potențialului maximafil al acestora. Prin această noțiune de "*Potențial maximafil*" trebuie să se înțeleagă capacitatea unei mărci poștale (sau a unei C.P.I.), de a oferi posibilități multiple de

stabilire a concordanțelor de subiect (imagine) și de loc. În acest sens, din analiza caracteristicilor mărcilor se poate constata că unele din acestea nu pot oferi decât posibilități reduse de stabilire concordanțelor și în special al concordanței de loc. Exemplu, marca poștală ce înfățișează Palatul Culturii din Iași - marcă cu subiect unic, nominalizat și cu localizare preci-

④ - I. M. antedată, ștampilă din 1976 obliterează marca apărută în 1977

⑤

zată, - nu va da posibilitatea realizării unei I.M. decât cu o C.P.I. cu același subiect, iar concordanța de loc va fi certificată numai cu o ștampilă de Iași.-⑤. Alte mărci, pot oferi posibilități multiple de stabilire a concordanței de subiect (imagine) cu mai multe C.P.I. iar concordanța de loc poate fi certificată de obliterări în localități diferite. De regulă acestea sunt mărci poștale cu subiecte multiple, nominalizate sau nu, cu localizări diverse ce pot fi precizate sau determinate.- ⑥ și ⑦.

↔ ⑥

⑦

↓

* * *

A₂. Caracteristicile și elementele tipografice sunt determinate de procedeele prin care macheta este transpusă pe suportul ce va constitui în final marca poștală.

2_a- Procedeele de tipărire au evoluat de-a lungul timpului de la tiparul de mână, litografie, gravură, tipar înalt sau adânc (tif-druc), ofset etc. până la procedee moderne de imprimare tridimensională sau holografică. Din punct de vedere maximafil aceste procedee tipografice au o importanță minoră, aprofundarea lor fiind de prisos.

2_b- Cromatica. Imaginea tipărită pe marcă poate fi monocromă, bicoloră sau policromă; policromia fiind obținută prin combinarea culorilor de bază. În afara culorilor obișnuite, a fost și continuă să mai fie utilizat bronzul argintiu sau auriu de diferite nuanțe,

pentru fondul desenului mărcii, pentru unele elemente ale acestuia sau pentru inscripționarea textelor.

Din punct de vedere maximafil (și nu numai) ar fi deosebit de utilă determinarea gradului de stabilitate al culorilor. Unele cerne-luri tipografice utilizate la tipărirea timbrelor, se descompun sub acțiunea luminii rezultând astfel o virare a culorilor sau chiar decolorarea totală a imaginii. Bineînțeles că marca rămâne definitiv și iremediabil compromisă.

Testarea stabilității culorilor poate fi efectuată prin expunerea îndelungată la lumină a unei mărci similare, deteriorate. Procedeu este destul de greoi și nu întotdeauna posibil. Din această cauză ilustratele maxime deosebite, realizate cu mărci poștale rare, vor necesita mai multă atenție în ceea ce privește condițiile de păstrare iar expunerea lor cu prilejul expozițiilor de profil să fie făcută cu mult discernământ.

O atenție deosebită trebuie acordată mărcilor tipărite cu bronz auriu sau argintiu. La foarte multe mărci de acest fel, orice atingere poate duce la pătarea suprafeței (urme de amprente digitale), sau pur și simplu la ștergerea elementului tipărit. Astfel de suprafețe sunt adesea mai sensibile decât gumajul de pe spatele mărcii. De asemenea, realizatorii de I.M. trebuie să țină cont de faptul că pe suprafețele tipărite în bronz nu se prinde orice tip de tuș, din care cauză, nu de puține ori obliterarea poate fi ratată.

2.- Hârtia. Cel mai frecvent suport pentru tipărire a fost și continuă să fie hârtia, sub formă de coli de tipar, de diverse mărimi, grosimi și calități. Din acest punct de vedere pot fi întâlnite mărci tipărite pe hârtie din celuloză inferioară (hârtia de război), hârtie pelur, velină, cretată, cromo, etc. Uneori hârtia poate să sufere un proces de tratare specială, menită să împiedice falsificarea mărcilor (hârtia cu scame sau hârtia cu filigran).

În afară de hârtie, pentru tipărirea mărcilor poștale s-a mai folosit mătasea sau imprimarea desenului pe folie de aur, de argint sau aluminiu. Mai nou au apărut mărci prin imprimare holografică a desenului pe folie metalică specială înglobată în hârtie.-①. Din punct de vedere maximafil atenția trebuie să fie reținută tocmai de

aceste mărci tipărite pe altfel de suport decât cel de hârtie deoarece acestea pot crea probleme la lipirea lor pe C.P.I. dar mai ales la obliterare. Pe mărcile de mătase tușul se poate întinde iar pe cele din folii metalice este posibil ca tușul să nu prindă. De asemenea colecționarii trebuie să ia măsuri suplimentare în ceea ce privește protecția și păstrarea unor astfel de piese.

* * *

①-Marcă poștală cu imagine holografică

A₃. Caracteristici și modalități de editare. Prin acestea se face referire atât la aspectul mărcii poștale finite, luată individual, cât și la modul de prezentare spre comercializare.

Diverse forme ale mărcilor poștale

3_a - **Formatul mărcilor poștale** - este foarte variat. Cel mai frecvent este formatul dreptunghiular cu imaginea dispusă orizontal sau vertical. Au fost și continuă să fie emise, destul de multe mărci cu forme variate; pătrate, rombice, triunghiulare, rotunde, ovale sau forme neregulate (inimă, floare, hartă, etc.). Emiterea de mărci cu

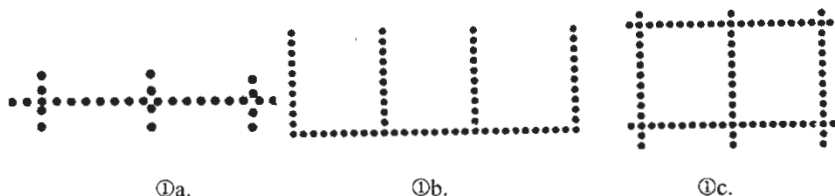
formă neregulată ține în special de perfecționarea tehnicilor de perforare (dantelare).

3_b - **Dimensiunea** - se referă la mărimea mărcii poștale (numai a desenului fără chenarul marginal) exprimată în mm., notată cu două cifre (de ex. 27/33 mm.) din care prima se referă la dimensiunea orizontalei iar cealaltă la dimensiunea verticalei mărcii. Dimensiunile sunt foarte variate mergând de la mărci foarte mici (liliput) până la mărci gigantice ce depășesc uneori, pe una din laturi, 70 mm.

Această caracteristică a mărcilor poștale trebuie luată în considerație de către realizatorii de I.M., în sensul că utilizarea unei mărci cu dimensiuni mari, poate acoperi o suprafață semnificativă a suportului (C.P.I.) și implicit elemente importante ale subiectului ilustrat. În acest caz este de preferat să se renunțe la realizarea I.M.

3_c - **Marginile mărcii poștale** pot fi **dantelate** și **nedantelate**.

* **Dantelura (sau dințătura)** rezultă în urma perforării spațiilor dintre mărcile poștale ale unei coli, a unui bloc sau pentru delimitarea mărcii (mărcilor) într-o coliță. Perforarea are menirea de a facilita detașarea mărcilor una de cealaltă și se realizează cu ajutorul unor dispozitive speciale de perforat^{*)}. În funcție de dispozitivul folosit, se cunosc mai multe procedee de perforare. Cele mai utilizate și mai cunoscute sunt: ①a. - în linie, ①b. - în pieptene și ①c. - în casetă.

Prin detașare, marca rămâne cu marginile dantelate (dințate). Dantelura se exprimă prin numărul de dinți pe o lungime de 2 cm. și se măsoară cu odontometrul. Integritatea dantelurii este un element esențial pentru colecționari, absența unui singur "dinte" compromite iremediabil respectiva marcă poștală. Din aceasta se deduce în mod logic faptul că o marcă cu dantelura incompletă nu poate

^{*)} - Primul dispozitiv de perforat a fost realizat în anul 1854, în Marea Britanie, de către Henri Archer.

fi folosită pentru realizarea unei I.M. fiind considerată ca depreciată.

* **Marginile nedantelate** sunt specifice mărcilor tipărite în una din formele de prezentare (coală, bloc, coliță), fără ca spațiile dintre ele să fie perforate, detașarea acestora efectuându-se prin decuparea cu foarfeca.-②. Primele mărci tipărite și emise în diverse țări (printre care și țara noastră) au apărut sub această formă.

②

Pentru a aminti de aceste începuturi, multe administrații poștale au continuat să emită periodic, anumite serii de mărci, atât în tiraj dantelat cât și într-un tiraj nedantelat. Tirajul nedantelat fiind de cele mai multe ori mult mai mic decât cel dantelat, a determinat în mod firesc o creștere semnificativă a cotelor acestora.

Faptul a fost repede sesizat de "întreprinzători", care foarte ușor au trecut la falsificarea mărcilor nedantelate prin

⇐③⇒

"tunderea" dantelurii. Mulți colecționari, mai puțin avizați, au căzut în plasa falsificatorilor. Pentru a fi prevenite astfel de practici, multe din mărcile nedantelate au fost tipărite în culori și /sau cu valori schimbate.-③. Cu toate acestea, achiziționarea unei I.M. realizată cu o astfel de marcă se va face abia după ce s-a constatat că marca face parte din seria nedantelată. *)

În mod accidental, printre mărcile dantelate (prevăzute a fi emise dantelate) se pot strecura și exemplare nedantelate sau incomplet dantelate. Acestea, alături de mărcile cu dublă dantelură sunt cunoscute sub numele de *mărci cu dantelură defectuoasă* **) și apar din mai multe cauze cum ar fi: introducerea greșită a colii în dispozitivul de perforat, reintroducerea, din greșeală, în dispozitiv a

*) - Reglementările actuale nu recomandă folosirea mărcilor nedantelate pentru realizarea ilustratelor maxime, mai ales în cazul când aceeași marcă se găsește și dantelată.

**) - Se folosește adesea, în mod impropriu termenul de "eroare de dantelură".

unei coli de mărci deja perforate (dantelură dublă). Mai pot apare mărci cu dantelura defectuoasă, din cauza ruperii sau tocirii unor ace ale dispozitivului de perforat (dantelura oarbă și dantelura cu interspații). - ④.

④

* * *

O situație cu totul aparte o oferă mărcile poștale apărute sub formă de role. Rolele nu sunt altceva decât benzi lungi de mărci dispuse pe un rând (mărci de aceeași valoare) sau două (cu două va-

luri), rulate în jurul unui ax în așa fel încât să poată fi introduse în aparatele de distribuie automată. Pentru ușurința detașării mărcile

⑤ ⇒

sunt perforate între ele numai pe două laturi opuse, paralele cu axul rolei, în cazul benzilor formate dintr-un singur rând de mărci-⑤, sau sunt perforate pe trei laturi (în pieptene) în cazul benzilor cu două rânduri de mărci.

- **Adezivul (guma).** Imediat după apariția primelor mărci poștale s-au întreprins o serie de încercări menite ușurării operațiunii de lipire a lor pe trimiterile poștale. Primele tentative au constatat în aplicarea cu pensula a unui strat de adeziv natural (clei) pe spatele ciliilor de tipar^{*)}. Acesta după o ușoară umectare permitea lipirea mărcii în bune condiții. Din păcate stratul adeziv era destul de grosier aplicat, inegal ca grosime și discontinuu. La aceste inconveniente, adezivii naturali, pe lângă mirosul neplăcut sunt atacați în timp de micro organisme care determină apariția pe marcă a unor pete maronii-roșcate, cunoscute sub denumirea improprie de "pete

^{*)} Primul adeziv natural folosit pentru gumarea mărcilor poștale a fost amidonul de cartofi utilizat de Rowland Hill - "părintele mărcii poștale adezive".

de rugină", foarte greu de îndepărtat. Principiul de bază, în termeni uzuali numit "gumare"^{*)}, s-a păstrat până în zilele noastre însă dispozitivele tehnice de aplicare cât și compoziția adezivilor au evoluat foarte mult. De la adezivii naturali (amidonul de cartofi, guma arabică, dextrina, cleiul de oase s-a ajuns la adezivi sintetici cu compoziție complexă^{**)} care permit o aplicare uniformă, continuă, rezistență crescută la intemperii și nu în ultimul rând să facă posibilă identificarea mărcii împiedicând astfel contrafacerile.

Pentru filатели guma constituie un element important în aprecierea unei mărci poștale. O marcă cu guma deteriorată prin jupuire, pătare, cu urme de amprente, urme de șarnieră, etc. este depreciată, valoarea ei fiind echivalentă cu cea a unei mărci uzate sau în condiții mai grave, când este interesată și hârtia, deprecierea este totală.

Pentru maximafiliști integritatea gumei are mai mică importanță, atâta timp cât nu este afectată și hârtia. Prin lipirea mărcii pe C.P.I. faptul că guma a avut urme de amprente sau că lipsea datorită spălării, nici nu poate fi determinat prin metode obișnuite.

În unele țări, în special cele caracterizate printr-o climă deosebit de umedă, unde adezivul se poate deprecia foarte ușor datorită umidității crescute, s-a utilizat și se utilizează un adeziv pe bază de cauciuc, insolubil în apă, numită substanță autoadezivă, care nu necesită a fi umezită înainte de aplicare. Mărcile astfel tratate sunt cunoscute sub numele de mărci autoadezive și sunt protejate pe spate de folii de hârtie specială care se îndepărtează în momentul lipirii. Aceste mărci prezintă inconvenientul că nu mai pot fi recuperate (ca mărci obliterate) prin dezlipire după procedeele cunoscute.

^{*)} Cel mai frecvent adeziv natural utilizat a fost guma arabică. Pe acest considerent s-au păstrat în terminologia de specialitate noțiunile improprii de "gumă" - cu semnificație "adeziv" și "gumare" - pentru definirea operațiunii de aplicare a acestuia.

^{**)} În compoziția adezivilor actuali intră substanțe higroscopice ce mențin un grad constant de umiditate; compuși de magneziu și aluminiu care asigură o suprafață subțire și uniformă; substanțe zaharoase pentru creșterea adezivității; glicerina- pentru creșterea elasticității; fenolul pentru împiedicarea descompunerii adezivilor naturali; substanțe parfumate și uneori substanțe aromate,

A₄. Modalități de editare și prezentare (comercializare)

Cu toate că din punct de vedere maximafil, modul de editare și prezentare al mărcilor poștale pentru comercializare, are o importanță mult mai redusă, o trecere în revistă a acestora nu este neavenită, mai ales dacă plecăm de la premiza că maximafilia prin natura ei complexă impune cunoștințe filatelice deosebite.

Din punct de vedere al modalităților de editare, constatăm că marciile sunt prezentate spre comercializare sub mai multe forme:

4_a - *Coala de mărci poștale*. În mod obișnuit cuprinde un număr variabil (25, 50, 100, 200.) de exemplare de același tip (aceleași valoare), în funcție de mărimea colii de tipar și de dimensiunile mărcii respective.

Disponerea mărcilor în coală formează rânduri orizontale succesive care pe verticală formează coloane -①. Aceste elemente sunt deosebit de importante pentru cei care studiază în amănunt mărcile poștale. Cu ajutorul lor se poate determina poziția mărcii în coală, identificarea și individualizarea ei. De exemplu marca a 2-a (coloana a 2-a) din rândul 3.- ① a.

①a						①b									
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	

↔ ①

Sunt situații în care unele rânduri sau coloane de mărci poștale, să apară tipărite inversate una față de cealaltă. De regulă se întâlnesc la rândurile sau coloanele ce formează mijlocul colii, -①b și s-au datorat tipăririi succesive a jumătăților de coală.*). La prima trecere s-a tipărit jumătate de coală iar la a doua trecere cea-

*) - Vechile mașini de tipărit nu permiteau introducerea unor coli de tipar mai mari. motiv pentru care colile duble ca mărime, erau tipărite prin două treceri succesive, pe câte o jumătate de coală.

laltă jumătate. Pentru cea de a doua trecere prin mașina de tipar, coala se introduce răsturnată, față de prima imprimare. Mărcile perechi poziționate în sens invers una față de cealaltă sunt cunoscute sub numele de tête-bêche.- ②. Poziționarea inversă poate fi orizontală, prin inversarea coloanelor (tête-bêche orizontal - ②a) sau verticală, prin inversarea rândurilor (tête-bêche vertical - ②b).

Perechile tête-bêche mai pot să apară accidental în cadrul unei coli, prin montarea inversată a clișeului unei mărci sau în mod deliberat, când inversarea rândurilor sau coloanelor una față de cealaltă este concepută înainte de tipărirea mărcilor. Piese de acest gen se colecționează ca atare, având cote destul de ridicate față de marca de bază, nefiind recomandată separarea mărcilor în scopul realizării unei eventuale ilustrate maxime.

②

↔ ② a

↑
② b

Față de coala obișnuită care conține numai mărci de același tip (aceiași valoare), mai pot fi întâlnite unele situații particulare determinate de tipărirea alăturată a două, trei sau mai multe mărci diferite, fie pe rânduri fie pe coloane. Uneori tot rândul sau toată coloana cuprinde mărci diferite, formând astfel ștraifuri orizontale sau verticale, de cele mai multe ori conținând toate mărcile (valorile) unei serii. Aceste piese se colecționează împreună, fiind cunoscute sub denumirea de diptic - ③a și b (piesa formată din două mărci poștale), triptic *) - ③c (cea din trei mărci) sau ștraif cu mărci diferite - ③d (piesele formate din mai mult de trei mărci diferite).

*) - Este recomandabil ca noțiunile de diptic sau triptic să fie diferențiate de cele de dublet și triplet care definesc două, respectiv trei mărci alăturate, de același fel.

În funcție de concepția grafică a unui astfel de mod de prezentare, mărcile pot avea imagini proprii, delimitate prin margini neutre, perforate pentru detașare - ③a; pot să conțină elemente grafice comune - ③b, separarea mărcilor făcându-se prin perforarea desenului comun; sau compoziția grafică (desenul) cuprinde do-

③a ↑

③b →

③c ↓

uă, trei sau mai multe mărci ③c, caz în care fiecare marcă detașată conține un detaliu al acesteia.

Un exemplu foarte interesant este oferit de modul de apariție al seriei *Campionatul mondial de fotbal 1996*. Seria formată din

③c ⇒

cinci valori, a apărut în coli de 25 de mărci (cinci rânduri a câte cinci mărci), fiecare rând conținând cele cinci valori ale seriei. Straiful orizontal cu cele cinci valori, are ca element grafic comun, imaginea unui stadion pe care se desfășoară o ședință de antrenament. Prin detașare fiecare marcă înfățișează câte o fază specifică

jocului de fotbal. Acest mod de prezentare oferă posibilitatea colecționării pieselor fie detașate, fie sub formă de diptic, triptic sau ștraif orizontal. Preferabil însă este ștraiful de cinci care cuprinde toată seria și care oferă o imagine de ansamblu a elementelor grafice comune. Cine privește coala în întregime ei, poate constata că în acest caz nu vor exista dublete, triplete sau ștraifuri de aceeași valoare decât pe coloane (verticale).

* * *

Mărcile apărute în coală mai pot fi însoțite de elemente suplimentare cum sunt *vinietele și tabs-urile*.

Vini etele sunt mici imprimate, care au cel puțin una din dimensiuni similară cu cea a mărcilor pe care le însoțesc, formând cu acestea diptcuri sau tripticuri. Vinieta poate să conțină elemente grafice sau/și texte care completează mesajul mărcii. Uneori vinieta poartă o continuare a elementului grafic (desenului) de pe marcă, în mod similar cu dipticurile ce conțin o imagine comună.

Coală de mărci poștale cu viniete dispuse pe coloane

Existența vini etelor, poziția acestora în coală și raportul lor față de marcă sunt prevăzute din machetare.

Poziția în coală a vini etei determină și raportul ei față de marca ce o însoțește. În acest sens pot fi observate o gamă variată de posibilități :

* - *viniete dispuse pe rânduri sau pe coloane alternative* cu rândurile sau coloanele de mărci. În acest caz fiecare marcă va fi însoțită de vini etă ce poate fi poziționată: dreapta-stânga, (în cazul dispunerii pe coloane - ④a), sus-jos (în cazul dispunerii pe rânduri - ④b). Pentru filateliști este importantă poziția de bază a vini etei, așa

cum a fost ea concepută. De exemplu dacă coala începe cu primul rând format din mărci, al doilea va fi format din viniete, poziția de bază fiind "marca cu vinieta jos" - ④b. Dacă prima coloană din coa-

	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓

⇐ ④ a ⇒

↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	

⇐ ④ b ⇒

lă este constituită din mărci, poziția de bază va fi "marcă cu vinieta la dreapta" - ④a. In aceste cazuri, mărcile cu vinieta "sus" și cele cu vinieta la "stânga" sunt variante rezultate prin detașarea incorectă din coală (In final prin descompunerea colii, vor rămâne un rând sau o coloană de mărci lipsite de viniete precum și un rând sau o coloană de viniete detașate).

⇐ ④ c ⇒

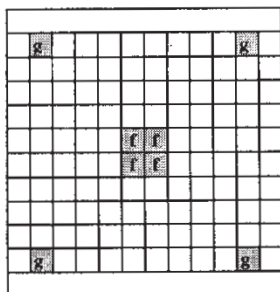
	↑	↓	○	↑	↓	○	↑	↓	○
	↑	↓	○	↑	↓	○	↑	↓	○
	↑	↓	○	↑	↓	○	↑	↓	○
	↑	↓	○	↑	↓	○	↑	↓	○
	↑	↓	○	↑	↓	○	↑	↓	○

↑↓ - prima valoare (marcă) a seriei

○○ - a doua valoare (marcă) a seriei

* - viniete dispuse pe coloane (cel mai frecvent), între mărcile tipărite în diptic. In mod normal poziția de bază este cea cu vini-

numai elemente grafice (cel mai adesea ornamentale), cealaltă conținând și inscripționarea unei valori (suprataxă).

⇐ ④f

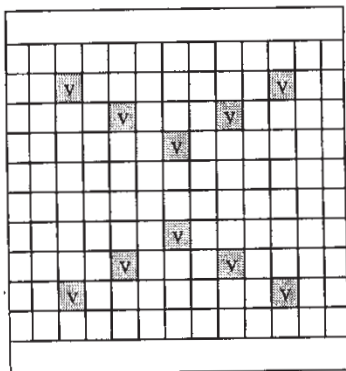
④ g ⇒

*- *Viniete dispuse sub formă de bloc central al colii - ④f. (inimă de coală).* Variantele de poziționare fiind oferite de toate cele patru laturi ale mărcii.

*- *Viniete dispuse în cele patru colțuri ale colii - ④ g.* Practic dintr-o coală, numai patru mărci sunt purtătoare de viniete. La fel ca și în cazul precedent, toate variantele de poziționare pot fi obținute numai prin detașarea mărcilor din două coli.

Disponerea vinietelor poate fi concepută și executată în forme diferite, uneori fanteziste. Câteva dintre acestea merită menționate. Dintre acestea face parte exemplul oferit de emisiunea "500 de ani de la moartea lui Iancu de Hunedoara"-1956. Coala este formată din 100 de mărci și 10 viniete

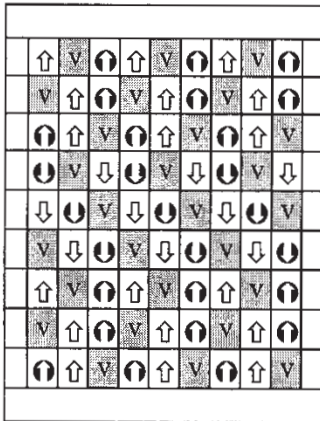
⇐ ⑤ ⇒

dispuse sub forma a două piramide opuse la vîrf (în clepsidră) -⑤. Această modalitate oferă posibilitatea obținerii prin detașare, a tutu-

ror variantelor de poziționare față de marcă. În mod similar a fost emisă și marca "Ziua internațională acopulului - 1956"

O situație la fel de interesantă este întâlnită la modul de apariție al seriei "Sateliții artificiali ai Pământului" - 1957 -⑥. Seria

din două valori, formează cu vinieta ce le însoțește un triptic; fiecare rând și fiecare coloană conținând câte trei tripticuri. Tripticurile din rândurile ce formează mijlocul colii au dispunere

inversată (tête-bêche). În coală, vinieta apare cu o dispunere în zig-zag vertical. La detașarea rândurilor din coală, se obțin toate cele trei variante de poziționare a vinietei, fără a rămâne mărci singulare sau dipticuri fără vinieta.

Mai dificilă a fost obținerea tripticurilor pe verticală mai ales a tripticurilor cu poziționare tête bêche, din care cauză astfel de piese sunt deosebit de rare.

* * *

În afara raportului de poziționare, între mărci și vinieta, sunt stabilite o serie de raporturi ce depind de concepția grafică. Din acest punct de vedere, vinieta poate să cuprindă:

* - elemente grafice sau texte care completează tema și mesajul, *total separate de grafica mărcii*, - ⑦a., (situație asemănătoare cu a dipticurilor cu imagini separate);

* - *elemente grafice comune* cu marca poștală - ⑦b;

* - *compoziție grafică (desen) unică, comună*, care cuprinde atât suprafața mărcii cât și a vinietei. - ⑦c.

După modul de editare, vinietele pot fi: *detașabile de marcă* prin perforare (exemplele de la ⑦a, ⑦b și ⑦c) ; sau *nedetașabile* - ⑦d, chiar dacă au marcat grafic locul perforării (perforare falsă) - ⑦e.*)

⑦a ⑦b

⑦c ⑦d

⑦e

Exemplul de la ⑦b prezintă și o poziționare tête bêche vertical prin inversarea deliberată a rândurilor pare.

În afară de exemplele descrise pot fi întâlnite și alte situații datorate fanteziei machetatorilor

și creatorilor de mărci poștale, fantezie care nu de puține ori au pus în încurcătură filateliștii, în special pe cei care s-au aplecat mai mult asupra studiului acestor bijuterii. În acest sens, dacă analizăm cu atenție emisiunea "*Ziua mărcii poștale românești*" din 1967, prima impresie este cea a unei mărci cu două viniete. La o analiză mai

*) - Vinietele mărcilor nedantelate, care nu conțin elemente grafice sau desen comun sunt considerate detașabile.

atență, se poate constata că este vorba de o marcă cu o singură vini-etă nedetașabilă, ce are ca imagine un ornament ce încadrează in-scripționarea valorii, - 45 bani (suprataxă în folosul A.F.R.). Partea stângă a mărcii este formată dintr-un element similar, dar care con-ține elementele obligatorii de inscripționare ale unei mărcii poștale (denumirea administrației poștale naționale - POSTA ROMANA - iar valoarea, - 55 bani,- reprezintă taxa serviciului poștal) - ⑧.

⑧

Prin urmare această porțiune este o falsă vini-etă, ea făcând parte integrantă din ansam-blul grafic al mărcii, fără de care aceasta nu ar mai prezenta nici o valoare poștală și nici interes filatelic.

Din punct de vedere maximafil, atitudinea ce trebuie luată față de astfel de piese, în realizarea de ilustrate maxime, trebuie să fie diferită; în funcție de raportul stabilit între marcă și vini-etă.

În primul rând trebuie precizat că nu se admite realizarea de ilustrate maxime prin stabilirea de concordanțe cu subiectul (imagi-ne), sau elemente din desenul vi-nietei (chiar dacă acestea sunt oferite uneori cu generozitate). Vinieta detașată va fi aplicată pe spatele C.P.I. De aici rezultă fap-tul că în cazul existenței unei mărci în tiraj, cu și fără vini-etă, va fi de preferat utilizarea unei mărci fără vini-etă, având în ve-dere că tirajul celor cu vini-etă es-te de cele mai multe ori mai mic, acestea vor avea cote mai ridi-cate, cote ce nu se vor reflecta în marca utilizată pe o ilustrată ma-ximă. Mărcile cu vini-ete nedetașabile cât și cele cu imagine grafică (desen) comună, vor fi aplicate pe suport împreună, ținând însă cont de condiția esențială că **subiectul sau elementul ce oferă con-cordanța să fie neapărat figurat pe marcă și nu pe vini-etă.** - ⑨.

⑨ - I.M. realizată cu marcă și vini-etă ce conțin imagine grafică comună

În afară de vinietele ce însoțesc mărcile poștale, mai pot fi întâlnite și *viniete independente* tipărite în mod similar cu mărcile poștale (în coli sau blocuri), cu prilejul unor evenimente sau manifestări majore. Acestea sunt lipsite de valoare nominală iar inscripționarea se referă numai la evenimentul sau motivul pentru care a fost emisă, lipsind elementele obligatorii din inscripționarea mărcilor poștale.^{*)} Aceste viniete nu au nici o valoare poștală iar interesul filatelic este minor. Caracterul lor este pur publicitar și sub nici o formă nu pot fi utilizate pentru realizarea de ilustrate maxime.

①a ①b
①c

- ①a. - Viniete emise cu prilejul expoziției filatelice din 1958,
 ①b. - Straif de viniete (cu tabs) emise cu prilejul expoziției filatelice de la Tel Aviv -1998 .
 ①c. - Bloc de viniete pentru propagandă turistică de la palatul Versailles

T a b s -urile ^{**)} sunt elemente suplimentare atașate unei coli de mărci poștale. De regulă tipărirea lor se prevede atunci când o margine de coală ar rămâne prea lată și nefolosită. Tabs-urile sunt

^{*)} - Au fost emise viniete ca elemente de publicitate pentru diverse acțiuni: umanitare, sportive, cultural artistice, turistice, viniete cu valoare pentru colectare de fonduri, etc.

^{**)} - Cele mai frecvente mărci cu tabs, au fost emise în Israel, în special la mărcile apărute în coli mici.

foarte asemănătoare cu vinietele, au una din dimensiuni mai mică iar cealaltă egală cu cea a mărcii pe care o însoțește. Spre deosebire de viniete, tabs-urile se găsesc numai în subsolul colii (după ultimul rând de mărci), foarte rar sunt întâlnite cazuri de situare a acestora în alte poziții din coală. Indiferent de poziționare, tabs-urile în exclusivitate sunt lipsite de inscripționarea valorii.

Din punct de vedere maximafil, tabs-ul nu prezintă interes, la fel ca și în cazul mărcilor cu vinietă, nu se recomandă separarea sa de marca pe care o însoțește, în scopul utilizării acesteia la realizarea unei eventuale ilustrate maxime

* * *

Nu poate fi încheiat acest subcapitol, al modului de prezentare sub formă de coală, fără a menționa că și aici fantezia creatoare a realizatorilor (adevărați artiști ai genului) poate oferi și alte posibilități decât cele prezentate anterior. În acest sens, demn de amintit, este superbul exemplu oferit de seria *"Olimpiada Roma II"* din anul 1960, apărută dantelat și nedantelat.

Cele cinci valori ale seriei au fost prezentate în două coli; prima coală conținea primele trei valori în triptic, având ca elemente grafice comune, segmente din cercurile olimpice. Cea de a doua coală conținea restul de două valori, în diptic, flancat la

stânga și la dreapta de câte o vinietă, cu imaginile "în oglindă", având ca elemente grafice comune restul segmentelor cercurilor olimpice care le completează pe cele ale tripticurilor din prima coală. Suprapunerea tripticului peste cea de a doua piesă oferă imaginea integrală a simbolului olimpic.

Un alt exemplu deosebit de interesant este oferit de seria emisă de administrația poștală a fostei URSS în anul 1966. Seria formată din trei mărci triumphiulare și o vinietă, are o dispunere în coală cu totul deosebită, oferind posibilitatea detașării seriei pe orizontală sau pe verticală (obținându-se un ansamblu de două mărci poziționate tête-bêche, alăturate prin vinietă, nedetașabilă, de cea de a treia marcă). Ineditul rezultat din perforarea colii în diagonală, ceea ce permite detașarea seriei și în

acest sens, sub forma unei piese unice cu aspect de triptic triunghiular (cele trei mărci fiind unite între ele prin vinieta poziționată cu baza în sus).

Exemplele privind diverse moduri de prezentare al mărcilor în coală ar putea continua. Din punct de vedere maximafil însă, modul de prezentare are o importanță minoră; acestea au fost amintite și exemplificate mai mult din dorința de a scoate în evidență imaginația și tendința către frumos a creatorilor și realizatorilor de mărci poștale, măiestria acestor adevărați artiști.

* * *

4_b - **Coala mică** - este termenul filatelic prin care se definesc colile ce cuprind un număr mai mic de 25 de mărci poștale și care pot avea pe margini inscripționări sau elemente grafice ornamentale. - ①.

①a - Coală mică de 6 mărci cu două vinieta în poziție centrală pe rândul de sus

①b⇒

La fel ca și coala mare, coala mică poate să conțină mărci de același fel (aceiași valoare) sau mărci de valori diferite. De aseme-

nea și mărcile din coala mică pot fi însoțite de viniete cu poziționări didiverse-①a, sau de tabs-uri. Mărcile se pot comercializa atât detașate cât și sub formă de coală întreagă, colecționarea se face sub ambele forme dar mai interesantă și preferată este coala întreagă.

4_c - **Blocul - coliță** este un ansamblu de cel puțin patru mărci de același fel (aceiași valoare-①a) sau - de cele mai multe ori, diferite. In general blocul cuprinde mărcile întregii serii- ①b, având uneori elemente grafice comune-①c, sau pot cuprinde un ansamblu grafic

①a	①b
①c	①d

(desen) unitar, ce se extinde uneori și pe marginile blocului. Fiecare marcă din bloc reprezintă în acest caz, un detaliu al desenului.

La fel ca și în cazurile modurilor de prezentare anterioare și mărcile din blocurile-coliță pot fi însoțite de viniete.-①a și ①d. Comercializarea și colecționarea mărcilor apărute sub formă de bloc se face în mod asemănător cu cele apărute în coală mică. de preferat însă rămâne colecționarea blocului întreg. Pentru francare se folosesc mărcile detașate, în funcție de valoarea lor, la fel ca și pentru realizarea de ilustrate maxime. În acest caz este recomandabil ca porțiunea marginii de bloc, eventual și vinieta corespunzătoare mărcii, să fie detașată și aplicată pe spatele suportului.

* * *

4_d - **Colița** este o formă de prezentare specială, a uneia sau mai multor mărci, înconjurată de o margine lată (manșetă), ce poate

↑ ①a - Coliță ce conține mărcile unei serii. Fiecare marcă reprezintă un detaliu al tabloului ilustrat pe întreaga piesă

să conțină elemente de inscripționare (cel mai obișnuit este inscripționat scopul emisiunii) sau/și elemente grafice care completează tema mărcii. Nu de puține ori manșeta continuă desenul mărcii. Colița poate însoți seria unei emisiuni de mărci poștale, reprezentând de regulă marca cu valoarea cea mai

mare a seriei (cap de serie); poate conține un aranjament format din toate mărcile seriei (fiecare marcă având inscripționată o valoare nominală) - ①a; dar poate fi emisă și în mod independent cu prilejul unor evenimente sau manifestări. Mărcile apărute sub formă de coliță pot fi dantelate, nedantelate sau cu falsă dantelură (dantelura fiind marcată grafic nu perforată, în fapt marca este nedantelată).

①b

În exclusivitate colițele se comercializează și se colecționează

ca atare, fără a detașa marca de manșetă. Pentru francare cât și pentru realizarea de ilustrate maxime se folosește marca detașată. În acest scop sunt necesare precizări:

- Marca detașată dintr-o coliță *trebuie să poarte elementele de inscripționare obligatorii* (denumirea statului și valoarea nominală). Pot exista situații, când dintr-o eroare de machetare, aceste elemente de inscripționare să fie trecute pe manșeta coliței. În acest caz marca detașată nu poate fi folosită pentru realizarea de ilustrate maxime - ①b, (nu are valoare de francare).

- Manșeta (sau porțiuni din manșetă) rămasă după detașarea mărcii, se aplică pe spatele I.M.-①c.

⇐ ①c ⇒

⇐ ②a ②b ⇒

O atitudine cât mai corectă, trebuie să pornească de la analiza sumară a coliței.

După modul cum au fost concepute și tipărite colițele pot fi:

- *marca încadrată de o manșetă neutră* (de cele mai multe ori albă), *fără inscripționări* - ②a;

- *manșetă albă sau cu o culoare de fond ce continuă fondul mărcii, cu inscripționări sumare asupra emisiunii* - ②b ;

- *cu marca încadrată de o manșetă pe care apar ilustrate elemente secundare* - simple ornamente, imagini legate de temă - ②c sau ilustrează subiectul mărcii într-o ipostază diferită - ②d;

⇐ ②c ②d ⇐

⇐ ②e

②f ⇒

- *cu o imagine unică care cuprinde suprafața colîței în totalitate*, *marca reprezentând un detaliu din respectiva imagine* - ①a, ①c ②e și ②f.

De reținut faptul că multe colîțe (în special cele cu tiraj redus) poartă imprimat pe manșetă un număr de serie (colîțele înseriate)- ②f. Aplicarea pe spatele I.M.a porțiunii de manșetă ce poartă numărul de serie este mai mult decât necesară.

În nici un caz nu se vor realiza I.M. prin stabilirea concordanțelor între subiectele ilustrate pe manșetă și subiectul (imaginea) C.P.I.

4_e - Rolele de mărci poștale. Această formă de prezentare a mărcilor poștale este utilizată în scopul facilitării distribuției lor. Procedul constă în tipărirea mărcilor pe benzi lungi, continue, aranjate pe unul sau două rânduri. O astfel de bandă poate fi formată din cca 300 de mărci, de regulă de același tip (aceiași valoare), numerotate pe verso din 10 în 10 și este răsucită sub forma de rolă^{*)}. Rola se introduce cu ușurință în dispozitivul special conceput, al **automatului poștal**^{**)}, care permite eliberarea uneia sau mai multor mărci, corespunzătoare ca valoare, sumei introduse de solicitant.

Rolele mai pot fi formate din benzi ce conțin mărci diferite (valori diferite), aranjate de asemenea pe unul sau două rânduri.

Din punct de vedere maximafil, mărcile sub formă de role au același regim cu cel al mărcilor obișnuite și sunt utilizate la realizarea ilustratelor maxime atât timp cât corespund din punct de vedere al concordanțelor și al criteriilor prevăzute de regulamentele în vigoare.

4_f - Carnetele de mărci poștale. Prezentarea unor mărci poștale sub formă de carnete^{***)} a fost, ca și în cazul rolelor, direcționată în scopul automatizării distribuției lor. Aceste carnete se distribuie atât în mod obișnuit cât și prin automate, în mod aproximativ similar cu mărcile din role. Un astfel de carnet este format dintr-un ansamblu de mărci cu valoarea sau valorile cele mai frec-

*) - Primele mărci poștale în role au fost tipărite în Peru în anul 1862, urmate de cele tipărite în Statele Unite ale Americii în 1906.

**) - Primul automat poștal a fost instalat la Londra în 1884 fiind cunoscut sub numele de "Old Stamp Vending Machine".

***) - Primele carnete au fost introduse la Londra în 1891 fiind urmate de cele din S.U.A. (1892) și din Canada (1900). După introducerea lor în Germania în anul 1910, sistemul s-a răspândit și în țările din partea continentală a Europei.

vent utilizate pentru corespondență, lipit pe una din laturi de cotorul unor coperti din carton subțire.

Ansamblul mărcilor dintr-un carnet poate avea aranjamente diverse, în funcție de machetator și de editor. Astfel pot fi întâlnite carnete formate dintr-un singur ștraif, de obicei de 10 mărci de același fel, ștraiful poate începe cu o vinieta iar prima marcă poate să difere de celelalte - ①a; mărcile pot fi de diferite valori, uneori un carnet cuprinzând toată seria aranjată pe unul sau două rânduri - ①b; mărci apărute sub forma unui bloc colită - ①c sau pot conține două serii - ①d. Desigur că exemplele date nu epuizează toată gama posibilităților de aranjare a mărcilor în carnete.

De menționat este faptul că și copertile acestor carnete poartă tipărite diverse imagini, legate de tema marciilor, la fel de frumoase

și interesante sau/și unele elemente publicitare care fac ca aceste piese să fie colecționate ca atare sau chiar numai copertile. Nu de pu-

ține ori filateliștii tematicieni folosesc aceste coperti (sau foile publicitare din interior), ca piese ajutătoare în exponatele tematice.

Din punct de vedere maximafil, mărcile poștale apărute sub formă de carnet joacă același rol în realizarea ilustratelor maxime, rămâne însă la latitudinea realizatorului de a decide dacă va descompune ansamblul carnetului sau nu, carnetele având de regulă cote mult mai ridicate decât ale mărcilor detașate.

In nici un caz nu se admit pentru realizarea ilustratelor maxime, coperti de carnet sau decupaje din imaginile acestora.

Un mod de prezentare puțin mai deosebit îl constituie mărcile editate sub formă de ștraifuri independente - ②. (benzi cu un singur rând format din mai mult de trei mărci), conținând mărci diferite (uneori toată seria), înconjurate de o margine similară cu cea a mărcilor sub formă de bloc.

③ ⇒

De cele mai multe ori aceste piese sunt ansamblate și sub formă de carnete (seria "Ciuperci comestibile și otrăvitoare 1996).- ③.

* * *

4_g - **Mărcile autocolante (autoadezive).** Sistemul este utilizat în unele țări cu clima deosebit de umedă, și constă în înlocuirea stratului de adeziv obișnuit, cu un adeziv insolubil în apă.

Pentru protecția acestui adeziv special, mărcile apar colate pe o folie specială de pergament-①, fie sub formă de role -② fie sub formă de coli -③. Utilizarea acestor mărci se face prin desprinderea de pe folia protectoare și aplicarea lor pe suportul de expediat, fără a mai necesita umezirea adezivului. Având în vedere sistemul de detașare, mărcile autoadezive (sau autocolante) nu necesită perforarea

interspațiilor, marea lor majoritate apărând ca nedantelate. Prin utilizarea unor dispozitive speciale, mărcile sunt debitate prin ștanțarea interspațiilor, fără a fi interesată și folia protectoare. Uneori ștanțarea este realizată sub forma unei danteluri în așa fel încât la detașarea de pe folie marca să apară dantelată fie numai pe două laturi opuse -②, fie în întregime - ③. Aceasta este o dantelură prin debitare (tăiere) și nu prin perforarea spațiilor dintre mărci, având rol ornamental și nu impus de necesitatea detașării mărcilor una de cealaltă.

Inconvenientul acestor mărci constă în faptul că nu pot fi colecționate în stare neuzată decât împreună cu fragmentul corespunzător de folie protectoare a adezivului. În stare uzată (obliterată) se poate colecționa numai pe un fragment de plic (sau pe piesa integrală) din simplul considerent că nu mai pot fi dezlipite prin procedeele obișnuite (spălarea cu apă). Utilizarea lor pentru realizarea ilustratelor maxime, este permisă în condiții similare cu a celorlalte mărci poștale.

* * *

III. 1 B. - Alte metode și mijloace de francare

În operațiunea de francare a corespondenței, utilizarea mărcilor poștale a fost și rămâne principala metodă, care și-a demonstrat utilitatea de-a lungul timpului. Pentru a simplifica și facilita operațiunile de expediere, au apărut și sunt folosite o serie de alte procedee prin care se atestă achitarea taxelor de expediție. Dintre aceste procedee, cele care fac obiectul unor arii de colecționare, având totodată și implicații în maximafilie merită amintite:

B.1.- Marca poștală fixă - este o marcă poștală aparent similară celei obișnuite (posedă toate elementele obligatorii de inscripționare), cu deosebirea că este tipărită direct pe efectul poștal în care se face expediția (plic, carte poștală semiilustrată sau ilustrată, benzi pentru ziare, etc.)-①. Acest efect poștal capătă caracterul unui document care prin integralitatea sa atestă achitarea taxelor poștale și este cunoscut sub denumirea de INTREG POSTAL^{*)}.

Conținutul grafic al mărcilor fixe și al imaginilor ce însoțesc marea majoritate a întregurilor poștale și nu în ultimul rând importanța poștală ce o dețin, au făcut ca și acestea să cadă în atenția colecționarilor astfel încât în prezent colecționarea de întreguri poștale să constituie o ramură în cadrul filateliei cu statut și regulament propriu. Demn de amintit este faptul că până în anii de început ai secolului XX, se practica decuparea mărcilor din întreg și colecționarea lor ca atare.

Variatatea subiectelor mărcilor fixe, acuratețea și frumusețea execuției grafice a multora dintre ele, au atras atenția și maximafiliștilor și nu puțini sunt cei care au purces la realizarea unor ilustrații maxime, utilizând în acest scop mărcile decupate de pe întreguri. În aparență atitudinea este firească și nu lipsită de logică; în fond marca fixă se deosebește de cea obișnuită numai prin modul de tipărire, modul de prezentare și prin absența adezivului, în rest

*) - Dreptul de a edita întreguri poștale îl are numai administrația poștală națională, în condiții similare cu același regim cu al mărcilor poștale.

conține toate elementele poștale obligatorii, servind de fapt aceleiași scop. Din păcate însă lucrurile nu sunt chiar atât de simple, din care cauză a trebuit făcută mențiunea "în aparență", pentru că reglementările administrațiilor poștale, referitoare la circulația întregurilor poștale, diferă de la o țară la alta. Astfel unele administrații poștale prevăd în regulamentele lor de funcționare ca la obliterare, în mod obligatoriu, ștampila să fie aplicată și pe marca

↑ Mărci fixe pe întreguri poștale

Piesă realizată cu marcă fixă decupată, care nu-i poate conferi caracter de ilustrată maximă, fiind considerată marcă circulantă.

fixă. Acest exemplu este oferit de administrația poștală a fostei U.R.S.S. precum și a unor administrații aparținând mai multor țări din C.S.I. În acest caz, mărcile fixe, neștapilate, decupate de pe întreguri, sunt considerate ca având putere de circulație și pot folosi la francarea altor trimiteri poștale. Prin urmare, o astfel de marcă a fost admisă în scopul realizării ilustratelor maxime.

Alte administrații poștale, printre care și poșta română, prevăd în reglementările proprii ca obliterarea să fie executată pe spațiul liber al întregului, fără ca ștampila să intereseze marca fixă. În acest caz marca fixă este considerată circulantă (uzată), odată cu restul întregului. Orice marcă fixă decupată din întreg avînd caracter de marcă circulantă, nu poate fi admisă pentru francarea altei trimiteri poștale. De aici și concluzia că mărcile fixe decupate de pe întregurile poștale românești (ca și cele din țări cu reglementări poștale similare) nu pot fi folosite la realizarea ilustratelor maxime.

B.2.- Etichetele complexe de francare mecanică nu sunt altceva decât amprente ale mașinii de francare automată^{*)}, imprimate pe benzi de hârtie, și apoi debitate în scopul lipirii pe trimiterile poștale. Sunt cunoscute și sub denumirea de benzi complexe de francare automată.

Amprenta conține un încadrământ (simplu sau ornamental) care cuprinde elementele de inscripționare obligatorii unei mărci poștale (denumirea statului sau administrației poștale și valoarea taxei poștale de expediție). Alături de acestea se găsește în mod obli-

① - Etichetă (bandă) complexă de francare mecanică

gatoriu figurată ștampila (cu inscripționarea localității și a datei), unele elemente facultative, (de regulă elemente publicitare exprimate prin text sau/și grafic) precum și indicații suplimentare privind trimiterea, (numărul de înregistrare al acesteia, indicații de recomandare, etc.). - ①

Etichete similare pot fi emise și computerizat, la ghișeele poștale ce au în dotare calculatoare prevăzute cu programe speciale destinate acestui scop. Aceste etichete se eliberează prin printare, după introducerea în calculator a sumei ce reprezintă taxa de expediție respectivă. De obicei au o dimensiune mai mică și sunt imprimate pe hârtie specială autoadezivă. - ②.

② - Etichetă complexă de francare mecanică eliberată computerizat la oficiul poștal nr.40 - București cu ocazia expoziției EFIRO '98.

Acest procedeu este menit să ușureze activitatea de expediție a corespondenței, amprente de francare automată având rol de marcă poștală (francare) cât și de ștampilă (obliterare). Având caracter complex, diferit față de marca poștală obișnuită, **benzile (etichetele) complexe de francare automată nu pot fi utilizate la realizarea ilustratelor maxime.**

^{*)} - În mod curent amprente de mașinilor automate de francare sunt imprimate direct pe trimiterile (plicuri) obișnuite. Se recurge la benzi (etichete) atunci când acestea depășesc o anumită dimensiune, care nu permite trecerea prin dispozitivul mașinii.

B.3.- Vinietele de francare automată - sunt elemente de francare foarte asemănătoare cu mărcile editate în benzi sub formă de role cu deosebirea că la emitere au caracterul unor viniete independente, purtând tipărită doar imaginea grafică, însoțită de inscripționarea denumirii țării sau administrației poștale, fără cea a valorii nominale, aceasta fiind trecută de dispozitivul de imprimare al automatului de distribuție^{*)}.

Dacă o marcă din rolă este obținută după introducerea în aparatul automat a sumei corespunzătoare valorii inscripționate, o vinietă de francare automată va fi obținută după imprimarea de către aparat a valorii corespunzătoare sumei introduse de solicitant.

Ilustrate maxime realizate cu viniete de francare automată

În acest fel este posibilă obținerea a numeroase viniete cu imagine similară dar cu valori diferite, în funcție de prețul trimiterii sau de dorința solicitantului.

Pe marginea utilizării

^{*)} - Primul automat de francare din țara noastră a fost instalat și a funcționat la oficiul poștal nr.2, din București, începând cu data de 2 martie 1995.

vinietelor de francare în scopul realizării ilustratelor maxime, s-au purtat multe discuții, părerile pro și contra fiind exprimate până la nivelul Comisiei de Maximafilie a F.I.P. Concluzia acestor discuții a constat în admiterea vinietelor de francare ca elemente valabile pentru realizarea ilustratelor maxime atâ timp cât oferă posibilități de stabilire a concordanțelor specifice.

GRUPAJUL Nr.1

⇨ Mărci sub formă de triptic cu imagine comună. Reproducerea tabloului "Adorația magilor" de Van der Weyden, cuprinde toate cele trei mărci. Fiecare marcă detașată reprezintă un detaliu al tabloului purtând elementele de inscripționare obligatorii și au aceeași valoare nominală. Denumirea lucrării este inscripționată numai pe prima marcă

⇧ - I.M. în care subiectul concordant este nominalizat (*Blocul PATRIA*) și are o unică localizare precizată (*București*).

⇨ - I.M. în care subiectul concordant este seminominalizat (*Atlet - săritură în lungime*). Localizarea este neprecizată, generalizată teoretic pe tot teritoriul țării. Concordanța de loc se va stabili însă într-o localitate unde au loc întreceri sportive care includ disciplina respectivă. În cazul de față obliterarea cu o ștampilă ocazională la Sibiu, prilejuită de întrecerile sportive CHALLENGE DAY, este bine venită.

GRUPAJUL Nr. 2.

⇒ - I.M. în care este folosită o marcă cu subiecte multiple. Subiectul concordant - *Semănătoarea* - apare în imaginea mărcii în dublă reprezentare.

⇐ - I.M. realizată cu mărci în diptic, pe care este reprodus un detaliu al tabloului ce apare integral pe c.p.i. Fiecare marcă conține câte jumătate din detaliul reprodus.

I.M. poate fi realizată cu același succes și numai cu una din cele două mărci.

ILUSTRATE MAXIME CU MĂRCI APĂRUTE ÎN COLIȚĂ

⇓ - Marcă nedantelată

⇑ - Marcă dantelată detașată de manșetă, a cărei imagine conține un detaliu al tabloului reprodus în totalitate pe piesa integrală. Manșeta coliței este aplicată pe spatele suportului

III.1.C. Prevederi regulamentare

Pentru ca o marcă poștală să poată servi la realizarea unei ilustrate maxime, trebuie să îndeplinească o serie de condiții esențiale impuse de rolul său strict poștal cât și cel de principal obiect de colecționare filatelică. Concret vorbind o marcă va putea servi pentru realizarea unei ilustrate maxime, atât timp cât este emisă și admisă de către o administrație poștală, ca fiind documentul prin care se atestă achitarea taxelor de expediție iar din punct de vedere calitativ, face obiectul colecționării (este nedeteriorată).

În acest sens "Regulamentul F.I.P. pentru aprecierea expozitelor de maximafilie", referindu-se la marca poștală, stipulează ca aceasta trebuie să aibe **valabilitate poștală** și să fie **în perfectă stare**.

C₁- Valabilitate poștală se referă la faptul că marca respectivă posedă toate elementele (inscripționarea statului sau administrației poștale precum și cea a valorii nominale) care îi conferă calitățile necesare scopului pentru care a fost emisă - *acela de a franca corespondența expedită prin poștă*.

De regulă valorile nominale ale mărcilor poștale corespund tarifelor percepute la expedierea diverselor trimiteri (scrisori loco, scrisori pentru alte localități, pentru alte țări, simple, recomandate, par avion, etc), tarife stabilite pentru o anumită perioadă de timp prin reglementări ale administrațiilor poștale. Fluctuațiile tarifelor creează neconcordanțe între valoarea nominală inscripționată pe marcă și costul serviciului poștal la o anumită dată. În aceste condiții administrațiile poștale, pot recurge la o serie de metode:

- **Retragerea mărcii din circulație** metodă folosită de unele administrații poștale, soldată cu anularea valabilității poștale a mărcii respective. De la data retragerii din circulație marca nu mai poate fi utilizată la francarea corespondenței, rămânând doar cu valoarea de colecționare conform cotelor din cataloagele de specialitate. Sunt exemple de mărci poștale, emise în unele țări, care au avut valabilitate poștală doar pe durata a câtorva zile. De aici se desprin-

de, în mod logic, concluzia că o marcă nu mai poate servi la realizarea de ilustrate maxime, după data retragerii din circulație. O atenție deosebită trebuie acordată de către colecționari la achiziționarea ilustratelor maxime, în sensul ca acestea să nu fie realizate cu o ștampilă datată după retragerea mărcii din circulație.

- **Reinscripționarea actualizată a valorii nominale prin supratipărire.** Procedul, des utilizat în ultimii ani de către Poșta Română, constă în acoperirea sau bararea valorii nominale inițiale și tipărirea (cu aceiași culoare) a unei noi valori actualizate. Mărcile cu supratipar pot fi folosite la realizarea de ilustrate maxime ca orice altă marcă, dacă oferă posibilitatea stabilirii concordanțelor specifice. Au fost semnalate și tendințe de realizare a unor ilustrate maxime cu stabilirea concordanțelor între elementul ce acoperă valoarea nominală anterioară (de multe ori în locul unei

pete de culoare sau simplă barare, sunt figurate siluete diverse de flori, animale, semne zodiacale, etc.) și subiectul cărții poștale ilustrate. Astfel de concordanțe sunt cu totul și cu totul forțate, uneori chiar ridicole. Nu trebuie neglijat faptul că silueta ce acoperă valoarea inițială face parte din inscripționare fără a aduce modificări subiectului sau subiectelor de bază ale mărcii poștale. Cât de ridicol ar apărea într-un expozat cu tema "Păsări" o "ilustrată maximă" realizată cu marca ce îl înfățișează pe cunoscutul scriitor Cezar Petrescu, aplicată pe un suport ce are în ilustrație un porumbel ①.

①

pete de culoare sau simplă barare, sunt figurate siluete diverse de flori, animale, semne zodiacale, etc.) și subiectul cărții poștale ilustrate. Astfel de concordanțe sunt cu totul și cu totul forțate, uneori chiar ridicole. Nu trebuie neglijat faptul că silueta ce acoperă valoarea inițială face parte din inscripționare fără a aduce modificări subiectului sau subiectelor de bază ale mărcii poștale. Cât de ridicol ar apărea într-un expozat cu tema "Păsări" o "ilustrată maximă" realizată cu marca ce îl înfățișează pe cunoscutul scriitor Cezar Petrescu, aplicată pe un suport ce are în ilustrație un porumbel ①.

- **Păstrarea mărcilor în circulație**, utilizarea acestora fiind posibilă, asociindu-le altor mărci cu a căror valoare nominală însumată să rezulte tariful serviciului poștălar al expediției la data respectivă. Practic aceste mărci sunt considerate ca fiind devalorizate din punct de vedere al puterii de francare, valoarea lor nominală acoperind doar o parte mai mică sau mai mare al tarifului poștal. Din punct de vedere al valorii filatelice (ca piesă de colecție), valoarea unei astfel de mărci rămâne cea stabilită în listele de prețuri și cotele din cataloagele de specialitate.

Poșta Română nu a recurs la retragerea din circulație a mărcilor poștale a căror valoare nominală a fost depășită astfel încât, teoretic, toate mărcile emise după reforma monetară din anul 1952, au putere de francare și pot contribui prin valoarea lor nominală, la întregirea tarifului specific unei trimeri poștale actuale.

Se poate desprinde concluzia că astfel de mărci pot fi utilizate la realizarea de ilustrate maxime, doar dacă sunt însoțite de alte mărci, alături de care să însumeze tariful de expediție al unei cărți poștale ilustrate, la data obliterării. Aceste mărci în completare, se lipsesc pe spatele piesei, (pe locul normal, destinat acestui scop).

Prin urmare reglementările actuale, nu interzic utilizarea acestora în realizarea de ilustrate maxime dar pentru a fi prevenite unele situații ridicole, (de exemplu utilizarea unei mărci de 40 de bani pentru a realiza o piesă cu o ștampilă la a cărei dată tariful poștal este de 1500 de lei), au fost făcute o serie de recomandări de care trebuie să se țină cont. Astfel la jurizarea expozitelor de maximafilie, membrii juriului aduc un plus de apreciere acelor ilustrate maxime obliterate la o dată cât mai apropiată de prima zi a emisiunii respective, depunând mult piesele realizate cu mărci mai vechi de 5 ani față de data obliterării. În acest sens s-a recomandat expozanților, ca la fiecare maximă, să fie trecute pe foaia de expunere data primei zile de circulație a mărcii și data obliterării. Recomandarea a fost făcută de către Comisia de maximafilie a F.I.P. urmând a fi pusă în discuție cu propunerea de a fi introdusă ca prevedere regulamentară, cu ocazia celui de al 66-lea Congres F.I.P. din anul 2000.

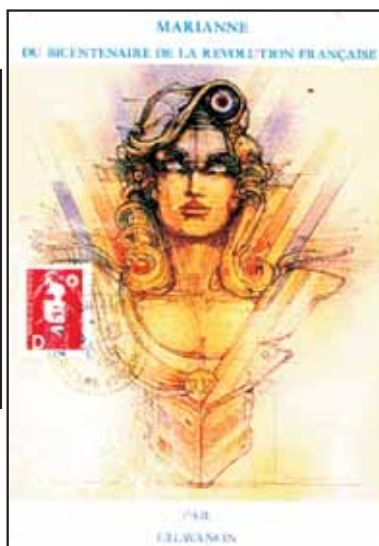
Relativ recent, unele administrații poștale, pentru a evita discordanțele apărute între valoarea de francare a mărcii și tariful poștal, au recurs la o metodă nouă care constă în înlocuirea valorii nominale exprimate în cifre, cu litere (A,B,C,D,etc)-@. Fiecare literă reprezentând tariful unui serviciu poștal, corespunzător unei anumite perioade de timp. În acest caz, retragerea mărcii din circulație nu mai este necesară, rămânând în circulație până la epuizare.

C₂- Perfecta stare este o condiție care nu necesită prea multe comentarii. Nu se admite utilizarea mărcilor poștale deteriorate - cu

dantelură lipsă, colțuri rupte, subțiate, pătate, anulate cu pastă, cerneală sau creion, etc. De asemenea nu pot fi folosite mărcile preobliterate.

⇨ ⇩ ② - I.M. realizate cu mărci a căror valoare nominală este înlocuită cu litere

In concluzie mărcile postale pot fi utilizate la realizarea de ilustrate maxime, doar dacă îndeplinesc toate condițiile calitative impuse mărcilor neobliterate, pentru a face obiectul colecționării filatelice.

- Nu pot fi utilizate pentru realizarea ilustratelor maxime: timbrele fiscale-③a, oficiale, mărcile PORTO -taxa de plată-③b, eseurile-③c și în general vinieta (în special vinieta independentă)-③d.

În această ultimă situație, se poate folosi o marcă cu vinieta numai în cazul când aceasta nu este detașabilă prin perforație-④ sau atunci când ilustrația este reprezentată de un subiect ce ocupă atât suprafața mărcii cât și a vinietei (bineînțeles dacă ansamblul marcă-vinieta are o dimensiune acceptabilă și nu acoperă o suprafață semnificativă a ilustrației de pe suportul ales) .

În nici un caz nu poate fi folosită numai vinieta, chiar dacă aceasta oferă o concordanță de imagine perfectă. De asemenea nu se poate folosi ansamblul marcă - vinieta, pe baza concordanței realizată între subiectul C.P.I. și cel al vinietei.

De exemplu, marcă poștală 500 de ani de la moartea lui Iancu de Hunedoara - (CMPR 1678) cu vinietă detașabilă (Castelul Huniazilor), fără valoare nominală. Orice piesă realizată prin apli-

carea acesteia pe o C.P.I. ce înfățișează castelul nu poate fi considerată I.M.,- concordanța fiind stabilită între imaginea vinietei și cea a suportului.

↑
④ →

O situație similară poate fi întâlnită în cazul în care o imagine cuprinde suprafața a două mărci poștale alăturate (diptic), imagine cuprinsă integral de pe c.p.i. Acesta este cazul particular în care se permite realizarea ilustratei maxime cu mai mult de o marcă,

de o marcă, aplicate pe fața ilustrată. În rest nu sunt admise ilustrațiile maxime realizate cu două sau mai multe mărci, în afara celor realizate înainte de 1947, când nu exista nici o reglementare în privința realizării acestor piese.- ⑥. Dar și în acest caz, condiția acceptării piesei ca ilustrată maximă prevede ca una din mărci să ofere concordanțele specifice impuse.

⑤a - Ilustrată maximă realizată cu un diptic ce conține aceeași imagine cu cea de pe suport (C.P.I.). Imaginea dipticului, este continuă, străbătută de perforațiile ce fac posibilă separarea celor două mărci.

⑤b- Ilustrată maximă realizată cu un diptic cu imagine comună. Spre deosebire de primul caz, imaginea este întreruptă de spațiul intermediar, perforat, care separă cele două mărci. Ambele mărci ale dipticului pot fi utilizate cu același succes și în mod separat.

⑥- Ilustrată maximă realizată cu două mărci (obliterată în 1937). Deși subiectul (imaginea) este identic, mărcă din dreapta este cu eroare semnalată în catalogul Yvert - Franța la nr. 341. Piesa nu numai că este acceptată dar este și foarte bine cotate.

III. 2. CARTEA POȘTALĂ ILUSTRATĂ (C.P.I.)

Încă de la apariția lor, în ultimii ani ai sec. XIX, cărțile poștale ilustrate au stârnit un interes deosebit constituind un obiect de atracție prin ineditul ce îl reprezentau, fiind una din primele modalități de transmitere și răspândire a imaginilor, practic din și în orice colț al lumii. În perioada primelor apariții când cinematografia era în fașă iar despre televiziune nu era încă vorba, trimiterea și primirea imaginilor prin intermediul C.P.I. era cea mai accesibilă și poate pentru unele zone, unica modalitate de informare vizuală.

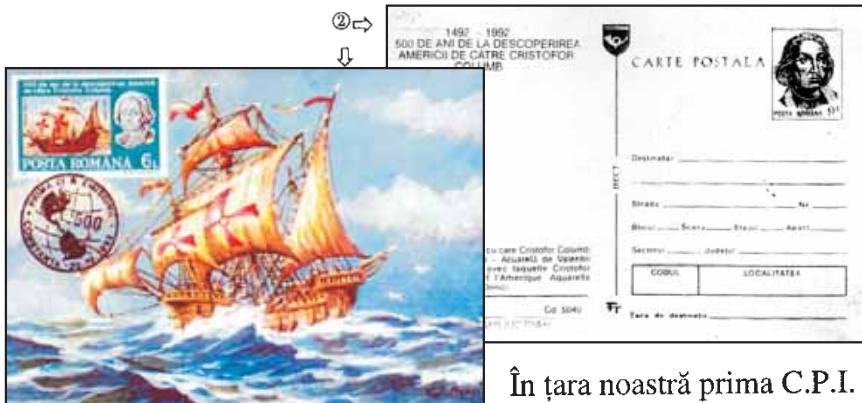
În zilele noastre, în condițiile dezvoltării deosebite a tehnicilor tipografice, cinematografice și mai ales a televiziunii, transmiterea și răspândirea de imagini a devenit un fapt obișnuit sau chiar banal. Cu toate acestea utilizarea C.P.I. nu a pierdut în mod semnificativ din importanță, se expediază C.P.I. cu vederi din cele mai diferite locuri de pe mapamond iar la primire nu există destinatar care să nu le admire cu plăcere, chiar dacă acesta a mai fost văzut la televizor sau chiar "pe viu". Mai mult de **atât**, ilustratele vechi - circulate sau nu - cu imagini de la începutul secolului, sunt păstrate, cercetate și studiate aducând prin imaginea ilustrată informații prețioase din acele timpuri.- ①. Unele din aceste C.P.I. constituie adevărate imagini-document, care nu de puține ori au servit drept documentare în elaborarea multor lucrări și comunicări științifice pe diverse teme, motiv pentru care au devenit foarte căutate de către colecționari. Toate aceste calități justifică de ce C.P.I, chiar de la apariția sa, a constituit un obiect de colecționare. Interesul pentru această arie de colecționare s-a amplificat în timp ajungând ca în prezent să capete un caracter organizat și de studiu. Cartofilia,- cum a fost denumită preocuparea pentru colecționarea C.P.I. a stat și con-

tinuă să stea la baza maximafiliei, ea fiind cea care poate oferi majoritatea suporturilor necesare realizării unor ilustrate maxime deosebite.

① -Imagini din București la începutul sec XX

Modul de tipărire al C.P.I. a variat în funcție de țară, editură, perioadă de timp, administrație poștală, etc. Cele emise de administrațiile poștale de cele mai multe ori au îmbrăcat caracterul **de întreguri poștale**,^② având imprimate pe verso mărci fixe, purtătoare a unor valori nominale corespunzătoare tarifului de expediție al trimiterilor de acest gen. În ultimii ani tipărirea acestor C.P.I. cu marcă fixă (întreguri poștale) a devenit o raritate din cauza fluctuației mari a taxelor de expediție (tarifelor poștale).

În țara noastră prima C.P.I. a apărut în 1894 cu ocazia Expoziției Naționale a Cooperatorilor^{*)}, urmată fiind de o C.P.I. - (prima C.P.I. românească "întreg poștal"),

^{*)} - Piesa este reprodușă în debutul cap. II "Maximafilia în România".

tip de felicitare, pusă în circulație în decembrie 1899 și care purta inscripționată urarea "La mulți ani 1900".*)

③

III. 2A. Cartea poștală ilustrată, - suport pentru realizarea ilustratelor maxime

Pentru a servi la realizarea unei I.M., C.P.I. trebuie să corespundă unor cerințe esențiale stabilite prin reglementările F.I.P.:

A₁- dimensiunile să fie cuprinse între maximum 105/148 și minimum de 90/140 mm., cu o toleranță de plus sau minus 2 mm.)**

Este bine cunoscut faptul că de-a lungul timpului au fost puse în circulație (și continuă încă să mai apară) C.P.I. cu dimensiuni mari, unele chiar gigantice, și de forme diferite (rotunde). Faptul că astfel de forme și dimensiuni crează dificultăți la transportul prin poștă, este evident dar nu esențial. Esențialul constă însă în dificultatea ca aceste piese să fie expuse pe o foaie de exponat.

A₂- ilustrația trebuie să acopere cel puțin 75% din suprafață (cu excepția C.P.I. vechi -① și bineînțeles să cuprindă elemente concordante cu subiectul, cu unul din subiectele sau cu un element din imaginea mărcii poștale.

①

Referitor la această cerință, se impun unele mici precizări. În primul rând, prevederea regulamentară trebuie corect interpretată, cei 75% referindu-se la *suprafața integrală ilustrată*, fără

*) Cartea poștală a apărut în două variante, cea de a doua purtând inscripționarea "FELICITARI"

**) - În conformitate cu prevederile Convenției Uniunii Poștale Universale, cap.1, art.13, par.1.

spații albe - ②a, și nu la suprafața ocupată de elementul ce servește la stabilirea concordanței-②b. În cazul unei interpretări greșite C.P.I. care înfățișează subiecte cu diferențe mari între cele două dimensiuni (arbori înalți, unele specii de pești, obiecte de uz casnic

②a

②b

etc.), nu ar putea fi considerate apte pentru realizarea de ilustrate maxime. O situație particulară este oferită de acele cărți poștale care înfățișează portrete ale diverselor personalități, executate într-o manieră grafică sau fotografică similară cu cea a cunoscutelor ilustrate "SALMEN" - ③. La prima vedere aceste portrete nu ocupă suprafața ilustrată regulamentară dar atâta timp cât portretul nu este delimitat (în chenar sau medalion), spațiile albe rămase sunt considerate ca făcând parte din ilustrație, mai ales că partea inferioară a portretului nu are o terminație net definită.

③ ⇨

A₃- ilustrația să fie cât mai mult posibil în concordanță cu subiectul mărcii poștale (sau cu unul din subiecte - în cazul mărcilor cu subiecte multiple).

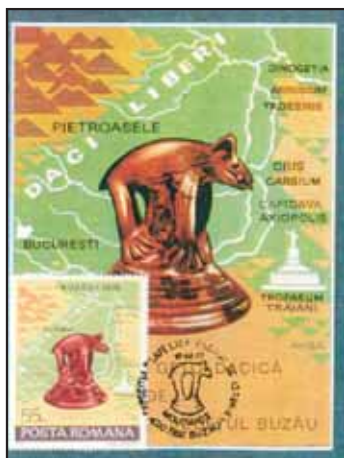
La fel ca și în cazul mărcilor poștale, C.P.I. pot prezenta un anumit potențial maximafil. Acest potențial constă în îndeplinirea cerințelor regulamentare, starea calitativă și în special în conținutul imaginii ilustrate. Cu cât sunt mai multe subiecte sau elementele ce

pot fi decelabile în imagine și care pot oferi posibilitatea stabilirii concordanței cu subiectele mai multor mărci, cu atât potențialul maximafil este mai mare.

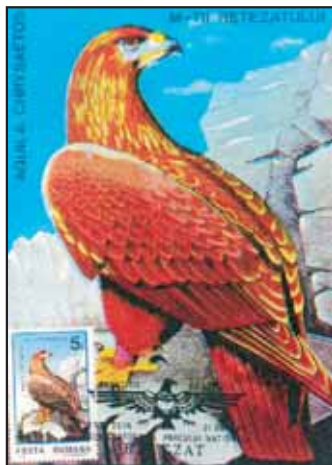
A₄ - C.P.I. aleasă ca suport pentru o I.M. *trebuie să fie în perfectă stare și să nu fie circulată.* În perioada de început a maximafiliei, au fost folosite pentru realizarea I.M. drept suport C.P.I. circulate anterior prin poștă. O astfel de piesă, pierde caracterul unui document poștal, contrafacerea fiind evidentă prin prezența francaturii și obliteratei originale aplicate la data circulației. Prezența a două obliterate diferite la date diferite nu face dintr-o astfel de piesă decât un "rebut autentic".

Odată cu înființarea Comisiei FIP pentru maximafilie, și elaborarea regulamentelor specifice, aceste practici nu au mai fost acceptate.

A₅ - C.P.I. *trebuie să se găsească în comerț, pe cât posibil înaintea apariției mărcii sau dacă ea a fost editată în mod special, va reproduce un document existent*^{*)}. Nu pot fi folosite pentru realizarea I.M. care reproduc integral marca poștală - ④ și ⑦.

⇔ ④ ⇔

Din păcate acest deziderat a fost cel mai adesea încălcat de administrațiile poștale care au însoțit punerea în circulație a unor emisiuni de mărci poștale, cu emiterea unor seturi oficiale de piese

^{*)} - Prin noțiunea de "document existent" se înțelege orice imagine existentă în realitate, anterior apariției mărcii (lucrări de pictură, gravuri, fotografii, imagini document, monumente sculpturi. etc.)

realizate după aceleași machete grafice și obliterate cu ștampila "PRIMA ZI". Prezența acestora a fost remarcată în special la administrațiile poștale din fosta URSS, Monaco, San Marino și chiar la Poșta Română. Astfel de piese nu pot avea caracter de ilustrată maximă, ele fiind cunoscute drept cartoane PRIMA ZI, cartoane festive sau cartoane suvenir. O situație particulară este întâlnită la unele ilustratele maxime editate de administrația poștală a fostei URSS, care a recurs la un procedeu puțin inversat. Cărțile poștale ilustrate erau editate cu un an înainte de emiterea mărcilor, mărci realizate după desenul acestora. În acest fel prevederile regulamentare

⑤

erau respectate, C.P.I. găsindu-se în comerț, editate fiind înainte de apariția mărcilor poștale -⑤. Cu toate acestea caracterul corect de ilustrată maximă este pus sub semnul îndoielii.

De la această regulă fac excepție reproducerile de artă, care în mod logic trebuie să folosească aceeași imagine (integral sau în deta-

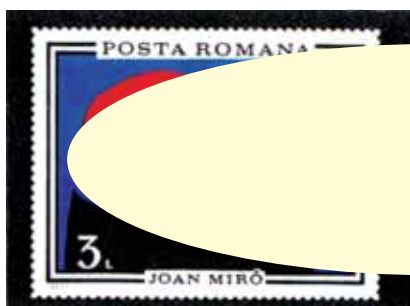

⑥

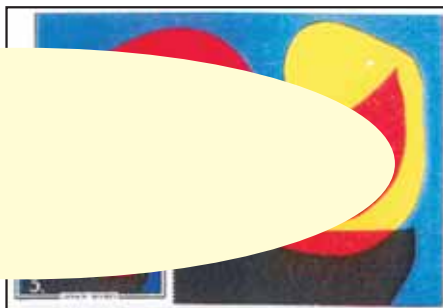
taliu)-⑥ precum și portretele la care fotografia ce a servit machetării mărcii, (document existent), a fost reprodusă și multiplicată sub formă de C.P.I. Dar și în acest caz pot fi întâlnite aspecte care se abat de la regulă prin apariția unor cărți poștale ilustrate care reproduc integral marca poștală (inclusiv elementele de inscripționare)- ⑦a nu doar opera de artă respectivă- ⑦b.

Exemplele date nu au intenția de a acuza administrațiile poștale. Trebuie ținut cont de faptul că interesele acestora

nu coincid întotdeauna cu interesele și pretențiile colecționarilor. O administrație poștală dacă va emite un set de I.M. folosind ca suporturi, C.P.I. existente în comerț, riscă să rămână cu ele în stoc deoarece realizatorii de I.M. vor prefera să le realizeze singuri stabilind diverse concordanțe de loc, poate mai corecte decât cele ce se stabilesc prin oblitterarea cu ștampila "PRIMA ZI". Pe de altă

⑦a

⑦b

parte, trebuie reținut faptul că dacă o piesă nu îndeplinește condițiile unei I.M., ea poate fi folosită ca piesă filatelică auxiliară (carton filatelic festiv sau carton suvenir), într-un exponat de filatelie tematică, pentru elementele poștale oferite la temă.

A₆- *Utilizarea ca suporturi a C.P.I. editate în altă țară* decât țara de proveniență a mărcii poștale, este admisă numai în cazul stabilirii concordanței de loc cu subiectul mărcii poștale, oblitterarea fiind admisă numai în țara emitentă a acesteia. Se pot folosi C.P.I. străine care înfățișează subiecte din sfera tematicilor de floră, faună, sport, reproduceri de artă, personalități ale culturii și științei universale etc. dar cu mult discernământ, în urma unei analize atente și a unui studiu documentat asupra subiectului. În urma acestui studiu se va constata dacă subiectul în cauză are legătură cu țara emitentă a mărcii și cu localitatea aleasă pentru oblitterare.

⑧

De aici se deduce că acele C.P.I. care înfățișează monumente de artă și arhitectonice, diverse

peisaje sau edificii, unele personalități locale etc, nu pot oferi posibilitatea stabilirii concordanțelor decât cu mărci emise de țara de origine a subiectului. Spre exemplificare piesa reprodușă la nr. ⑧, a fost realizată cu o marcă ce are ca subiect Coliseumul din Roma emisă în Bulgaria aplicată pe o C.P.I. ce înfățișează același cunoscut monument, editată în Italia. Obliterarea efectuată cu o ștampilă specială la Sofia, face din această piesă un rebut dintre cele mai grosolane. Concordanța de loc în acest caz, nu poate fi certificată decât prin aplicarea unei ștampile de ROMA, ceea ce în cazul de față nu este posibil (marca fiind emisă în Bulgaria).

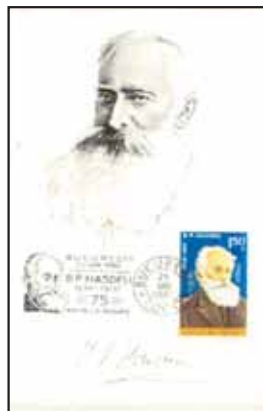
⑧

Un aspect similar este surprins și în ilustrația de la nr. ⑨, în care oblitterarea piesei cu o ștampilă de Budapesta, este total neavenită, neoferind posibilitatea stabilirii concordanței de loc, necesară unei ilustrate maxime, în pofida perfecteii concordanțe de subiect, acesta fiind localizat la Bruxelles.

A₇ - Nu pot fi utilizate drept suporturi pentru realizarea de I.M.: fotografiile, colajele, montajele și decupajele. În scopul înțelegerii acestor prevederi regulamentare sunt necesare unele precizări, comentarii și exemplificări.

Dacă luăm primul aspect al acestei categorii de interdicții care se referă la **utilizarea fotografiilor** drept suport pentru realizarea I.M., o considerăm perfect justificată, fiindcă corespunde întru totul definiției date în Statutul internațional al I.M., care stipulează clar că aceasta constă "din marca poștală aplicată și oblitterată pe fața cărții poștale ilustrate...." și nu pe altceva. Cu toate acestea unele comentarii se impun, nu cu scopul de a combate prevederile regulamentului sau de a fi în dezacord cu acesta ci pentru simplul motiv că au fost și sunt întâlnite situații ce dau naștere la in-

terpretări. Astfel nu sunt puțini colecționari care, cu ocazia achiziționării unor "vechituri", au descoperit printre acestea, fotografii de dimensiunile C.P.I. care aveau imprimate pe verso liniatura caracteristică a acestora, ba chiar mai mult, unele purtau și textul "CARTĂ POSTALĂ". Colecționarii mai în vârstă, își amintesc că în preajma celui de al II-lea război mondial până pe la începutul anilor '50, multe ateliere fotografice executau fotografii pe cartoane având dimensiuni și caractere specifice C.P.I. Această modalitate, bineînțeles evoluată, se practică și în prezent în unele țări, în special în S.U.A. Procedul constă în aplicarea pe spatele fotografiei a unui imprimat autocolant (aflat în comerț) tipărit la dimensiunea și cu toate caracteristicile specifice unei cărți poștale. - ⑩.

Piesă realizată prin utilizarea unei fotografii, drept suport

Un alt aspect care merită menționat este legat de prezența în expozițiile organizate pe la sfârșitul anilor '70, a unui exponat ce aparținea unui distins colecționar din Cluj - Napoca, din piese rea-

⑩ - Ilustrată maximă ce are drept suport o fotografie pe spatele căreia a fost aplicat un imprimat autocolant tip carte poștală

lizate folosind drept suporturi, fotografii cu dimensiuni similare ale C.P.I., excelent executate de expozantul însuși, printre altele și un

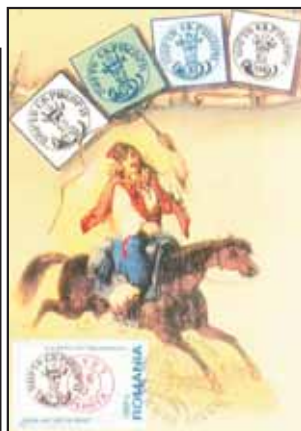
foarte bun fotograf amator. Concordanțele perfect stabilite, acuratețea obliterării și faptul că multe din aceste piese erau efectiv circulate poștal nu puteau fi trecute ușor cu vederea. Este adevărat că aceste piese nu pot fi trecute în categoria I.M. prin încălcarea prevederilor din regulament care stipulează că suportul trebuie să fie o C.P.I. și "trebuie să se găsească în comerț" dar nici nu pot fi neglijate complet; nimeni nu poate prezice că în viitor nu ar putea să apară o astfel de preocupare de a colecționa mărci poștale aplicate pe altfel de suporturi cu stabilirea ulterioară a unor criterii de realizare : de fapt TCV-urile și I.M. nu au apărut din preocupări neconvenționale de colecționare a mărcilor poștale și a C.P.I. ?

Mai mult de atât, se discută în ultimul timp de instituirea la expozițiile filatelice a unei noi clase de participare - clasa OPEN - care va cuprinde exponate în care doar 50% din materialul expus să aibe caracter filatelic. Deocamdată însă *este cu totul și cu totul necesar ca în exponatele de maximafile să nu fie expus decât materialul care corespunde cerințelor și rigorilor stipulate în regulamentele internaționale în vigoare.*

Decupajele și colajele sunt alte procedee interzise în maximafile. Modalitatea a fost și continuă să fie utilizată de unii realizatori cu titlul de carton suvenir, de curiozitate sau pur și simplu din ignorarea sau necunoașterea regulamentului. Neavizații însă pot să cadă ușor în plasă și să achiziționeze, uneori la prețuri destul de mari, astfel de piese având certitudinea că a intrat în posesia unei I.M. rare. Dar în ce constau aceste procedee ?

Decupajul nu este altceva decât tăierea după dimensiunile unei C.P.I. a unei imagini tipărite (coperti de reviste, calendare, fotomontaje, ilustrații din diverse publicații, etc.). Dacă imaginea a fost decupată dintr-un material suficient de gros și fără alte impresii pe verso se folosește ca atare piesa realizată încadrându-se în termenul de "**decupaj**". Dacă imaginea este decupată de pe o tipăritură subțire sau/și imprimată pe verso, s-a recurs la lipirea ei pe suprafața unei alte C.P.I. sau pe un simplu carton. Uneori operațiunea a fost atât de bine executată încât numai cei avizați și-au dat seama de "**făcătură**". În acest caz piesa este considerată "**colaj**".

Dacă decupajele bine realizate, considerate drept suveniruri, pot fi folosite cu discernământ ca material auxiliar în exponatele de filatelie tematică, colajele sunt rebuturi notorii și trebuie tratate ca atare.

⑪ - Carton suvenir realizat prin decuparea imaginii din diploma acordată cu prilejul expoziției EFIRO '98.

O situație cu totul și cu totul aparte este reprezentată de C.P.I. cu imaginea autocolantă. Relativ nou apărute, aceste piese constau dintr-o carte poștală a cărei ilustrație este tipărită pe o folie autocolantă, detașabilă. Această C.P.

⑫ - I.M. având ca suport o C.P. cu imagine autocolantă (autoadezivă)

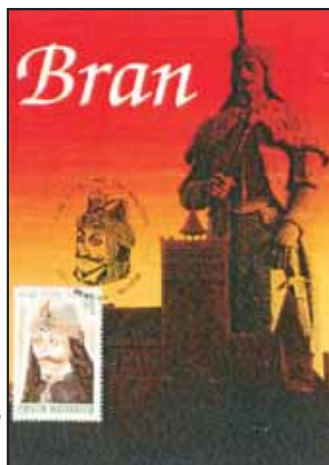
adresa, francatura, obliterarea și eventual textul de corespondență transmis de expeditor), poate fi folosită cu succes în realizarea I.M.

atunci când se pot stabili criteriile de concordanță specifice, dar numai cu condiția ca imaginea autocolantă să rămână pe suportul pe care a fost aplicată la tipărire. În momentul detașării și aplicării pe alt suport, pierde calitatea de I.M.

Montajele sunt foarte des întâlnite constituind chiar de la apariția C.P.I. o modalitate de realizare a acestora. Procedeu constă în reproducerea pe o C.P.I. a unui grupaj de două sau mai multe imagini diferite, independente (de cele mai multe ori cu aceeași temă), separate între ele - ⑬a - sau montaje de subiecte suprapuse, pe mai multe planuri prin procedee de artă fotografică - ⑬b, realizând imagini care nu se găsesc în realitate (procedeu admis în realizarea mărcilor poștale).

⇔ ⑬a ⑬b ⇔

Aceste C.P.I. nu sunt admise ca suporturi pentru realizarea de I.M. pe de-o parte neîndeplinind condițiile necesare prevăzute în regulament (fie că suprafața imaginii ilustrate care servește de referință la stabilirea concordanței cu subiectul mărcii poștale este sub 75% , fie că imaginile montate prin procedee de artă fotografică nu pot fi regăsite în realitate). Pe de altă parte, utilizarea unor astfel de piese într-un expонат conferă acestuia o notă inestetică. În privința aceasta au existat și există diverse păreri prin care se susține ideea că mai multe imagini aduc un plus de informații la tema respectivă. Perfect de acord, dacă cineva dorește să întocmească un expонат di-

dactic, fără a fi prezentat în expoziții competitive în care aceste piese nu au cum să fie considerate I.M. Într-un exponat tematic de maximafilie însă, acel plus de informații trebuie adus tot prin I.M. corect realizate, dezvoltând tema în funcție numai de existența unor astfel de piese.

În concluzie, o carte poștală ilustrată poate servi drept suport pentru realizarea unei ilustrate maxime numai dacă îndeplinește condițiile regulamentare prevăzute, condiții care au fost trecute în revistă în conținutul acestui capitol. Atât realizatorul cât și colecțio-

⇐ ⑭ ⇒

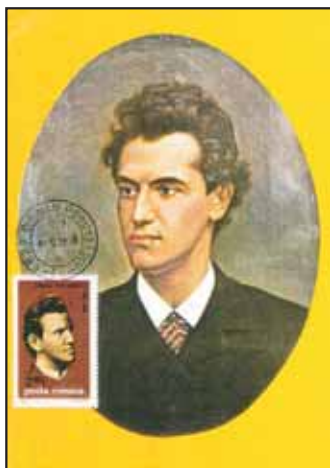

narul de ilustrate maxime trebuie să fie convinși că succesul unei piese se datorează în mare parte stării calitative a cărții poștale ilustrate folosite drept suport. În acest context trebuie menționat faptul că utilizarea unei cărți poștale vechi sau rare, determină realizarea unei ilustrate maxime deosebite, mult mai apreciată decât cele emise în tiraj. Aceste ilustrate maxime, obținute prin realizare personală, cu respectarea tuturor cerințelor specifice și a criteriilor de concordanță, dau farmec deosebit unui colecții și mai ales unui exponat, ridicând mult punctajul de apreciere al juriului.- ⑭.

III. 3. ȘTAMPILA

Pentru ca o piesă filatelică să capete caracterul de I.M. este nevoie și de cel de al treilea element prin care se certifică concordanța de loc și bineînțeles se autentifică concordanța de timp. Acest element nu este altceva decât ștampila care servește la obliterarea ansamblului marcă poștală - C.P.I. conferind astfel piesei realizate caracterul de I.M. Ștampilele ce servesc pentru obliterarea I.M. pot fi atât ștampilele **curente, de zi** (ordinare) ale oficiilor poștale cât și **ștampile speciale** (ștampile "PRIMA ZI", ocazionale, comemorative, aniversare, sau publicitare).

3A. - *Utilizarea ștampilei de zi a unui oficiu poștal* este simplă, officianții fiind de regulă avizați asupra procedurilor de ștampilare a I.M.^{*)} Rămâne în sarcina realizatorului ca în baza cunoștințelor

①

ce le posedă să decidă asupra oficiului poștal unde se va oblitera piesa, oficiu care să aparțină localității ce oferă cea mai bună concordanță de loc și să aleagă o dată a obliterării cât mai semnificativă pentru subiectul mărcii.

În acest context, este interesant de amintit existența unor oficii poștale în localități ce poartă denumire similară cu cea a subiectului concordant de pe ansamblul marcă poștală-carte poștală ilustrată. Dintre acestea pot fi amintite: comuna Ciprian Porumbescu - jud. Suceava - ①; comuna Mihail Kogălnicea-

nu - jud. Constanța; com. Iepureni - jud. Vaslui; etc. Obliterarea unor ilustrate maxime având subiecte cu nominalizare similară denumirii unor localități, utilizând ștampila de zi a acestor oficii nu este deloc de neglijat.

^{*)} - În conformitate cu art 43 din Instrucțiunile pentru executarea trimerelor de corespondență poștală internă.

3B.- *Ștampilele speciale* sunt acele ștampile poștale folosite la obliterarea corespondenței la un anume oficiu poștal, la o dată sau într-o perioadă semnificativă. Prin faptul că majoritatea acestor ștampile sunt figurative (conțin un element grafic alături de textele specifice de inscripționare) iar data la care este aplicată este semnificativă pentru subiectul concordant al ansamblului marcă poștală - carte poștală ilustrată, aduc un plus de informații asupra acestuia. Realizarea ilustratelor maxime utilizând o astfel de ștampilă, este foarte mult apreciată.

Nu toate ștampilele speciale pot fi utilizate la obliterarea ilustratelor maxime ci numai cele care au caracter poștal (ștampile speciale poștale), mai concret în inscripționarea acestora să se regăsească în mod obligatoriu elementele strict poștale; dată, localitate și cod, elemente fără de care ștampila nu are capacitatea de a oblitera mărcile de pe trimiterile poștale, implicit nici mărcile de pe o ilustrată maximă.

În funcție de scopul emiterii se pot distinge mai multe tipuri de ștampile poștale speciale. Dintre cele mai utilizate la obliterarea ilustratelor maxime se pot aminti:

B₁ - Ștampilele PRIMA ZI sunt ștampile poștale speciale emise de către administrația poștală în scopuri filatelice. Este folosită la obliterarea pieselor filatelice (plicuri prima zi, ilustrate maxime, cartoane prima zi, etc.), realizate cu ocazia punerii în circulație a unei emisiuni de mărci poștale. De regulă ștampila PRIMA ZI este folosită la oficiul poștal prin care începe punerea în circulație a mărcii sau mărcilor unei emisiuni. Având *rolul de a consemna data punerii în circuit a unei emisiuni de mărci poștale*, ștampila PRIMA ZI poate fi considerată drept "certificatul de naștere" al acestora. De aici, concluzia firească că această ștampilă este proprie numai mărcii sau mărcilor aparținând emisiunii căreia i-a fost destinată și folosită numai în ziua punerii ei în circulație.

În marea lor majoritate, ștampilele PRIMA ZI sunt **figurative**, conținând pe lângă elementele de inscripționare și reprezentări grafice legate de tema emisiunii. Pot fi figurate (prin grafică ca-

racteristică ștampilelor); subiectul mărcii -①a, elemente din subiectul acestora-①b sau desene neutre legate de tema emisiunii respective -①c.

Ștampilele **PRIMA ZI simple** (**nefigurative**) sunt asemănătoare ca aspect și dimensiune cu ștampilele de zi (ordinare). Deosebirea față de acestea constă în faptul că pe lângă elementele poștale obligatorii (data și localitatea), inscripționarea mai poartă și mențiunea **PRIMA ZI A EMISIUNII** - ①d, uneori și/ sau denumirea emisiunii respective - ①e.

Pentru obliterarea eventualelor ilustrate maxime cu ștampila prima zi, trebuie ținut cont de următoarele aspecte:

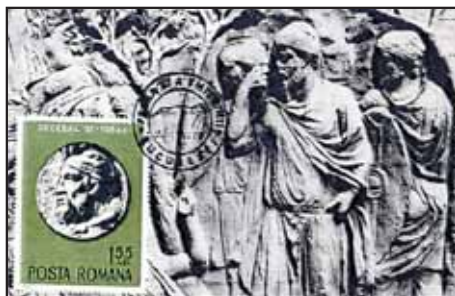
* Ștampila PRIMA ZI oferă cea mai mare certitudine în privința concordanței de timp; la data înscrisă în ștampilă, marca respectivă cu siguranță avea putere de circulație. Ilustratele maxime realizate prin obliterări diverse, la diverse date, se raportează, în privința concordanței de timp, la această dată ce semnifică ziua punerii mărcii în circulație.

* Ștampila PRIMA ZI nu poate fi folosită decât la obliterarea mărcii sau mărcilor aparținând emisiunii căreia i-a fost destinată spre a-i certifica punerea în circulație. Obliterarea unei piese realizată cu o marcă ce aparține altei emisiuni, pusă în circulație la o altă dată, face din piesa respectivă un "rebut", în pofida respectării tuturor celorlalte criterii de concordanță ②.

①e

② - Piesă realizată cu marca de 1,55 lei din seria "Anul european al ocrotirii monumentelor" (CMPR 3448-3453), pusă în circulație la 26.06.1975, obliterate cu ștampila PRIMA ZI cu data 28. 12. 1978, ștampilă care a marcat punerea în circulație a emisiunii "2050 ani de la formarea ststului Dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista" (CMPR 3752-3753). Datorită confuziei create asupra datei de apariție a mărcii în cauză, piesa nu poate fi considerată ilustrată maximă.

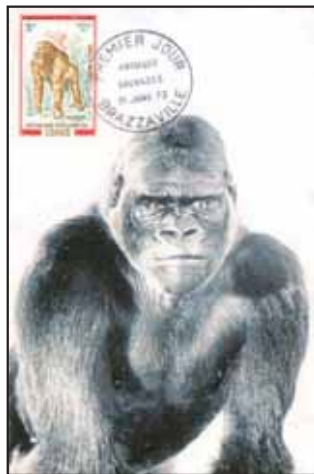

* Nu toate ștampilele PRIMA ZI pot oferi concordanță de loc tuturor mărcilor din seria unei emisiuni sau nu oferă concordanța cea mai bună (preferată). De exemplu ștampila PRIMA ZI a emisiunii "Mănăstiri" -1991, nu oferă posibilitatea stabilirii acestei concordanțe pentru nici una din mărcile seriei.

* Nu întotdeauna elementul figurat al ștampilei PRIMA ZI se potrivește tuturor mărcilor din serie. Regulamentul nu face nici o referire asupra respectării unei *triple concordanțe de subiect (imagine)* în care subiectul concordant al ansamblului marcă- C.P.I.

să se regăsească figurat și în desenul ștampilei. Cu toate acestea fenomenul este adesea întâlnit, bucurându-se de o foarte mare apreciere. Ștampilele PRIMA ZI figurative, destinate unor serii formate din mai multe mărci cu subiecte diferite, nu pot figura decât unul din aceste subiecte motiv pentru care, în cazul utilizării unei astfel de ștampile, pot să apară situații hazlii cum ar fi o ilustrată maximă având ca subiect "*Calul*" obliteratedă cu o ștampilă care are figurată în desen o găină. Deși din punct de vedere al regulamentului piesa respectă toate concordanțele, astfel de obliterări trebuiesc evitate. Din această cauză este de preferat ca ștampilele PRIMA ZI destinate unor emisiuni cu un număr mai mare de mărci cu subiecte diferite, să aibe figurat un desen neutru -①c, care să permită ștampilarea tuturor mărcilor din serie, aplicate pe ilustratele maxime (bineînțeleas atât timp cât oferă și concordanța de loc).

* În foarte rare cazuri, data inscripționată într-o ștampilă PRIMA ZI, nu corespunde cu anul inscripționat pe marcă. În acest sens, un exemplu concludent este oferit de emisiunea "*Aniversări - comemorări 1 - 1983*" care a fost pusă în circulație la 8 februarie 1984, dată înscrisă și în ștampila PRIMA ZI destinată acestui eveniment. Data punerii în circulație nu coincide cu anul la care se referă emisiunea (1983), an înscris și în colțul din dreapta al fiecărei mărci din serie. Același fenomen se poate constata și la

ilustrata maximă din Congo Brazaville -③, la care marca poștală poartă inscripționat anul 1971 iar ștampila PRIMA ZI este datată la 31 ianuarie 1972. Având în vedere că ștampila PRIMA ZI este datată, în ambele cazuri, la început de an, ar permite prezumția că perioada scursă de la lansarea comenzii de tipărire a mărcilor până la livrarea lor a coincis cu trecerea la un nou an calendaristic.

B₂. - *Ștampilele poștale ocazionale* sunt emise și folosite cu prilejul unor manifestări (culturale, artistice, științifice, sportive, etc.) sau a unor evenimente^{*)}. Alături de rolul poștal, cel de a anula prin oblitterare francatura unei trimiteri poștale, aceste ștampile sunt purtătoare a unor mesaje exprimate prin textele inscripționate cât și prin elemente grafice (mici desene similare cu cele descrise la ștampilele PRIMA ZI figurative). Din acest mesaj trebuie să reiasă concret manifestarea sau evenimentul ce a prilejuit emiterea ștampilei poștale ocazionale.

Caracterul poștal funcțional al unei ștampile ocazionale este conferit din inscripționarea obligatorie a elementelor specifice (cod, localitate - inclusiv numărul oficiului poștal și dată) - ①, fără de care ștampila nu poate oblittera mărcile ce franchează trimiterile poștale. De asemenea nu pot fi folosite pentru oblitterare ștampilele care au inscripționate două localități, două date^{**)}, sau care în loc de dată are inscripționată o anumită perioadă. Aceste precizări reies din instrucțiunile de utilizare a ștampilelor poștale ale administrațiilor poștale naționale din marea majoritate a țărilor. Alte administrații poștale aparținând unor țări, printre care și Franța au utilizat și continuă să utilizeze ștampile care se abat de la această regulă. Afirmatia se bazează pe existența unor ștampile ocazionale cu două date -② și ③ sau cu două localități - ④.

②- Ștampilă ocațională cu două date (3 și 4 sept. 1994)

Din cadrul ștampilelor poștale ocazionale se pot remarca unele subgrupe de clasificare, în funcție de evenimentele ce au prilejuit emiterea. În acest sens se pot distinge: ștampile poștale ocazionale aniversare, comemorative, și ștampile de expoziție.

*) - Prima ștampilă poștală ocațională a fost folosită cu prilejul expoziției internaționale de la Londra în anul 1862.

**) - Nu trebuie făcută confuzia cu ștampilele ocazionale similare din punct de vedere grafic dar cu date diferite.

2_a- *Ștampilele poștale ocazionale aniversare* (ș.o.a.) care, după cum spune și denumirea sunt folosite cu prilejul aniversării

↑ ③ - I.M. obliteratea cu o ștampilă cu două date (1 și 2. 10. 1999). Ineditul acestei piese constă în utilizarea unei mărci poștale de formă ovală.

↑ ④ - I.M. obliteratea cu o ștampilă inscripționată cu două localități. (01 FERNEY VOLTAIRE și 95 MONTMORENCY)

trecerii unei anumite perioade de timp de la unele evenimente importante sau de la nașterea unei personalități - ⑤. Aceste aniversări

↔ ⑤ ↔

trebuie să marcheze trecerea unui număr rotund de ani (din 5 în 5 ani până la 100 de ani cu accent pe 25, 50, 75 și 100 de ani după care din 25 în 25 de ani). Emiterea și utilizarea unei ș.o. aniversare în ani ne semnificativi (de exemplu la 92 sau la 103 ani) de la un eveniment este total neavenită și normal ar trebui să nu fie avizată și omologată.

2_b- *Ștampilele poștale ocazionale comemorative* (ș.o.c.) sunt emise și folosite cu prilejul celebrării amintirii unui eveniment

important sau comemorării unei personalități, la împlinirea unui număr rotund de ani de la trecerea sa în neființă -⑥.

Folosirea ștampilelor poștale ocazionale sau comemorative este justificată numai la oficiile poștale din localitățile ce au le gătură directă cu

evenimentul sau personalitatea în cauză. Excepție fac evenimentele de importanță națională și personalitățile aniversate sau comemorate prin manifestări organizate pe plan național.

Un aspect căruia trebuie să i se acorde atenția cuvenită, îl constituie emiterea și folosirea ștampilelor ocazionale prin care se comemorează sau se aniversează o personalitate din galeria personalităților culturii, artei, științei, sportului sau politicii universale. Folosirea corectă a unor astfel de ștampile se face numai în capitala țării, (localitate în care există ambasada țării de origine a personalității în cauză și în care se organizează manifestări referitoare la respectivul eveniment). Reprezentarea figurată a unei personalități străine, în ștampilele unor localități față de care nu se stabilește nici o legătură, poate fi realizată doar cu ocazia unei manifestări ce poartă numele personalității în cauză (de exemplu "Festivalul Shakespeare" - Craiova); se organizează manifestări științifice dedicate respectivei personalități sau cu prilejul manifestărilor de tipul "Ziua internațională a teatrului" sau "Săptămâna muzicii universale", etc.

2_c - *Ștampilele de expoziție* sunt ștampile poștale ocazionale a căror emitere este prilejuită de organizarea și desfășurarea unor manifestări expoziționale filatelice. Marea majoritate a expozițiilor filatelice poartă un generic inspirat, de regulă, din cel mai important eveniment al anului respectiv sau o anumită denumire (în special la expozițiile devenite tradiționale - EFIRO, BALCANMAX, etc.). Ștampilele ocazionale de expoziție au în inscripționare, alături de

elementele poștale obligatorii atât mențiunea de EXPOZIȚIE FILATELICĂ sau/și denumirea acesteia, eventual un scurt indiciu asupra evenimentului căreuia îi este dedicată ziua expozițională inscripționată ca dată. - ⑦.

Ștampilele de expoziție pot marca ziua deschiderii și a închiderii manifestării; pot fi emise pentru fiecare zi pe toată durata manifestării, marcând astfel activitățile din ziua respectivă (simpozioane, concursuri, dezbateri, conferințe, etc.) sau ramurii de activitate căreia i-a fost destinată (ziua protecției mediului, ziua tineretului, ziua științei și tehnicii, ziua maximafilieii, etc.) - ⑧.

⑦

⑧ - Ștampile emise cu prilejul expoziției mondiale "PHILEXFRANCE 99", de la Paris și folosite la obliterarea corespondenței expediate de la oficiile poștale temporare din incinta expoziției.

Destinația acestor ștampile este aceea de a oblitera piesele emise cu acest prilej (plicuri ocazionale, ilustrate maxime, cartoane suvenir, diplome, etc.) precum și corespondența expediată de la oficiul poștal cel mai apropiat eventual de la oficiul poștal temporar ce poate fi organizat să funcționeze în incinta expoziției. - ⑧.

B₃ - Ștampilele poștale publicitare se diferențiază de celelalte ștampile speciale atât prin forma grafică cât și prin mesajul transmis (conținut). Marea majoritate a ștampilelor publicitare au două componente; ștampila rotundă de loc și dată (ce conține elementele poștale obligatorii), având plasată la dreapta sau la stânga o

casetă dreptunghiulară cu textul publicitar, care cel mai adesea este însoțit și de imagini grafice -①. Textele publicitare pot avea diverse caractere: de serviciu ("*Folosiți codul poștal*"), propagandistic ("*Donăți onorific sânge*"), comercial ("*Luna cadourilor*"), educativ ("*Traversați numai prin locurile marcate*"), festiv, ("*1 Iunie ziua internațională a copilului*"), turistic (*Vizitați Sinaia - perla Carpaților*), etc.

Pot fi întâlnite destul de frecvent ștampile de forma ștampilelor publicitare, ce au conținutul mesajului specific ștampilelor ocazionale, precum și ștampile ce conțin mesajul publicitar într-un încadrământ de formă diferită decât cea descrisă.

Ștampilele poștale publicitare mai sunt cunoscute sub denumirea de **flame publicitare**, în foarte multe cazuri sunt aplicate cu ajutorul unor mașini speciale (mașină de ștampilat), care oferă posibilitatea schimbării datei în mod

②

similar ca și la ștampilele de zi. Aceasta permite ca ștampila publicitară să servească la obliterarea corespondenței pe o perioadă mai lungă de timp și nu numai într-o singură zi. În situația că oficiul poștal nu dispune de mașină de ștampilat, elementul publicitar apare sub forma casetei obișnuite, neînsoțite de ștampila de zi, caz în care acestea nu au capacitatea de a oblitera mărcile poștale.

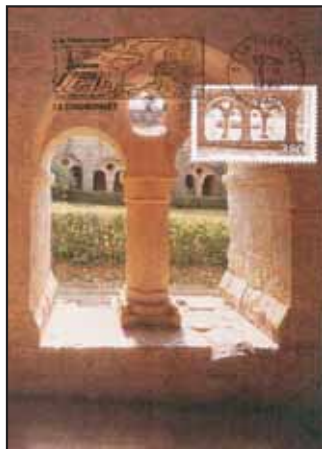
Această ștampilă numită **ștampilă publicitară complementară**, nu este datată și poate fi aplicată, ca și în cazul anterior, mai multe zile dar numai alături de ștampila de zi (ordinară) a oficiului poștal respectiv - ②.

La realizarea ilustratelor maxime obliterate cu ștampile poștale publicitare, trebuie avută în vedere existența unor aspecte ce derivă din aspectul și conținutul lor:

* - O ștampilă publicitară prea lungă ar putea să nu fie cuprinsă integral pe suprafața suportului.

* - Elementul ce conține ștampila de zi, trebuie să intereseze marca (să "cadă" pe marcă) - ③.

* - Sub nici o formă nu poate fi admisă ca ilustrată maximă, o piesă obliterate numai cu partea publicitară (complementară), neînsoțită de ștampila de zi, oricât de multe elemente interesante ar aduce concordanțelor.

③

B₄ - Ștampilele aeropoștale - cunoscute și sub denumirea de **ștampile poștale de zbor**, sunt ștampile speciale destinate obliteratei corespondenței expediate pe cale aeriană (PAR AVION) prilejuită de:

4_a- Primul zbor pe o linie aeriană nou înființată, (*Zbor inaugural*) -①.

① - Aeromaximă (avion IL-62) realizată cu prilejul primului zbor TAROM București - Calcutta, zbor programat pentru data de 31.03.1991 și efectuat la 02.06. 1991.

4_b- Primul zbor al unui nou tip de avion pe o linie aeriană existentă (*Prim zbor*) -②.

4_c- Aniversarea inaugurării unei linii aeriene, sau primului zbor al unui tip de avion (*Zbor aniversar*) - ③.

4_d- Zboruri speciale destinate transportului unor delegații oficiale (în special sportive), participante la reuniuni sau competiții de importanță internațională-④, sau organizate cu prilejul unor manifestări filatelice internaționale-⑤.

4_e - Primul zbor al unei companii aeriene pe o linie de zbor existentă-⑥.

② - Aeromaximă (ROMBAC 1-11) circulată cu prilejul primului zbor al acestui tip de avion, pe ruta București - Timișoara la 23.01.1983.

③ - Aeromaximă (avion TU-154-B) expedită prin zborul aniversar efectuat cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la înființarea liniei TAROM București - Roma.

4_f - Zboruri speciale realizate de aparate, altele decât avioanele de pasageri sau transport (planoare, delta plane, baloane, etc).

④ - Aeromaximă (BOEING - 707) expedită prin zborul special, București - Seul, care a deplasat delegația de sportivi români la Jocurile Olimpice de vară de la Seul.

⑤ - Aeromaximă realizată cu prilejul expoziției mondiale de filatelie din Noua Zeelandă, expedită prin zborul București-Singapore-Auckland efectuat la 22.08.1990.

acestor ștampile aeropoștale (acela de a fi aplicată numai pe corespondența expedită cu aeronava ce executa zborul respectiv), aceste piese nu pot fi decât circulate efectiv. Mai mult chiar, s-a căutat ca

ilustrata maximă să fie realizată cu o marcă și un suport la care subiectul concordant să fie același tip de aeronavă care efectuează

respectivul zbor (situație corespunzătoare I.M. reproduse de la ① la⑦). Toate acestea au făcut ca piesele în cauză să se deosebească de ilustratele maxime cu tema aviație obișnuite, prin apariția unor elemente noi de definire, ca rezultat al condițiilor particulare de realizare. Astfel

s-a ajuns la denumirea de AEROMAXIMĂ; termen prin care se definește *"ilustrata maximă cu subiect aviatic, circulată prin transport aeropoștal, efectuat cu prilejul unui zbor special și obliteratedă cu ștampila specială destinată aceluia zbor"*. - ⑦

⇐ ⇓ ⑦ - Aeromaximă - (IL-62), realizată cu prilejul primului zbor al avionului IL-62, pe ruta București - Berlin. La plecare poartă pe fața ilustrată, ștampila de zbor din București (precum și oblitterarea completării de francatură de pe verso). La sosire ștampilă poștală de zi alături de ștampila specială din Berlin.

Una din particularitățile ce diferențiază aeromaxima de o ilustrată maximă obișnuită cu tematica aviație este determinată de faptul că la cea din urmă concordanța de loc poate fi certificată de oblitterarea cu o ștampilă ordinară de zi a unui oficiu poștal (în localități posesoare de aeroporturi sau în localități unde se construiesc avioane de tipul celui ilustrat), ștampile ale oficiilor poștale din aeroporturi - ⑧, ștampile ocazionale (prilejuite de mitinguri aviatice), aniversare (aniversări aviatice diverse), ștampile prima zi -⑨, etc. Prin urmare, față de aeromaximă, ilustrata ma-

ximă cu temă aviatică obișnuită, se realizează în mod identic cu celelalte ilustrate maxime, nefiind obligatoriu să fie efectiv circulată.

↔⑧

⑨↔

3B. - *Obliterarea*

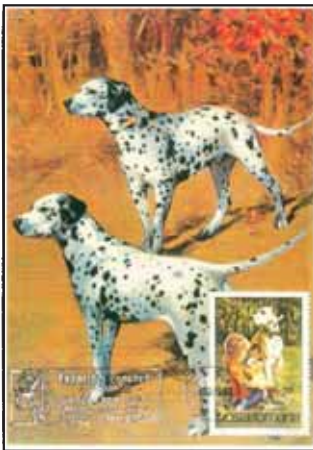
După trecerea în revistă a principalelor tipuri de ștampile poștale, ce pot fi folosite la realizarea ilustratelor maxime, trebuie aduse în discuție și câteva aspecte legate de operațiunea de aplicare a acestora, operațiune cunoscută sub denumirea de **obliterare** sau **ștampilare**.

După constatarea existenței concordanței de timp, în care marca poștală are valabilitate poștală - (putere de francare), trebuie ales oficiul poștal al localității care oferă cea mai bună concordanță de loc. Dacă se dorește o obliterare deosebită (care este mult mai apreciată), se pot solicita informații în localitatea respectivă despre intenția emiterii unei ștampile speciale legate de tema sau subiectul ilustratei maxime. În cazul în care realizatorul nu poate solicita personal obliterarea, este recomandabil să se apeleze la un cunoscător în materie, din localitate, care va solicita obliterarea pisei.

Obliterarea piesei, operațiune care deși simplă la prima vedere, nu este lipsită de unele riscuri generatoare de rebuturi. În primul rând trebuie să se apeleze la colaborarea oficiantului care aplică ștampila. În acest scop se va solicita acestuia o amprență a ștampilei spre a

fi studiată. Se va verifica atent dacă amprenta este destul de curată, dacă toate elementele ștampilei se imprimă în totalitate și sunt perfect lizibile (în special data). Se va observa pe această amprentă și calitățile tușului, dacă acesta este destul de intens, dacă face aderență la suprafața suportului, dacă nu se întinde și bineînțeles cei mai experimentați pot să facă și o oarecare apreciere asupra gradului de sicalivitate.

Nu este lipsită de importanță semnalarea unor situații când au fost folosite pentru obliterate tușuri fabricate pe bază de acetonă. Acestea, deși au un grad mare de sicalivitate, uscându-se aproape instantaneu, au proprietatea de a dizolva pelicula de culoare lăcuită de pe suprafața cărții poștale ilustrate. Amprenta lăsată pe astfel de suporturi lăcuite nu mai apare de culoare neagră ci de culoare albă (în negativ) - ①.

⇐ ①

② ⇒

Sunt întâlnite și situații când din cauza unor fonduri foarte închise a suprafeței de ștampilat, au fost folosite tușuri de culori deschise, alb -②, bronz auriu sau argintiu.

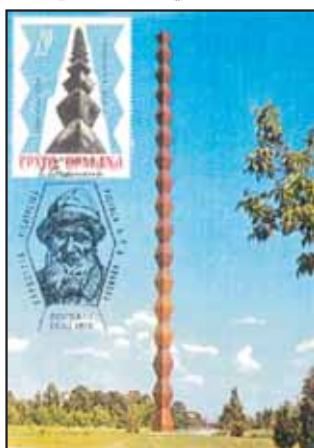
În cazul unei ștampile ancrasate care lasă o amprentă murdară, greu lizibilă și un tuș care se întinde și/sau nu se usucă (de regulă pe suportul ilustrat tușurile se usucă mult mai greu), este de preferat să se renunțe la obliterate. În situația în care amprenta corespunde și se decide obliteratea piesei, se indică oficialului, lo-

cul unde trebuie aplicată, având în vedere ca acest loc să fie pe o porțiune cât mai deschisă și să nu cuprindă elemente esențiale din imaginea subiectului. Obliterarea va trebui făcută cu multă grijă în așa fel ca ștampila să cadă integral pe suprafața ansamblului marcă poștală - C.P.I., interesând în mod obligatoriu ambele componente, fără a fi mișcată.

Aceleași precauții se impun și în cazul utilizării ștampilelor speciale. După cum s-a mai amintit pe parcursul capitoului anterior, realizarea ilustratelor maxime cu astfel de ștampile este foarte apreciată, elementele figurative ale acestora întărind valoarea concordanței de subiect. Unele din aceste ștampile au figurate subiecte

③ - Piesă în care se realizează o corectă concordanță de subiect ("Statuia Eroilor Aerului" din București), din nefericire obliterate cu o ștampilă ocazională, ce are figurat același monument, folosită la Timișoara. Lipsind concordanța de loc, piesa este un rebut.

④ - Piesă realizată în manieră similară cu precedenta. Subiectul - "Coloana Infinitului", are o localizare precisă, - Târgu-Jiu și nicidecum Focșani, localitate în care s-a folosit ștampila ocazională folosită la obliterate.

sau elemente din subiectele ce servesc la stabilirea concordanței între marcă și suport, realizând astfel o triplă concordanță de subiect (imagine), fapt ce a determinat ca unii colecționari să le denumească, impropriu, "supermaxime". Realizatorii mai "zeloși" (ca să nu le spunem "lipsiți de cunoștințe elementare de maximafilie"), au confundat principiul triplei concordanțe care stă la baza realizării ilustratelor maxime (concordanța de subiect/imagine, de loc și

de dată), cu tripla concordanță de subiect (realizată între subiectul mărcii, al suportului și cel figurat în ștampilă), principiu care, deși apreciat, nu este prevăzut în nici un capitol al regulamentului de maximafilie. Astfel s-a ajuns la situații în care de dragul unei "supermaxime", au fost eludate principiile fundamentale ale concordanțelor în maximafilie - ③ și ④. Rezultatul abordării unei astfel de atitudini nu poate fi decât realizarea unor rebuturi "copioase".

Din cele expuse în acest capitol, susținute de exemplele prezentate se poate stabili cu destulă claritate rolul pe care îl are ștampila în realizarea ilustratei maxime. Dacă celelalte componente ale unei ilustrate maxime (marca poștală și cartea poștală ilustrată) determină realizarea unei singure concordanțe, cea de subiect (imagine), ștampila le realizează pe celelalte două (cea de loc și de dată). Prin urmare atât colecționarii cât și realizatorii trebuie să pornească de la premisa esențială că pentru o ilustrată maximă ștampila este elementul poștal care are rolul de a autentifica concordanța de timp și de a certifica concordanța de loc. Elementele suplimentare ce pot fi aduse de ștampilele poștale speciale figurative, au un rol secundar dar nu de neglijat. Plusul de apreciere al unei ilustrate maxime, realizate cu astfel de ștampile poate, fi obținut numai în cazul în care respectiva ștampilă îndeplinește rolul de bază, rol stipulat în regulamentul de maximafilie.

O altă concluzie, deosebit de importantă care poate fi desprinsă, constă în faptul că ilustrata maximă este o piesă filatelică ce trebuie privită ca un tot unitar, chiar dacă este compusă din elemente cu roluri individuale bine precizate. Atât marca poștală cât și cartea poștală ilustrată și ștampila, luate individual au rol bine definit, constituind obiect de colecționare pentru filателиști, cartofiliști sau marcofilisti. Pentru maximafilie aceste trei componente trebuie iesc îmbinate în așa fel încât să realizeze acel tot unitar al ilustratei maxime.

IV.

STABILIREA CONCORDANTELOR

Din cele expuse în capitolele anterioare, se poate deduce că studierea atentă a mărcilor (în special al subiectelor acestora), a cărților poștale ilustrate și a ștampilelor; cumulată cu însușirea și înțelegerea perfectă a principiilor regulamentare de bază care definesc și dau caracterul ilustratei maxime. facilitează mult stabilirea concordanțelor de subiect, de loc și de dată.

IV. 1. Concordanța de subiect (imagine)

Este prima din cele trei condiții fundamentale ale I.M. Realizarea efectivă a ilustratei maxime trebuie să fie precedată de studierea mărcii. Analizarea subiectului sau subiectelor, nominalizarea și localizarea lor, compararea cu subiectul cărții poștale ilustrate și stabilirea raportului față de aceasta, sunt indispensabile realizării ulterioare a piesei.

Problema stabilirii concordanței de subiect (imagine) este destul de simplă dacă se ține cont de principiile amintite în capitolele anterioare. La acestea însă mai trebuie adus în discuție, raportul ce se stabilește între imaginea mărcii și cea a cărții poștale ilustrate. În acest scop trebuiesc amintite și precizate noțiunile de **imagine, subiect și element**.

După cum se știe deja, marca poștală conține o anumită **imagine (ilustrație sau ansamblu grafic)** care poate cuprinde unul sau mai multe **subiecte**-①. De asemenea din imagine pot fi desprinse **elemente** care pot să aparțină subiectului sau să fie independente în ansamblul grafic al mărcii.

Unele neclarități sunt determinate prin utilizarea termenului de *imagine*, pentru definirea mai multor noțiuni:

- *imaginea mărcii poștale*, - prin care se înțelege totalitatea ansamblului grafic al acesteia, în care pot fi incluse unu sau mai

multe subiecte, (un subiect principal și unul sau mai multe subiecte secundare);

- imaginea cărții poștale ilustrate, care constă din conținutul suprafeței ilustrate. Spre deosebire de marca poștală, imaginea cărții poștale ilustrate este considerată ca fiind unitară, cu excepția montajelor (neadmise pentru realizarea i.m.);

- imaginea subiectului - se referă la ipostaza în care este redat subiectul pe marcă sau pe c.p.i. Subiectul poate fi reprodus după o fotografie, după un desen, tablou, statuie etc. Dacă este vorba de o personalitate aceasta poate fi redată la o anumită vârstă și într-un anumit context grafic sau fotografic.

Rolul principal în stabilirea concordanței, este deținut de subiect, mai concret de imaginea acestuia. Când imaginea subiectului este aceeași atât pe marca poștală cât și pe c.p.i., vorbim de **concordanță de imagine** care impune de la sine și **concordanța de subiect**. În cazul când imaginea subiectului de pe marcă (o fotografie a unei personalități, de exemplu) este diferită de imaginea aceluiași subiect de pe c.p.i. (o fotografie diferită, făcută la altă vârstă, un tablou, o statuie etc.), se realizează o **concordanță de subiect dar nu și de imagine**.

Există și posibilitatea stabilirii concordanței între imaginea mărcii (imaginea integrală) și cea a c.p.i. Acestea sunt oferite de mărcile cu subiect unic reprodus după același document (fotografie, desen, gravură, reproducere de artă etc.), ce a servit și editării c.p.i. În acest cadru se înscriu majoritatea pieselor ce reproduc opere de artă (în special picturi). În nici un caz **nu sunt admise ca ilustrate maxime piesele realizate pe c.p.i. care reproduc marca sau realizate după macheta mărcii.**

Din aceste considerente, principiul acestei concordanțe nu s-a rezumat numai la enunțul **concordanță de subiect** sau numai la cel de **concordanță de imagine** ci le îmbină pe ambele sub forma **concordanță de subiect (imagine)**. Aceasta oferă realizatorilor de ilustrate maxime posibilitatea de a realiza piese în diferite variante de concordanță, cu tendința permanentă de perfecțiune, cu alte cuvinte **concordanța maximă**.

În exemplele ce urmează sunt redată (fără pretenția de cuprinde toate aspectele) posibilitățile realizării concordanțelor de subiect (imagine) conform raporturilor ce se stabilesc între conținutul grafic al mărcii poștale (imaginea) și cel al cărții poștale ilustrate.

1.A. - *Concordanța de subiect și de imagine* se realizează atunci când subiectul apare prezentat în imagine similară* sau cvazisimilară pe ambele componente. *Realizarea concordanței de imagine atrage după sine în mod obligatoriu și pe cea de subiect.*

⇒ Fig.1.- I.M. "Ateneul Român" -București.

⇒ Fig.2. - I.M. "Mănăstirea Moldovița".

⇓ Fig.3. - I.M. "Castelul Huniazilor" - Hunedoara

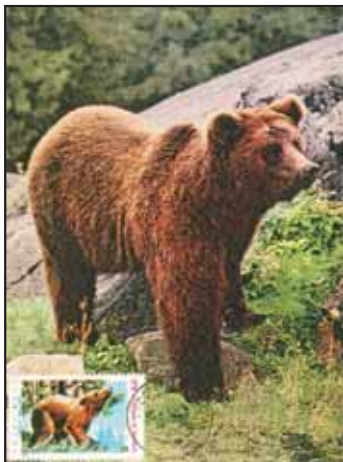

În realizarea acestui tip de concordanță este de preferat ca în cazul unor subiecte care constau din prezentarea de edificii, monumente sau diverse alte construcții, acestea să fie, pe cât posibil, privite din aceeași poziție. (fig. 1,2 și 3). Unele dintre aceste subiecte privite din alte poziții ar putea să nu semene cu imaginea de pe marcă fapt care duce la realizarea concordanței de subiect dar nu și de imagine.

*) - Imagine similară dar să nu fie copie a mărcii poștale.

Concordanța de imagine se poate obține cu același succes și cu suporturi în care subiectele sunt redată în imagini cvazisimilare așa cum sunt cele de la fig. 4 și 5.

⇓ Fig. 4. - I.M. "*Ursul Brun*". Marca poștală cu subiect unic, nominalizat, ce este ilustrat integral și în imaginea C.P.I.

⇑ Fig. 5. - I.M. "*Stânjene!*" (Iris hispanica hort.) în care concordanța este stabilită la fel ca și la exemplul precedent.

Realizarea unor concordanțe de subiect și de imagine, poate duce în unele cazuri la situații inedite destul de interesante care stimulează aprofundarea cercetării și dă savoare maximafiliei.

Astfel în exemplul de la fig.6, poate fi admirată o frumoasă ilustrată maximă ce are ca subiect Muntele St Michel din Franța. La prima impresie imaginea cărții poștale ilustrate prezintă subiec-

⇨ Fig. 6. - I.M. "*Le Mont Saint-Michel*". Subiectul mărcii reprodus integral pe C.P.I.

tul din altă poziție decât cea de pe marcă. La o analiză mai atentă se poate constata că totuși poziția este similară, existența apei de la baza muntelui din ilustrația mărcii naște oarecare nedumerire. Explicația este foarte simplă - subiectul din imaginea mărcii este sur-

prins în timpul fluxului, când apa mării inundă baza muntelui iar imaginea cărții poștale ilustrate surprinde momentul refluxului.

Obținerea concordanței de imagine de o natură aparte se constată în cazul ilustratelor maxime în care componentele (marca și suportul) reproduc opere de artă, în special picturi. Concordanța de imagine la aceste piese este o condiție esențială care le conferă posibilitatea de a fi folosite în orice exponat a cărui temă se referă la reproducerile de artă ca atare cât și în cele care se referă la subiectul pictat. Deși principiile acestui tip de concordanță sunt cât se poate de simple, trebuiesc remarcate o serie de posibilități de raportare a mărcii la imaginea cărții poștale ilustrate. În acest sens pot fi observate următoarele situații:

* - Imaginea mărcii cât și cea a cărții poștale ilustrate reproduc integral același tablou, fig. 7, și 8.

⇨ Fig. 7.- I.M. "Struguri și rodii" de P. Chardin

⇩ Fig. 8.- I.M. "Maya - nudă" de Goya

⇨ Fig. 9. - I.M. "Venus dormind" de Giorgione.

* - Imaginea mărcii reproduce integral tabloul iar cartea poștală numai un detaliu al acestuia, fig.9 și 10, (marca întregeste imaginea suportului).

* - Imaginea mărcii reproduce un detaliu al tabloului reprodus integral pe suport (C.P.I.), fig.11 și 12, (suportul întregeste imaginea mărcii).

↙ Fig.10. - "La nativité" de G de la Tours

↗ Fig.11. - I.M. - "Amorul sacru și amorul profan " de Titian

↘ Fig.12. - I.M. "Lecția de anatomie" de Rembrandt

↗ Fig. 13. - I.M. "Adant" detaliu din "Creația omului" de Michelangelo (Capela Sixtină)

↗ Fig. 14. I.M. detaliu din tabloul "Mielul mistic" de Van Eyck.

* - Imaginea mărcii cât și cea a suportului reproduc același detaliu, fig. 13 și 14.

* - Detaliul reprodus pe marcă reprezintă un fragment din detaliul reprodus pe suport, fig. 23 și 24.

* - Un element al detaliului (fragment) reprodus pe marcă constituie detaliul reprodus pe suport , fig. 17.

Raporturile de concordanță care se stabilesc între mărcile și cărțile poștale care au ca subiecte reproduceri de artă, oferă posibilitatea unei game foarte variate de combinații în așa fel încât aceeași marcă, să poată servi realizării unor concordanțe foarte bune cu orice suport descris la punctele anterioare (grupajul nr.3.).

GRUPAJUL Nr.3

VARIANTE DE CONCORDANȚĂ OBTINUTE CU ACEIAȘI MARCĂ POȘTALĂ

⇨ Fig.15. I.M. "Incoronarea lui Napoleon" de J.L.David. Imaginea mărcii poștale reprezintă un detaliu din tabloul reprodus integral pe suport

⇨ ⇩ Fig. 16. - Aceiași marcă poștală pe un suport ce reproduce aproximativ același detaliu.

⇩ Fig. 17.- Aceiași marcă poștală cu un suport ce reproduce un alt detaliu, (fragment din detaliul reprodus pe marcă). Făcând abstracție de nominalizarea subiectului ca fiind operă de artă, se realizează concordanța între un element din imaginea mărcii cu subiectul C.P.I.

Aceleași combinații multiple se pot realiza cu un suport care reproduce o operă de artă cu toate mărcile care au ca subiect aceiași reproducere sau orice alt detaliu din aceasta. (grupajele 4 și 5.).

GRUPAJUL Nr.4.

COMBINAȚII POSIBILE ÎNTRE MĂRCI POȘTALE ȘI SUPORTURI CE REPRODUC ACEIAȘI PICTURĂ SAU DETALII ALE ACESTEIA

Reproduceri după

"Sfânta familie" de Michelangelo

⇐ Fig. 18. - Marca și suportul reproduc integral tabloul. Aceiași marcă poate realiza concordanța de subiect (imagine) pe suporturile de la fig. 19 și 20. (marca întregeste imaginea C.P.I.).

La figurile de la 19 și 20 mărcile reproduc aproape în întregime același detaliu ca cel reprodus pe C.P.I. Ambele mărci realizează o bună concordanță de subiect (imagine) și pe suporturi similare cu cel de la fig. 18. - (suportul întregeste imaginea mărcii).

Nu pot fi obținute raporturi de concordanță între mărcile și suporturile (inversate) de la fig. 19 și 20.

⇐ Fig.19.

⇒ Fig.20

GRUPAJUL Nr.5.

☆ Fig. 21. - Marca reproduce un detaliu al tabloului reprodus integral pe suport. Aceiași marcă poate stabili raport bun de concordanță și cu suportul dela nr. 22, dar în nici un caz cu suportul de la fig. 23 (24).

Reproduceri după
"Madona Sixtină" de Rafael

↑ Fig.22. - Marca și suportul reproduc aproximativ același detaliu. Evident va stabili raport de concordanță și cu suporturi de genul celui de la fig. 21 dar nu cu cel de la fig. 23 (24).

↪ Fig.23.- Imaginea mărcii cuprinde un fragment din detaliul reprodus pe suport.

⇒ Fig. 24 - Imaginea mărcii reproduce alt fragment din același detaliu (suport similar cu cel precedent). Ambele mărci (de la fig. 22 și 23, pot oferi raporturi de concordanță foarte bune cu suporturi de genul celui de la fig.21. Se dovedesc a fi inutile pe suporturi de genul celui de la nr.22.

Pentru a ne păstra în domeniul ilustratelor maxime ce reproduc opere de artă, trebuiesc amintite și alte posibilități de realizare a concordanțelor chiar dacă acestea se încadrează în alte tipuri de raportare care urmează să fie trecute în revistă.

* - Unul din subiectele mărcii (fie subiectul principal fie un subiect secundar), poate să reprezinte o reproducere a unui tablou sau un detaliu dintr-un tablou. Nu se vor obține concordanțe perfecte între **imaginea mărcii** și o **imagine similară a unei C.P.I.** (aceasta ar trebui să fie compusă dintr-un montaj al subiectelor sau să reproducă imaginea mărcii). Imaginea unuia dintre subiecte (tabloul sau detaliul în cauză), poate constitui imaginea unei C.P.I. care reproduce respectivul tablou sau detaliu din acesta, fig. 25 și 26.

↑ Fig. 25.- I.M. "Izvorul" de D Ingres
Subiectul secundar al mărcii redă tabloul reproduș integral pe suport.

↑ Fig. 26.- I.M. "România revoluționară" de C.D Rosenthal. Subiectul secundar al mărcii, redă grafic un detaliu al tabloului reproduș integral pe suport.

* - Tabloul reproduș pe marcă (subiectul), se regăsește în imaginea suportului, care înfățișează interiorul încăperii unde se află expus tabloul respectiv, fig. 27 și 28. Deși în acest caz nu se realizează o concordanță de imagine (tabloul din imaginea suportului fiind de fapt un element al acesteia), folosirea unei astfel de ilustrate maxime în cadrul unui exponat ce are ca temă "Muzeu" sau "Expoziții de artă", este cât se poate de reușită. Exemplele în

cauză pot fi considerate drept cazuri aflate la granița dintre situația de concordanța de subiect și de imagine cu cea de concordanță de subiect fără concordanță de imagine.

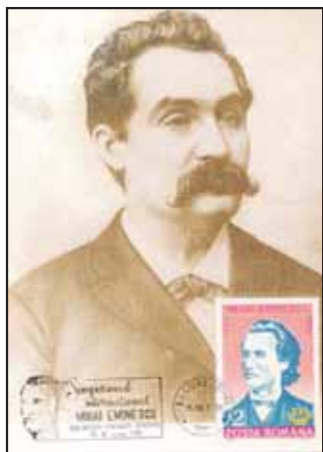
↑ Fig. 27. - I.M. "Interior din muzeul Th. Aman" - București. Marca reproduce un tablou al pictorului care se regăsește ca element al interiorului ce compune imaginea suportului.

↑ Fig. 28. - I.M. "Interior din muzeul N. Grigorescu" de la Câmpina. Imaginea mărcii (tabloul "Car cu boii") se regăsește ca element în imaginea suportului

1B. - *Concordanța de subiect fără concordanță de imagine.*

Această posibilitate de stabilire a concordanței se obține atunci când subiectul din imaginea suportului este redat în altă reprezentare (ipostază) decât cel din imaginea mărcii. Spre exemplu dacă subiectul mărcii constă în redarea portretului unei personalități

executat după o fotografie, iar pe suport, același subiect este redat ca imagine a unui tablou, statuie sau după altă fotografie, - fig. 29, se poate constata cu ușurință existența concordanței de subiect (în exemplul dat fiind vorba de Mihai Eminescu) și absența concordanței de imagine (imaginile subiectului fiind surprinse la vârste diferite).

↔ Fig. 29.- I.M. "Mihai Eminescu". Subiectul mărcii constă în reproducerea unui desen după o fotografie executată la Praga în anul 1869 iar suportul reproduce ultima fotografie a poetului făcută la Botoșani în 1888.

Următoarele exemple de la fig. 30 și 31, au menirea de a întări cele afirmate, prin prezentarea unor situații similare.

Aceiași marcă, având subiectul cu dublă nominalizare (ca personaj - *A.I. Cuza* - și ca operă de artă - *tablou de C.P. de Szathmary*), realizează concordanța de subiect cu două suporturi în care subiectul este redat ca reproducere a unui alt tablou (portretul pictat de C.D. Stachis la Iași în 1885), - fig.30, respectiv imaginea unei statui (statuia domnitorului din Piața Unirii din Iași), - fig. 31. În ambele cazuri absența concordanței de imagine este evidentă, concordanța referindu-se doar la una din nominalizările subiectului,

⇐ Fig. 30

Fig. 31 ⇒

114. Cy Mag Vol
Black ⇐ pagina 140

cea de personaj (*A.I. Cuza*), nu și la cea de operă de artă (*tablou de C.P. de Szathmary*). Folosirea corectă a acestor I.M., va fi numai în expozitele a căror temă se referă la prima nominalizare, (ca persoană) în nici un caz în expozite cu temă "sculptură" sau "pictură". Într-un expozat cu tema "pictură", va fi folosită o I.M. în care se realizează atât concordanța de subiect cât și cea de imagine (când concordanța se referă la ambele nominalizări ale subiectului mărcii). - fig.32.

⇐ Fig. 32 - I.M. "A. I. Cuza" de Carol Popp de Szathmary

În cazul ilustratelor maxime ce reproduc opere de artă, mai pot fi întâlnite situații când marca, în a cărei imagine este reprodus

un anumit tablou, folosește un suport ce reproduce o variantă a tabloului realizată de același pictor, din diverse motive.- fig. 33 și 34.

Fig. 33 - I.M. în care pe marcă este reprodus tabloul "Hora de la Aninoasa" de Th. Aman iar suportul reproduce o variantă foarte asemănătoare, realizată de pictor și intitulată "Joc la țară".

Fig. 34. - I.M. "Doamna Elena Cuza". În imaginea mărcii este reprodus un tablou al Elenei Cuza realizat de Th.Aman. Suportul reproduce o variantă a tabloului ce surprinde același personaj într-o atitudine foarte asemănătoare. Concordanța de subiect (Elene Cuza - prima nominalizare) este evidentă. Lipsește concordanța de imagine (tablou de Th. Aman - a doua nominalizare), deoarece în pofida unei asemănări aproape perfecte, este vorba de alt tablou decât cel de pe marcă.

Oricât de asemănătoare ar fi cele două variante reproduse, concordanța stabilită la aceste piese nu este decât cea de subiect nu și cea de imagine, motiv pentru care folosirea lor va fi posibilă numai în exponate a căror temă face referire numai la subiectul pictat nu și în cele cu tema "reproduceri de artă".

1C. Alte moduri de raportare a concordanței de subiect.

Existența multipleror posibilități de stabilire a concordanțelor de subiect între ceea ce oferă imaginea mărcii (unul sau mai multe subiecte precum și unul sau mai multe elemente) și ceea ce oferă imaginea cărții poștale ilustrate, permit determinarea mai multor moduri de raportare (moduri de obținere a concordanței de subiect). Excluzând modurile deja prezentate, când subiectul mărcii se regăsește ca subiect al cărții poștale ilustrate, realizând concordanța de subiect și imagine sau numai concordanța de subiect, este nimerit a aminti și existența altor posibilități de raportare derivate din acestea. Exemplele ce au fost alese pentru a ilustra aceste modalități, chiar dacă nu sunt cele mai edificatoare, sunt sugestive și nu au nevoie de prea multe explicații.

C₁. - Concordanța între subiectul (sau unul din subiecte) din imaginea mărcii poștale cu subiectul c.p.i. poate fi realizată în diverse moduri.

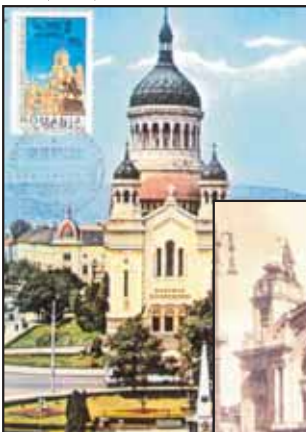
* - Subiectul mărcii (marcă cu subiect unic) constituie imaginea integrală a c.p.i. (suportului). - fig. 1,2,3, ș.a.

⇨ Fig 35 - I.M. "Sala Palatului" - București, realizată cu o marcă poștală în imaginea căreia pot fi depistate 12 subiecte (drapеле, tractor, roată dințată, stâlp de înaltă tensiune, macara, spic de grâu, uzină, Sala Palatului, etc.) dintre care numai unul, Sala Palatului - este nominalizat și localizat.

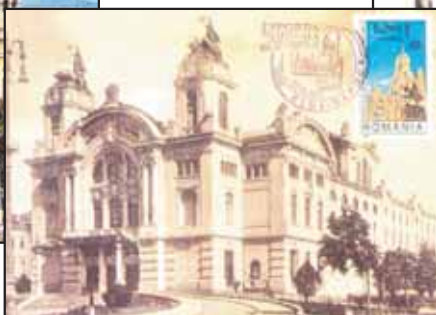

⇨ Fig. 36. I.M. "Palatul C.E.C." - București

* - Unul din subiectele mărcii reprezintă imaginea integrală a c.p.i. -fig. 35 și 36. În multe situații toate subiectele din imaginea unei mărci poștale pot oferi posibilitatea realizării unor ilustrate maxime. fig. 37-39.

⇨ Fig. 37. - I.M. "Catedrala ortodoxă" - Cluj-Napoca

⇨ Fig.38. - I.M. "Teatrul Național" - Cluj-Napoca.

⇨ Fig.39. -I.M. "Statuia lui M. Viteazul" Cluj-Napoca.

*- Subiectul sau unul din subiectele mărcii se regăsește în imaginea c.p.i. În multe cazuri subiectul în cauză, din imaginea

mărcii, constituie un element din imaginea c.p.i. (fără a fi detaliu al acesteia) - fig. 40 și 41.

⇨ Fig. 40.- I.M. "Vlad Tepeș". Subiectul mărcii poștale se regăsește în imaginea c.p.i. reprezentată de reproducerea tabloului "Vlad Tepeș și solii turci" de Th Aman. (fără a fi detaliu din tabloul respectiv)

⇨ Fig.41. - I.M. "Delfin". Subiectul se regăsește ca element în imaginea c.p.i. ce reproduce un fragment de frească antică elenă.

În cazuri mai rare imaginea c.p.i. (în afara montajelor) poate fi detașată în subiecte separate, fig. 42, și 43. Pot fi întâlnite și cazuri în care ambele subiecte ale unei mărci se regăsesc în imaginea c.p.i. - fig. 43.

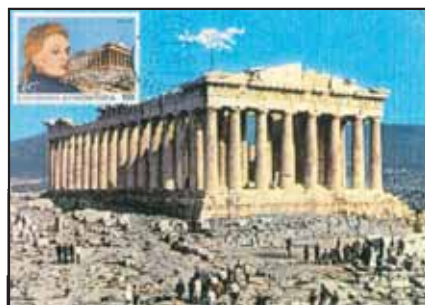
⇨ Fig. 42. - I.M. "I.L. Caragiale". Subiectul din imaginea mărcii se regăsește în imaginea c.p.i. Chiar dacă aceasta se constituie ca imagine unitară, cele două personaje pot fi considerate subiecte distincte și nu elemente.

concordanță și altor mărci poștale ce au în imagine unul din aceste subiecte iar marca poștală, din acest exemplu, poate fi folosită și pe alte suporturi care au în imagine numai unul din subiecte, fie numai portretul cunoscutei actrițe fie numai imaginea Panteonului. - fig. 44.

⇨ Fig.43.. I.M. În care ambele subiecte ale mărcii se regăsesc în imaginea unitară a c.p.i.reprezentată de o fotografie a actriței Melina Mercouri în fața Partenonului de pe Acropola Atenei. C.p.i. poate oferi posibilități de

⇨ Fig. 44

* - Un element al subiectului mărcii poștale constituie imaginea c.p.i. - fig. 45. (mai concret "subiectul din imaginea suportului").

* - Un element al subiectului mărcii poștale se regăsește și ca element al subiectului c.p.i. - fig. 46 și 47.

⇐ Fig. 45. - I.M. în care un element (*Coroana României*) al subiectului (*Regele Ferdinand*) din imaginea mărcii poștale, constituie subiectul imaginii c.p.i.

* - Un element (sau mai multe) din ansamblul grafic al mărcii se regăsește în imaginea integrală a c.p.i. - fig. 46 și 47.

Deși realizarea concordanțelor oferite de elementele aparținând fie subiectului fie ansamblului grafic (imaginii integrale) a uneia din cele două componente ale ilustratei maxime, duc la obținerea unor piese foarte interesante; utilizarea lor într-un expонат tematic de maximafilie trebuie făcută cu multă atenție. După cum

↑ Fig. 46 - I.M. în care un element simbolul cavalerilor Ordinului "M.Viteazul" -(crucea), aparține atât subiectului mărcii poștale (Ordinul "M. Viteazul) cît și subiectului din imaginea c.p.i. (mantia cavalerilor acestui ordin).

↑ Fig. 47 - Piesă în care un element din ansamblul grafic al mărcii poștale (cercul olimpice) se regăsește ca elemente ale subiectului din imaginea c.p.i. (Sala Sporturilor din Focșani). Deși, în general, sunt respectate criteriile de concordanță regulamentare, încadrarea piesei într-un capitol cu temă sportivă este destul de dificilă și bineînțeles nerecomandată. Piesa este mult prea departe de principiul "concordanței maxime".

este bine știut; tema la care poate fi încadrată o ilustrată maximă trebuie să fie dată de subiectul (unul din subiecte sau unul din elemente) din

imaginea mărcii poștale. Ilustratele maxime în care se obține numai concordanța de subiect dar nu și de imagine sau concordanțe între elemente ale subiectului sau imaginii mărcii poștale, prezintă un grad mai redus de încadrare tematică, față de piesele realizate pe baza concordanței de imagine, piese în care tendința de **concordanță maximă** este evidentă.

⇒ Fig. 48 - I.M. în care atât subiectul mărcii (un cupidon redat în postura unui poștaş) cât și elemente din ansamblul grafic (imaginea integrală) al acesteia (scrisoarea și trandafirii), se regăsesc în imaginea c.p.i.

Fig. 49 - I.M. în care concordanța este realizată între subiectul mărcii (ciclul) și imaginea mărcii (discul și personajul poștărilor) care se regăsesc în cea a c.p.i.

(imagine) aspect se

Trecând în revistă aceste posibilități de raportare în obținerea concordanței de subiect

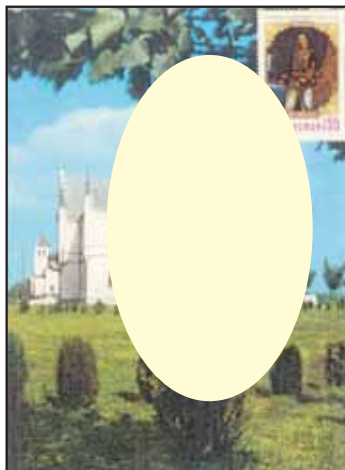
menționat un aspect deosebit de important. Acest

consuetudinea unor realizatori care fac abstracție de faptul că subiectul (sau elementul) din imaginea mărcii trebuie în mod obligatoriu să fie vizibil în imaginea c.p.i., în nici un caz să fie doar sugerat.- fig. 50.

⇒ Fig 50. - Piesă în care subiectul din imaginea mărcii (A.I. Cuza), în realitate se regăsește în basorelieful de la baza monumentului din imaginea c.p.i. dar nu este vizibil. Sugerarea unei oarecare concordanței de subiect face ca piesa să nu prezinte nici un interes maximă

De asemenea piesele realizate pe baza sugerării unor legături între subiectele celor două componente (în

literatura de specialitate unii autori le numesc *analogii*), nu pot fi considerate ilustrate maxime - fig. 51. Astfel de piese au fost și continuă să fie realizate de către unii realizatori și utilizate în expozite de către colecționari. Rămâne în atenția acestora ca în momen-

mentul achiziționării unor piese să analizeze foarte atent dacă principiul concordanței de subiect (imagine) este respectat dar să nu scape din vedere și posibilitatea încadrării acestuia într-o anumită temă.

Aspectele legate de realizarea concordanței de subiect (imagine) sunt nu

⇒ Fig. 51. - Piesă în care se sugerează faptul că între subiectul mărcii poștale (*A. I. Cuza*) și cel din imaginea c.p.i. (*Căstelu de la Ruginoasa - Iași*) există certe legături (analogii). Acestea sunt într-adevăr reale dar nu pot conferi piesei calitatea de ilustrată maximă, nefiind realizată concordanța obligatorie de subiect (imagine).

meroase, fiecare piesă realizată poate fi un caz aparte la care se impun comentarii. Prin urmare nu pot fi surprinse toate particularitățile întâlnite în realizarea acestei concordanțe. Câteva exemple însă

merită menționate. Ilustrațiile maxime de la fig. 52 și 53, la prima vedere sunt reali-

⇒ Fig. 52. - I.M. Casa memorială *M. Eminescu* din Ipotești. Imaginea casei de pe c.p.i., a fost surprinsă înainte de restaurare.

⇒ Fig. 53. I.M. reprezentând același subiect, realizată cu marcă identică cu cea de la fig. precedentă. Pe suport (c.p.i.), casa este surprinsă după operațiunile de restaurare.

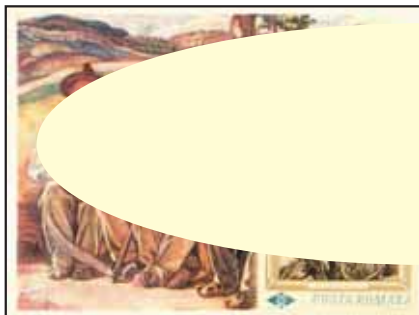
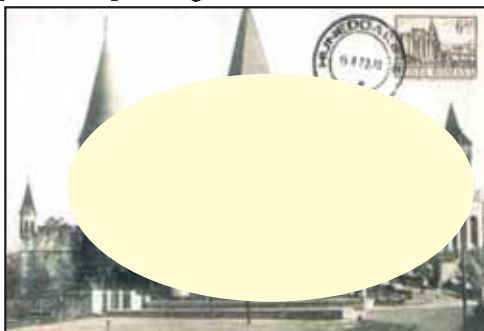
zate cu suporturi ce au în imagine subiecte diferite. În realitate este vorba de unul și același sub-

ect - Casa memorială *M. Eminescu* - Ipotești, figurat și în imaginea mărcii poștale. În c.p.i. ce a servit drept suport la realizarea celei de a doua ilustrate maxime - fig. 53, casa memorială este fotografiată după renovare când a căpătat o înfățișare nouă, diferită de cea inițială surprinsă în imaginea primei c.p.i. - fig. 52.

⇒ Fig. 54. I.M. *Castelul Huniazilor* - Hunedoara. Imaginea de pe marcă a castelului este inversată, prin inversarea clișeului la tipărire.

⇓ Fig. 55. - I.M. *Odihnă la câmp* de Camil Resu. Reproducerea tabloului pe c.p.i. a fost făcută prin inversarea clișeului.

⇓⇓ Fig. 56 - Aceiași I.M. în care suportul este tipărit corect.

În același context se înscriu ilustratele maxime realizate cu mărci în care imaginea subiectului apare în poziție inversă decât în realitate, (prin inversarea clișeului la tipărire), fig. 54; suporturi care au fost tipărite după ce au fost inversate - fig. 55 sau cu mărci ce conțin greșeli de tipar sau diverse erori. - fig. 57.

⇐ Fig. 57. - I.M. realizată prin utilizarea unei mărci cu greșeală de tipar prin deplasarea culorii albastre.

Din cele expuse pe parcursul acestui subcapitol și din exemplele ilustrate ce-l însoțesc se poate desprinde concluzia că noțiunea de "concordanță de subiect (imagine)" trebuie interpretată cât mai corect. Dacă noțiunea de concordanță de subiect este clară cea de imagine rămâne puțin neelucidată din cauza utilizării termenului în definirea mai multor noțiuni ca: *imaginea mărcii poștale* (cu semnificația de ansamblu grafic al mărcii), *imaginea cărții poștale ilustrate* (cu semnificația de ansamblu grafic sau fotografic surprins în ilustrație, cunoscut fiind că acele cărți poștale ilustrate cu mai multe imagini, -montajele-, nu sunt admise în maximafilie) și în final *imaginea subiectului* (ce semnifică ipostaza în care subiectul este redat pe marcă sau pe cartea poștală ilustrată).

Prin urmare *concordanța de imagine se referă la imaginea subiectului, la ipostaza în care acesta este redat pe cele două componente ale ilustratei maxime*. Există, după cum s-a exemplificat în capitol și cazuri în care se stabilesc concordanțe între imaginea mărcii și cea a cărții poștale ilustrate. Este exemplul oferit de majoritatea pieselor ce reproduc opere de artă când ipostaza în care este reproduș tabloul nu poate fi decât similară, (în rare cazuri diferită) pe ambele componente, marcă și c.p.i.

Concordanțe de imagine se obțin și în alte cazuri în care subiectul este surprins în ipostaze cvazisimilare este cazul redării atât pe marcă cât și pe c.p.i. a unor monumente, edificii, imagini panoramice, flori, animale etc, de multe ori surprinse din aceeași poziție. Imaginea subiectului nu este pe deplin similară, ar trebui ca marca să reproducă imaginea aceleiași flori, aceluiași animal sau aceluiași edificiu executate în același timp cu fotografia după care s-a editat cartea poștală ilustrată. Promovarea unei astfel de idei ca regulă de bază în obținerea concordanței de imagine ar fi absurdă și prin urmare se pot considera concordanțe de imagine cazurile în care subiectele sunt redată în imagini cvazisimilare pe cele două componente. În cele mai multe cazuri concordanța dintre cele două imagini ar însemna reproducerea fidelă a mărcii pe c.p.i. (cu toate subiectele și elementele pe care aceasta le conține), ceea ce maximafilia nu admite.

IV. 2. Concordanța de loc

Acest principiu de concordanță rezultă din *existența unor legături directe între subiectul de referință din imaginile celor două componente ale ilustratei maxime și localitatea inscripționată pe ștampila ce obliterează piesa*. Prin urmare **ștampila postală de orice tip** (de zi sau specială) **este componenta ilustratei maxime care certifică existența concordanței de loc**.

Realizarea unor concordanțe de loc cât mai bune impune o analiză atentă a subiectului mărcii în cadrul căreia se pot stabili toate localitățile care prezintă legături directe cu acesta, mai pe scurt localizarea lui, (vezi cap. "Marca postală").

Problema este mult simplificată pentru subiectele cu localizare precizată, unică sau dublă. Subiectele cu localizare unică de tipul monumentelor istorice și arhitectonice, diverse construcții și edificii, situri istorice, construcții de artă monumentală, etc., vor

⇒ Fig. 58. - I.M. Biserica Neagră - Brașov

Subiectul din imaginea mărcii, cum este cazul brașovean are precizată o unică localitate pe piesă cu acest subiect nu va putea fi realizată decât printr-o obliterare

are subiectul concordant al prezentat de un fragment din monumentului de pe Acropola Atenei. Acropole a unui oficiu postal a permis obliterarea piesei cu o ștampilă ordinară (de zi) a acestuia. Orice piesă similară obliterată cu alte ștampile la Atena, realizează concordanțe de loc, la fel de bune dar cea prezentată aduce o notă în plus care o face să fie preferată.

putea realiza concordanța de loc numai prin obliterarea în localitățile pe teritoriul cărora sunt amplasate*. Fig. 58.

* - În cazul situării subiectului într-o localitate ce nu dispune de oficiu postal sau în teritorii aflate în afara localității, concordanța de loc va fi realizată prin obliterarea la oficiul postal cel mai apropiat care deservește acea localitate sau acea zonă.

Există astfel de subiecte ce aparțin unor complexe (arheologice, muzeale, istorice, rezervații naturale etc.), în cadrul cărora funcționează oficii sau birouri ale oficiilor poștale, fig. 59. Obliterarea pieselor ce înfățișează subiecte ce aparțin acestor așezăminte, cu ștampile ale oficiilor poștale proprii, este foarte apreciată. Situație similară poate fi datorată și existenței oficiilor poștale din gări, porturi, pe vapor, aeroporturi sau cele ale oficiilor poștale temporare din cadrul unor expoziții sau manifestări diverse.

La fel de simplă este și realizarea concordanței de loc pentru subiectele ce au precizate două localizări: obiecte și piese de artă, arheologice, istorice, etnografice etc., aflate în diverse muzee. Acestea le sunt precizate atât locul de apartenență cât și cel în care sunt expuse, fig. 60.

⇒ Fig. 60. - I.M. *Casă din Curtișoara - Gorj*, aflată ca exponat în Muzeul Satului din București. Aceiași marcă realizează o concordanță de loc, la fel de bună pe un suport cu subiect similar, obliterate cu o ștampilă de Curtișoara.

O analiză mai atentă și o documentare riguroasă se impune în cazul stabilirii concordanței de loc, pentru piesele realizate cu mărci ce au în imagine subiecte cu localizare neprecizată. Prin studiu și documentare asupra subiectului și a temei în care poate fi încadrat, se pot determina raporturile directe ale acestuia cu unele localități, (locul nașterii și al decesului unei personalități, localități legate de viața și activitatea acesteia etc). Existența mai multor localități care pot oferi o concordanță de loc corectă, regulamentară, impune ca în alegerea locului obliterării, să se țină cont de prilejul ce a determinat emiterea mărcii. Dacă marca, de exemplu, a fost emisă cu prilejul aniversării unui jubileu de la nașterea personajului (subiectului), concordanța de loc preferată va fi realizată printr-o obliterate aplicată în localitatea unde s-a produs sau a fost înregistrat evenimentul. Obliterările cu ștampile din celelalte localități aflate în raport direct cu subiectul sunt la fel de corecte și sunt acceptate.

Apar prin urmare două noi noțiuni; cea de concordanță de loc **preferată** și cea de concordanță de loc **acceptată**. Interpretarea corectă a semnificației acestora are o importanță deosebită pentru colecționarii de ilustrate maxime și mai ales pentru cei care realizează exponate de maximafilie. Intr-un exponat tematic va fi folosită ilustrata maximă în care este realizată concordanța de loc preferată, considerată a fi cea mai bună - maximă. Exponatele de subiect în schimb, se realizează pe baza expunerii unui material cât mai complet, referitor la subiectul respectiv, în care să se reflecte cât mai amplu cunoștințele și documentarea realizatorului. În acest caz utilizarea pieselor de maximafilie în care se realizează concordanțe de loc acceptate, nu numai că sunt inevitabile ci chiar recomandate.

Pentru astfel de subiecte, (în special când acestea reprezintă personalități ale științei, culturii și artei naționale sau mondiale), sunt acceptate de asemenea, obliterate și în localități față de care nu se pot stabili legături directe dar care găzduiesc manifestări științifice, culturale sau artistice, dedicate personalității respective, (festivaluri, concursuri, simpozioane, etc.). Acest tip de concordanță este cunoscută sub denumirea de **concordanță de loc de circumstanță**, care oferă colecționarilor posibilitatea lărgirii spațiului de "manevră" a materialului maximafil în scopul întocmirii unui exponat de subiect.

Aceasi concordanță de loc de circumstanță este oferită de ilustratele maxime în care subiectele de referință

⇒ Fig. 61. - I.M. Goethe, realizată cu o marcă emisă de Poșta Rep. Moldova. Având în vedere universalitatea operei marelui scriitor, concordanța de loc de circumstanță certificată de obliteratea cu o ștampilă Prima zi figurativă la Chișinău, este acceptată.

sunt reprezentate de personalități străine țării emitente a mărcilor poștale, fig. 61. Condiția esențială constă în aceea că aceste piese să fie obliterate în capitala țării emitente a mărcii poștale. În rare

cazuri se pot stabili concordanțe de loc de circumstanță în alte localități în care se desfășoară manifestări dedicate personalității respective sau poartă numele acesteia. (De exemplu *Festivalul Shakespeare* - Craiova)

Ilustratele maxime la care subiectul concordant constă în reproducerea unor opere de artă din patrimoniul culturii universale (pictură, mozaicuri, tapiserii, miniaturi, porțelanuri, unele sculpturi, etc.) sau piese arheologice, adăpostite sau găzduite în diverse muzee, colecții particulare sau expoziții, au drept concordanțe de loc acceptate, localitățile unde se găsesc în momentul obliterării. Preferate sunt concordanțele stabilite în localități față de care un subiect de acest gen prezintă legături directe; localitatea unde a fost creat, unde a fost descoperit, sau în care se află muzeul căruia îi aparține. Având în vedere caracterul universal al operelor de artă, sunt acceptate și concordanțe de loc obținute prin obliterarea în țara emitentă a marcii cu un astfel de subiect care nu face parte din patrimoniul său cultural, artistic sau istoric. Cu atât mai mult pentru subiectele ce prezintă particularitatea de a putea fi transportate.

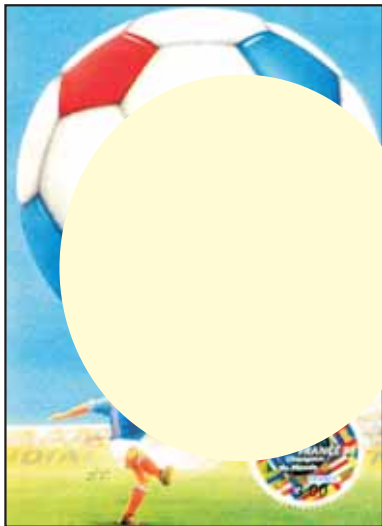
O atitudine ceva mai rezervată este adoptată pentru subiectele ce reproduc opere de artă aflate în stare de fixație cum sunt frescele, vitraliile, unele statui etc. Acceptarea unor piese în care subiectul se găsește în afara țării emitente a mărcii poștale, se face cu o oarecare rezervă și numai în cazul în care țara de origine nu a emis o marcă în imaginea căreia să se regăsească subiectul în cauză. O atitudine diferită se impune în cazul când mai multe localități, din țări diferite, posedă expuse copii ale subiectului. De exemplu copii a renumitei statui "Lupoaica - cu Romulus și Remus", se găsesc expuse atât la București cât și în Cluj-Napoca și Timișoara, ca simbol al latinității poporului român, originalul de fapt aflându-se la Roma.

Fig. 62. - I.M. "Stema României"

Probleme mai delicate în stabilirea concordanței de loc sunt create de mărcile poștale ce au în imagine subiecte nelocalizate. Multor subiecte de acest gen nici nu li se pot determina o localizare - fig. 62, 66 și 67, concordanța de loc a acestora obținându-se prin obliterarea cu ștampile ocazionale, utilizate cu prilejul unor manifestări ce au legătură cu subiectul respectiv (vezi și exemplele din grupajul nr.6). Localizarea majorității acestor subiecte poate fi generalizată la întreg teritoriul țării emitente. Intervin însă și în acest caz unele precizări derivate din logica noțiunii de concordanță de loc maximă, în virtutea căreia există posibilitatea obținerii concordanței prin obliterarea în localități preferate. Astfel subiecte ca cele din sfera tematicilor de floră și faună, au teoretic localizare generalizată, pe tot teritoriul țării emitente, concordanța preferată însă va fi obținută prin obliterarea în zonele geografice

⇒ Fig. 63. I.M. "Orhidee" Subiectul se poate extinde ca localizare pe întreg teritoriul țării emitente. Obliterarea cu o ștampilă a localității în care au loc expoziții și concursuri de orhidee, realizează o concordanță de loc preferată.

⇒ Fig. 64. - I.M. realizată cu o marcă poștală emisă în Franța cu prilejul campionatului mondial de fotbal din 1998. Subiectul concordant din imaginea celor două componente este mingea de fotbal, subiect care teoretic nu are o localizare precizată. Obliterarea la Paris, locul de desfășurare a prestigioasei competiții determină obținerea unei concordanțe de loc maxime, ținând cont și de evenimentul ce a prilejuit emiterea mărcii poștale.

în carese găsesc aceste specii, în localități cu rezervații naturale, expoziții floricole etc. - fig. 63.

O situație particulară este oferită de subiectele din tematica "sport". Marea majoritate a mărcilor poștale ce aparțin acestei tematici, poartă în ilustrație subiecte seminominalizate, a căror localizare, poate fi determinată și stabilită numai prin obliterări în localități unde se practică disciplina respectivă (de exemplu Brașovul pentru sporturile de iarnă), în localități ce găzduiesc competiții sau alte manifestări sportive, sugerate de subiectul în cauză precum și de scopul emisiunii, fig. 64.

Subiectele din tematica sport ce au dublă nominalizare (atât a disciplinei cât și a personajului), pot stabili concordanțe de loc și prin obliterarea în localități aflate în raport direct cu subiectul ca personaj, (locul unde s-a născut sau alte localități legate de viața și activitatea personajului respectiv). - fig. 65.

⇒ Fig. 65 - I.M. *"Nadia Comăneci"*. Subiectul mărcii îl constituie cunoscuta gimnastă surprinsă într-un final de exercițiu. Concordanța de loc este obținută prin obliterarea în municipiul Onești (fost Gh. Gheorghiu-Dej), locul nașterii Nadiei.

⇐ Fig. 66. I.M. realizată prin concordanța dintre subiectul mărcii -*jocul de cuburi*, - cu elemente ale aceluiași joc aflate în imaginea c.p.i. Ștampila specială ocazională de o expoziție dedicată copiilor ce a avut loc la București, oferă o bună concordanță de loc, deși este atribuită indirect subiectului.

⇒ Fig. 67. - I.M. a cărei concordanță de loc este realizată prin obliterarea cu o ștampilă specială, *Salonul filatelic al revistei SĂPTĂ-*

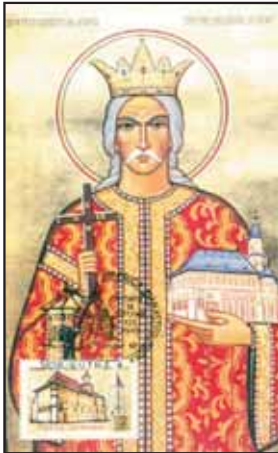
MÂNĂ - București, manifestare dedicată copiilor având ca deviză "Vrem pace pe pământ".

Alte subiecte cu localizare neprecizată, vor realiza o bună concordanță de loc, prin obliterări în localități unde au loc manifes-

tări diverse legate direct sau indirect de acestea. Obliterarea în acest caz, este de preferat să fie făcută cu o ștampilă specială ce marchează evenimentul. - fig. 66 și 67.

Discuțiile și exemplele legate de realizarea concordanței de loc ar putea continua; fiecare ilustrată maximă poate fi un caz particular care să impună analize și să suscite comentarii. Tema nu poate fi abandonată fără a mai aduce în discuție câteva aspecte destul de frecvent întâlnite și în care neatenția poate determina rebutarea piesei.

Astfel trebuie avut mereu în atenție că alegerea locului obliterării este determinată de localizarea subiectului din imaginea mărcii, acesta fiind factorul fundamental în stabilirea concordanței de loc. Deși pare o problemă simplă, deja elucidată, exemplele de la fig. 68 și 69, ne demonstrează faptul că unele cazuri pot crea o serie de incertitudini. În primul caz piesa este realizată prin concordanța dintre subiectul - *Biserica Mănăstirii Putna*, aflat ca subiect unic nominalizat și cu localizare precizată în imaginea mărcii poștale, cu același edificiu aflat ca element (*macheta mănăstirii*) al subiectului cărții poștale ilustrate. (*Icoana lui Ștefan cel Mare și Sfânt de la*

⇐ Fig. 68. - I.M. *Biserica Mănăstirii Putna*

⇒ Fig. 69. - I.M. *'Autoturismul DACIA 1300.'*

Mănăstirea Sihăstria). Concordanța de loc în această situație va fi determinată de localizarea subiectului mărcii (localitatea Putna) și nu în altă parte.

Cel de al doilea caz surprinde o situație inversă când subiectul fără localizare precizată, din imaginea mărcii poștale, - *autoturismul DACIA 1300*, apare în imaginea c.p.i., plasat într-un peisaj cu o localizare bine precizată și foarte cunoscută - *spațiul din fața hotelului Intercontinental din București*. Deși pentru subiectul în cauză, o concordanță de loc preferată ar fi realizată cu o ștampilă de Pitești, pentru piesa realizată cu suportul de față, o obliterare cu altă ștampilă decât cea de București devine ridicolă. Bineînțeles că pentru colecționari va fi preferată o piesă realizată la Colibași - Pitești, locul de fabricație al autoturismului.

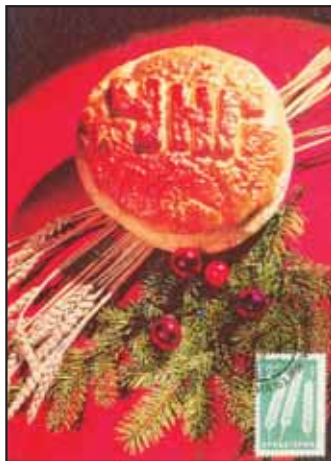
GRUPAJUL Nr.6

I.M. REALIZATE CU MĂCI CE AU SUBIECTE CU LOCALIZARE GENERALIZATĂ

⇐ Fig.70
Fig. 71 ⇐
⇓ Fig. 72

Concordanța de loc este obținută prin obliterarea cu ștampile ocazionale, utilizate în diverse localități, cu prilejul unor manifestări ce au legături directe (fig.70) sau indirecte (fig.71 și 72) cu subiectele respective

IV. 3. Concordanța de timp (dată)

Principiul care încheie tripleta concordanțelor în maximafilie, cel al concordanței de timp sau de dată, a fost abordat tangențial în capitolele anterioare, în special în capitolul referitor la ștampile. Deja este bine cunoscut faptul că acest al treilea element component al ilustratei maxime, - ștampila poștală, are un dublu rol; cel de a certifica concordanța de loc precum și cel de a autentifica concordanța de dată. Acest rol este exercitat prin data inscripționată în interiorul ștampilei (ca element poștal obligatoriu), dată care trebuie să corespundă perioadei valabilității de francare a mărcii pe care o obliterează. Ștampila este deci cea care autentifică faptul că la data respectivă marca era utilizată la francarea corespondenței. *Cu cât data obliterării este mai apropiată de data punerii în circulație a unei mărci, cu atât crește certitudinea valabilității ei poștale și implicit certitudinea existenței unei bune concordanțe de timp.*

În cazul mărcilor poștale românești (și nu numai), așa cum s-a mai amintit, acestea își păstrează valabilitatea de francare pe o durată de timp destul de mare, chiar în condițiile scăderii drastice a puterii de francare. Teoretic poate fi utilizată în francare și o marcă de un leu, în condițiile când cea mai mică taxă de expediție este de 500 de lei. Practic însă realizarea unei ilustrate maxime cu o astfel de marcă devine ridicolă. Recomandarea făcută ca ilustratele maxime să fie realizate cu mărci care nu depășesc cinci ani de la data punerii în circulație, este menită să preîntâmpine aceste situații. Piese realizate prin obliterarea după acest termen, scad mult în valoare și pierd interesul colecționarilor avizați.

Din totală necunoștință de cauză sau dintr-un amatorism pueril, au fost și încă mai sunt realizate piese cărora termenul de "monstruozitate" este mult mai nimerit decât cel de "rebut", care pare mult prea blând. Pentru a susține această afirmație este suficient să fie analizat exemplul de la fig. 73. La o singură privire se poate constata că piesa reprezintă modelul cel mai sugestiv de felul

cum nu trebuie realizată o ilustrată maximă. În primul rând nu se realizează concordanța de subiect (imagine). Subiectul mărcii - *Mănăstirea Putna*, nu se regăsește în imaginea cărții poștale ilustrate, aceasta având ca subiect chipul domnitorului Ștefan cel Mare, după o fotografie a statuii de ceară aflată în muzeul de istorie din Suceava. Sugerarea faptului că în biserica Mănăstirii Putna se află mormântul celebrului domnitor, nu poate fi considerat criteriu de realizare al concordanței de loc în maximafilie. Singurul criteriu de concordanță ce ar putea fi luat în considerație, ar fi cel existent între un element din ansamblul grafic al mărcii, (*Stema Moldovei*, care se poate distinge discret în colțul din dreapta al ornamentului ce încadrează subiectul), cu același element ce apare sculptat pe spătarul tronului din imaginea cărții poștale ilustrate. Nici aceasta însă nu poate fi considerată o concordanță satisfăcătoare.

Analizând concordanța de loc, se poate observa aceeași lipsă a cunoștințelor de maximafilie. Subiectul mărcii are o localizare unică bine precizată (localitatea Putna din jud. Suceava), obliterarea cu ștampila ocazională ar fi nimerită dacă subiectul c.p.i. ar fi concordant cu cel al mărcii și ar avea aceeași localizare.

Cel mai copios amatorism derivă din analizarea concordanței de dată (timp). Marca în cauză face parte din seria *Monumente istorice*, pusă în circulație la 1 decembrie 1941, serie care a avut o istorie bine cunoscută de către colecționari. Odată cu sfârșitul celui de al II-lea război mondial și instaurarea regimului comunist, din ordine "superioare", seria a fost retrasă din circulație și trecută în categoria mărcilor prohibite. Interdicția se referea nu numai la comercializarea lor ci și la deținerea sau etalarea lor în exponate filatelice, pe considerentul că ar constitui elemente de propagandă naționalistă. Realul motiv al acestei atitudini consta în faptul că mărci-

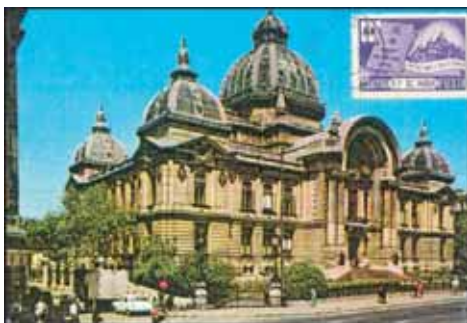
Fig.73.

le din serie purtau în inscripționare atât localitatea unde erau amplasate (Cetatea Albă, Soroca, Tighina, Hotin) cât și denumirea străvechilor provincii românești cărora le aparțineau - Basarabia și Bucovina, provincii care după terminarea războiului nu mai făceau parte (în totalitate în cazul Basarabiei și parțial în cazul Bucovinei) din trupul țării (din nefericire nu fac parte nici astăzi). Drept urmare seria nu a fost trecută nici în *Albumul mărcilor poștale românești* apărut în 1958 și nici în cataloagele vremii.

Toată această mică istorioară, este menită să concluzioneze faptul că mărcile acestei serii au circulat doar câțiva ani (până în perioada 1947 - 1948). Prin anii '70, când mărcile respective au început timid să apară pe piața filatelică, în exponate și să fie menționate în cataloage și liste de prețuri, deja trecuseră peste ele "tăvălugul" unei stabilizări și a unei reforme monetare. Valorile de francare ale tuturor mărcilor din serie sunt cu totul și cu totul nule, acestea nu ar mai fi avut acest rol chiar dacă nu ar fi fost retrase din circulație. Din această cauză, obliterarea unei mărci aplicate pe o piesă cu pretenție de piesă filatelică (să nu zicem de ilustrată maximă, ar suna enorm de pretențios în acest caz), cu o șampilă datată la peste jumătate de secol de la apariție, nu poate fi considerată decât o "genială enormitate".

Aprecieră concordanței de timp, la o ilustrată maximă este necesar să fie făcută și prin analiza atentă a suportului ce a servit realizării ei. Cunoștințele cartofile sunt cele prin care se pot depista o anumită categorie de falsuri în maximafilie. Pentru realizarea unei ilustrate maxime se poate folosi cu succes un suport vechi care este mai rar și mai bine apreciat dar condiția esențială este ca obliterarea să fie făcută cu o șampilă a cărei dată să corespundă perioadei de valabilitate a mărcii. Sunt întâlnite și situații când ștampila care obliterează marca poartă o dată corespunzătoare perioadei ei de circulație dar dacă se analizează mai atent suportul se poate deduce că acesta a fost editat mult mai târziu decât data înscrisă în șampilă. În acest caz piesa nu poate fi decât un fals. Pentru confirmarea acestor afirmații a fost ales exemplul de la fig. 74. Deoarece reproducerea piesei nu permite analiza tuturor detaliilor,

acestea se impun a fi comentate. Astfel, marca ce are unul din subiecte în perfectă concordanță cu subiectul c.p.i., a fost emisă în 1955. Ștampila care obliterează piesa este datată în 1956, perioadă în care marca avea cu certitudine putere de circulație și aparține unui oficiu poștal din București, ceea ce oferă și o concordanță de loc foarte bună. Atunci care este nedumerirea ? Mulți colecționari ar fi tentați să considere această piesă corectă, răspunzând tuturor criteriilor de concordanță impuse de regulament; cei avizați însă care judecă piesa și din punct de vedere cartofil, pot să facă următoarea constatare: În anul 1956 când se presupune că piesa are pretenția de a fi fost realizată (obliterată), conform datei inscripționate în ștampilă, în România nu se editau astfel de cărți poștale ilustrate.

⇒ Fig.74.

⇒ Fig. 75.

Cărțile poștale ilustrate românești din acea perioadă erau de tipul fotografiilor alb negru sau de tipul unor ilustrate (întreguri poștale) tipărite pe carton mat, mult mai subțire, după fotografiile cărora prin retuș li se dădeau ușoare nuanțe de culoare, - fig. 75. Cărțile poștale ilustrate, de genul suportului în cauză, au început să fie editate în România abia prin a doua jumătate a anilor '60, deci la o diferență de cca 10 ani. Prin urmare obliterarea fiind falsă (antedată apariției suportului) piesa nu poate fi considerată decât tot un fals.

Tot în această categorie se înscriu și piese asemănătoare cu cea ilustrată la nr.④, de la pag. 58, care reproduce o piesă ce a fost obliterată cu o ștampilă antedată față de anul de apariție al mărcii

poștale. Ștampila ocazională figurativă datată în 1976, fiind aplicată pe o marcă ce a apărut în 1977.

Din cele expuse, se desprinde concluzia că evitarea "plasei" falsificatorilor nu poate fi făcută decât prin analiza atentă a tuturor celor trei componente ce alcătuiesc ilustrata maximă. Pentru aceasta însă, bagajul cunoștințelor filatelice, de marcofilie și cartofilie ce trebuie să-l dețină un colecționar maximafilist, trebuie să fie destul de bogat și actualizat în permanență. Exemplele date sunt dintre cele mai simple (și cele mai frecvente), cele mai ușor de constatat; marea majoritate a acestor tipuri de falsuri au rezultat din amatorismul realizatorilor, din lipsa noțiunilor maximafile elementare ce compun bagajul lor de cunoștințe. Unii dintre acești realizatori au săvârșit falsurile fără chiar să fi fost conștienți de aceasta. Trebuie însă atrasă atenția și asupra existenței falsurilor făcute deliberat, cu finețe și cu artă, de către buni cunoscători în materie. Aceste falsuri sunt greu de depistat uneori chiar de către experți cu experiență. Din această cauză părerea unui expert în marcofilie (falsurile la care se face referință aparținând aproape în exclusivitate falsificării ștampilei sau utilizării ei pentru obliterate), asupra unei piese valoroase, este mai mult decât necesară.

Capitolul referitor la concordanța de timp (dată) nu poate fi încheiat fără a aduce în discuție și faptul că aceasta mai presupune un deziderat. Alături de faptul că prin acest criteriu de concordanță se autentifică puterea de circulație a mărcii poștale, se mai urmărește stabilirea unor legături directe între data ștampilei (data obliteratei) și subiectul concordant. Astfel pot fi realizate obliterate la aniversarea zilei de naștere sau la comemorarea zilei morții unei personalități, ziua ctitoriei unui edificiu, a inaugurării unui obiectiv sau orice altă zi importantă legată de existența, funcționarea sau activitatea subiectului în cauză. Mai importantă și mai interesantă este obliteratea la astfel de date când se ține cont și de scopul emisiunii; dacă emisiunea de exemplu a apărut cu prilejul aniversării nașterii unei personalități, obliteratea piesei în ziua nașterii este mai mult apreciată, (mai ales dacă se face și în localitatea de naștere). Totul depinde de cunoștințele și priceperea realizatorilor.

Comentarea pe parcursul capitolelor ce compun conținutul acestei lucrări, a principiilor care stau la baza maximafiliei, nu are drept menire decât intenția de a demonstra faptul că această arie de colecționare a depășit granițele unui simplu hobby, pătrunzând în sfera documentării și cercetării științifice și în unele domenii chiar în sfera creației. Dacă unii colecționari nu au ajuns încă la această concluzie sau nu vor să ajungă este bine să se păstreze în categoria de simpli strângători și depozitari de ilustrate maxime. Cei care au trecut de acest stadiu, prin încercarea de a realiza un exponat, oricât de modest ar fi, cred că s-au convins că fără studiu, fără documentare, fără un minimum de cercetare în domeniul temei alese, nu se ajunge la rezultatul scontat. Un exponat cu pretenții, cu tendință de perfecțiune (tendință caracteristică maximafiliei în general), care să reprezinte pe cel care îl întocmește nu poate fi considerat în esență, decât o lucrare științifică frumos ilustrată, lucrare în care îmbinarea armonioasă, creativă, a cunoștințelor de specialitate din domeniul temei alese, cu cele specifice maximafiliei, să determine un adevărat act de creație, făcând din expozant un veritabil autor.

ELEMENTELE CE COMPUN ANSAMBLUL ILUSTRATEI MAXIME

```

graph TD
    A[ILUSTRATA MAXIMĂ] --> B[MARCA POSTALĂ]
    A --> C[CARTEA POSTALĂ ILUSTRATĂ]
    A --> D[ȘTAMPILA POSTALĂ]
    B --> E[Concordanța de subiect (imagine)]
    C --> E
    D --> F[Concordanța de loc și de timp (dată)]
    E --> F
  
```

ILUSTRATA MAXIMĂ
MARCA POSTALĂ

- Să aibe valabilitate postală (să posede capacitatea de a franca trimiterile poștale; - să fie în circulație);
- Să fie în perfectă stare (să nu fie deteriorată sau preobliterată);
- Să aibe potențial maximăfil (imaginea să conțină subiecte sau elemente ce pot să corespundă cu cele din imaginile c.p.i.

CARTEA POSTALĂ ILUSTRATĂ

- Să aibe dimensiunile regulamentare prevăzute în Convențiile U.P.U.;
- Ilustrația să cuprindă cel puțin 75% din suprafața c.p.i.;
- Să fie în perfectă stare și să nu fie circulată;
- Să se găsească în comerț, pe cât posibil înaintea apariției mărcii. Dacă a fost editată special va reproduce un document existent;
- Să nu reproducă marca sau să aibe imaginea inspirată din grafica mărcii;
- Imaginea să nu fie constituită din montaje decupațe sau colaje.

ȘTAMPILA POSTALĂ

- Să aibe caracter poștal (să conțină elementele poștale obligatorii și să fie destinată obliterării francaturii de pe trimerile poștale);
- Să fie aplicată numai pe mărcile care au putere de circulație la data respectivă certificând astfel concordanța de timp;
- Să fie aplicată integral pe ansamblul marcă poștală-c.p.i. cu interesarea obligatorie a mărcii;
- Să fie clară și ușor lizibilă.

Concordanța de subiect (imagine)

Concordanța de loc și de timp (dată)

ELEMENTE CE POT FI OFERITE ÎN STABILIREA CONCORDANTELOR

MARCA POȘTALĂ	CARTEA POȘTALĂ ILUSTRATĂ
IMAGINEA INTEGRALĂ A MĂRCII (ansamblul grafic fără inscripționare)	IMAGINEA INTEGRALĂ A C.P.I. (fără să fie copie a mărcii).
SUBIECTUL MĂRCII (marcă cu subiect unic)	UN DETALIU DIN IMAGINEA C.P.I.
UNUL DIN SUBIECTELE MĂRCII (marcă cu subiecte multiple)	UN SUBIECT AL IMAGINII C.P.I. (acolo unde pot fi desprinse subiecte)
ELEMENT AL SUBIECTULUI MĂRCII	UN ELEMENT DIN IMAGINE SAU AL SUBIECTULUI DIN IMAGINEA C.P.I.
ELEMENT DIN ANSAMBLUL GRAFIC AL MĂRCII	

MODALITAȚI DE RAPORTARE A CONCORDANTELOR

1. CONCORDANȚA DE SUBIECT ȘI DE IMAGINE	- imaginea mărcii similară cu cea a c.p.i. (fără să fie copie a acesteia); - Subiectul concordant să fie redat în aceeași ipostază pe ambele componente
2. CONCORDANȚA DE SUBIECT DAR NU ȘI DE IMAGINEE	- Subiectul mărcii este redat în ipostază diferită pe c.p.i.
3. CONCORDANȚA ÎNTRE SUBIECTUL MĂRCII ȘI UN ELEMENT DIN IMAGINEA C.P.I.	- Subiectul mărcii se regăsește în ansamblul imaginii c.p.i. considerat ca un tot unitar.
4. CONCORDANȚA ÎNTRE UN ELEMENT AL SUBIECTULUI CU SUBIECTUL C.P.I.	- Un element al subiectului mărcii constituie subiectul c.p.i.
5. CONCORDANȚA ÎNTRE UN ELEMENT AL SUBIECTULUI MĂRCII CU UN ELEMENT AL SUBIECTULUI C.P.I.	- Un element al subiectului mărcii se regăsește și ca element al subiectului c.p.i. (subiect diferit decât cel din imaginea mărcii).
6. CONCORDANȚA ÎNTRE UN ELEMENT AL ANSAMBLULUI GRAFIC AL MĂRCII CU UN ELEMENT AL SUBIECTULUI C.P.I.	- Un element secundar din grafica mărcii se regăsește și în imaginea c.p.i. fie ca element al subiectului fie ca subiect. Situația de cele mai multe ori este departe de obținerea unei concordanțe maxime.

V.

REGULAMENTE

V.1. STATUTUL INTERNAȚIONAL AL MAXIMAFILIEI

Statutul internațional al maximafiliei adoptat la "Primul simpozion internațional de maximafilie" desfășurat la București la 6 octombrie 1976, cu prilejul Expoziției EUROMAX. Statutul a fost aprobat cu ocazia Congresului F.I.P de la Praga din 1978.

1. DEFINIȚIE

Maximafilia este una din ramurile filateliei; obiectul său este colecționarea mărcilor poștale:

- aplicate pe cărți poștale ilustrate, răspunzând anumitor criterii de concordanță;
- obliterate în anumite condiții de concordanță.

Piesa filatelică astfel constituită, poartă denumirea de *ilustrată maximă* (consacrată prin folosință din jurul anilor 1930). Această denumire se justifică prin faptul că cele trei elemente poștale constitutive:

- *marca poștală*; - *cartea poștală ilustrată*; - *ștampila poștală*,
- prezintă între ele concordanță "maximă" posibilă.

2. CARACTERISTICI

a) **Marca poștală:**

trebuie să aibe putere de francare pentru corespondență, să fie fără defecte și aplicată pe fața cărții poștale ilustrate. Nu pot fi deci folosite mărcile care nu răspund la această definiție, cum sunt: mărcile "porto", pentru colete, preobliterate, etc.

b) **Cartea poștală** (ilustrată -n.a.)*:

- ilustrația trebuie să prezinte cea mai bună concordanță posibilă cu subiectul mărcii sau cu unul din ele, dacă sunt mai multe;

- formatul său trebuie să fie conform normelor admise de Administrațiile poștale;

- de preferință, ea trebuie să fie o ediție comercială sau în lipsă, o ediție privată (particulară), reproducând un document anterior emisiunii mărcii.

În consecință, nu sunt admise cărțile poștale reproducând mai mult sau mai puțin fidel desenul însuși al mărcii, fotografiile ale machetei, montaje și colaje.

c. Obliterarea: autentică și clară, trebuie să prezinte o dublă concordanță cu marca aplicată pe cartea poștală și anume:

- de loc: numele localității unde ea este aplicată, trebuie să aibe o legătură directă cu subiectul mărcii și implicit, al cărții poștale;

- de timp: data obliterării trebuie să fie cuprinsă în perioada în care marca poștală are putere de francare, adică între prima zi a emisiunii și cea a demonetizării sale.

^{*)} - Textul Statutului a fost reprodus în forma prezentată spre adoptare, formă ce a fost publicată în lucrarea "Maximafilia o nouă preocupare în filatelie" apărută în 1976. Conținutul și forma statutului au fost îmbunătățite atât până la aprobarea sa în Congresul F.I.P. de la Praga din 1978, cât și după. În esență fondul a rămas neschimbat, au fost aduse unele completări și precizări ale expresiilor și noțiunilor menite să înlăture unele neclarități generatoare de interpretări incorecte, cum este și cazul menționării noțiunii de "carte poștală ilustrată" (care face obiectul maximafiliei) spre a o diferenția de existența și a altor tipuri de cărți poștale (care nu fac obiectul acestei ramuri).

V.2. RÉGLEMENT SPÉCIAL DE LA F.I.P. POUR L'ÉVALUATION DES PARTICIPATIONS DE MAXIMAPHILIE AUX EXPOSITIONS F.I.P. (SREV)

REGULAMENT SPECIAL AL F.I.P. PENTRU EVALUAREA EXPONATELOR DE MAXIMAFILIE LA EXPOZIȚIILE F.I.P. (SREV)

Art.1. - Expositions compétitives

Conformément à l'article 1.5 du règlement général de la F.I.P. pour l'évaluation des collections compétitives présentées aux expositions F.I.P. (GREV), ce règlement spécial relatif à la maximaphilie a été élaboré pour compléter les principes généraux. Il convient également de se reporter aux directives correspondantes

Art. 2. - Participations en compétition

Les cartes-maximum doivent être conformes aux principes de la concordance maximum entre:

- a) le timbre-post,
- b) l'illustration de la carte postale,
- c) l'oblitération postale.

Art. 3. - Principes de la composition d'une participation

Les éléments constituant la carte-maximum doivent répondre aux caractéristique suivantes:

3.1. Le timbre-poste

Doit avoir une validité postale (pouvoir d'affranchissement et être apposé uniquement sur la côté vue de la carte postale (les timbres-taxe, les préoblitérés, les timbres fiscaux, les timbres émis en violation du "code d'éthi-

Art. 1 - Expoziții competitive

În conformitate cu prevederile art. 1.5 al Regulamentului general al F.I.P. pentru evaluarea exponatelor competitive prezentate la expozițiile F.I.P. (GREV), prezentul regulament special referitor la maximafilie a fost elaborat pentru a completa principiile generale. Se înțelege de asemenea că se va referi la directivele corespunzătoare.

Art. 2. - Exponate în competiție

Ilustratele maxime trebuie să fie conforme principiilor concordanței maxime între:

- a) marca poștală;
- b) ilustrația cărții poștale;
- c) oblitterarea poștală.

Art. 3 - Principiile alcătuirii unui exponat

Elementele constitutive ale ilustratei maxime trebuie să răspundă următoarelor caracteristici:

3.1. - Marca poștală

Trebuie să aibe valabilitate poștală (putere de francare) și să fie aplicată numai pe fața ilustrată a cărții poștale (mărcile "taxa de plată", cele preobliterate, timbrele fiscale, mărcile emise cu încălcarea "Codului de etică al

que de l'U.P.U." ne sont pas admis ainsi que les timbres de service, à l'exception de ceux mis à la disposition du public: Nations-Unies, UNESCO, Conseil de l'Europe, etc.).

3.2. La carte postale

Son format doit correspondre aux dimensions acceptées par la convention postale universale.

A l'exception des cartes postales anciennes, l'illustration doit occuper au moins 75% de la superficie et présenter la meilleure concordance possible avec le sujet du timbre ou avec l'un d'entre eux y en a plusieurs.

Toutes les cartes reproduisant les timbres dans leur intégralité sont interdites.

3.3. Oblitération postale et date

L'illustration et le lieu d'oblitération (nom du bureau de poste) doivent se rapporter de façon directe au sujet du timbre et de la carte postale illustrée, ceci pendant la durée de validité du timbre et à une date qui soit la plus proche possible de sa date d'émission.

3.4. Classification des collections

Les participations maximaphiles sont classées en:

- a) par pays ou groupe de pays,
- b) par spécialité ou étude,
- c) par thème.

3.5. Plan

Dans l'introduction, le titre et le plan forment un tout en parfaite concordance avec le matériel exposé (réf. GREV art 3.3). La conception, la structure et l'étendue de la participation doivent y être clairement définies.

U.P.U." - nu sunt admise, precum și timbrele de serviciu, cu excepția celor puse la dispoziția publicului de către ONU, UNESCO, Consiliul Europei, etc).

3.2 - Cartea poștală

Formatul său trebuie să corespundă dimensiunilor acceptate prin "*Convenția poștală universală*"^{*)}.

Cu excepția cărților poștale ilustrate vechi, ilustrația trebuie să cuprindă cel puțin 75% din suprafață și să prezinte cea mai bună concordanță posibilă cu subiectul mărcii poștale sau cu unul dintre ele, dacă există mai multe.

Toate cărțile poștale care reproduc mărcile poștale în integritatea lor sunt interzise.

3.3. Obliterarea poștală și data

Ilustrația și locul obliterării (numele biroului poștal) trebuie să se refere, în mod direct, la subiectul mărcii poștale și al cărții poștale ilustrate, aceasta în cursul duratei de valabilitate a mărcii și a unei date care să fie cât mai aproape posibil de data emiterii ei.

3.4. Clasificarea exponatelor

Exponatele de maximafilie se clasifică în:

- a) - pe o țară sau o grupă de țări;
- b) - specializate sau de studiu
- c) - tematice.

3.5. Planul

În introducere, titlul și planul formează un ansamblu în perfectă concordanță cu materialul expus (GREV art. 3.3). Concepția, structura și întinderea exponatului trebuie să fie clar definite.

*) Maxim 105x148 și minim 90x140 mm.

Art.4 - Critères d'évaluation des participations

Ces critères se réfèrent au GREV (art. 4).

Dans le cas de participations maximaphiles, une importance particulière est accordée à la démonstration des connaissances et à l'application des différentes règles de concordance de sujet, de lieu et de temps (cf. directives).

Art.5. - Jugement des participations

5.1. Les participations maximaphiles seront jugées par les spécialistes reconnus dans la classe MX et conformément à la section V (art. 31 à 47) du GREX (réf. GREV art. 5.1).

5.2. Pour les participations maximaphiles, les conditions suivantes sont définies pour le jury, afin de lui permettre de faire une juste évaluation (réf. GREV 5.2.):

- Traitement et importance de la participation..... 30 p.
- Connaissance et recherche....35 p.
- Etat et rareté.....30 p.
- Présentation.....5 p.

TOTAL.....100 p

Art. 6 - Conditions d'application

6.1. En cas de désaccord sur le texte provenant de la traduction, le texte anglais fera foi.

6.2. Ce règlement spécial pour l'évaluation des participations de maximaphilie aux expositions F.I.P. a été approuvé à Istanbul (Turquie) le 5 octobre 1996.

Art.4. - Criterii de apreciere a expozitelor

Aceste criterii se referă la GREV (art.4)

În cazul expozitelor de maximafilie, o importanță deosebită se acordă demonstrării cunoștințelor și aplicării regulilor concordanțelor de subiect, de loc și de timp.

Art. 5. Aprecieria și evaluarea expozitelor

5.1. Expozatele de maximafilie vor fi apreciate de specialiști recunoscuți în clasa MAXIMAFILIE, conform secțiunii V (art. 31-47) din GREX (ref. GREV art. 5.1.).

5.2. Pentru expozatele de maximafilie se precizează juriului, spre a-i permite să efectueze o evaluare precisă (GREV 5.2.) următoarele condiții:

- tratarea și importanța expozatului..
..... 30 puncte
- cunoștințe și cercetare35 puncte
- stare și rarețate.....30 puncte
- prezentare.....5 puncte

TOTAL.....100 puncte

Art. 6 - Condiții de aplicare

6.1. În caz de dezacord al textului rezultat din traducere, textul în limba engleză este indiscutabil.

6.2. Prezentul regulament special de apreciere a expozitelor de maximafilie la expozițiile F.I.P. a fost aprobat la Congresul FIP de la Istanbul (Turcia) la 5 oct. 1996.

V.3. DIRECTIVES POUR L'ÉVALUATION DES PARTICIPATIONS DE MAXIMAPHILIE AUX EXPOSITIONS F.I.P (GUIDELINES)

DIRECTIVE PENTRU APRECIEREA EXPONATELOR LA EXPOZIȚIILE F.I.P. (GUIDELINES)

1- Introduction

Les présentes directives complètent les règlements GREV (général), SREV (spécial. pour aider le jury dans l'évaluation, et les exposants dans la préparation des participations maximaphiles

2- Participations en compétition

2.1.- Une participation maximaphile est constituée uniquement de cartes-maximum

2.2. - La qualité des éléments constitutifs et les concordances entre ces éléments assurent à la carte-maximum la qualité de "matériel philatélique approprié" (GREV, art. 3.1).

3 - Principes de la composition d'une participation

Les éléments constitutifs doivent respecter les conditions suivantes complétant celles déjà prévues (SREV art.3):

3.1 Le timbre-poste

- Il doit être en parfait état.
- Un seul timbre-poste doit figurer sur le côté vue de la carte postale. Avant 1974, date d'adoption du statut de la carte-maximum, seront admises

1- Introducere

Prezentele directive completează regulamentele GREV (general) și SREV (special) pentru a sprijini juriul în apreciere iar expozanții la pregătirea exponatelor de maximafilie.

2. Exponate în competiție

2.1.- Un exponat de maximafilie este constituit **exclusiv din ilustrate maxime**.

2.2.- Calitatea elementelor constitutive și concordanțele dintre acestea asigură ilustratei maxime însușirea de **"material corespunzător"** (GREV, art.3.1.).

3 - Principii de alcătuire a unui exponat

Elementele constitutive trebuie să respecte următoarele condiții care le completează pe cele deja prevăzute (SREV art.3).

3.1. Marca Poștală

- Trebuie să fie în perfectă stare.
- Pe partea ilustrată a cărții poștale nu trebuie să existe decât o singură marcă poștală. Totuși vor fi admise ilustratele maxime realizate înainte de

les C.M. comportant parfois plusieurs timbres à condition qu'un ou plusieurs soient en concordance avec l'illustration de la carte.

- Lorsqu'un timbre comporte des sujets multiples, secondaires ou partiels, chaque sujet doit, autant que possible, être traité séparément.

- Le timbre (ou le bloc dans lequel il figure) ne doit pas dépasser le quart du format de la carte postale.

- Lorsque des timbres se tiennent pour former panorama, l'ensemble peut figurer exceptionnellement sur une seule carte postale.

- L'utilisation de vignettes illustrées de distributeurs automatiques d'affranchissement collées côté vue de la carte est admise.

3.2 La carte postale

La carte postale illustrée doit se trouver, autant que possible, dans le commerce avant l'émission du timbre-poste ou, si elle a été éditée spécialement, reproduire un document pré-existant. Ne peuvent être utilisés pour la réalisation d'une carte-maximum: des collages, des découpages, des photographies privées sur papier, des photocopies, des montages et des dessins privés conçus spécialement pour l'émission du timbre-post

1974^{*)} care au, în unele cazuri mai multe mărci poștale, cu condiția ca cel puțin una dintre ele să fie în concordanță cu imaginea cărții poștale ilustrate.

- În cazul în care o marcă poștală are subiecte multiple, secundare sau parțiale (elemente- n.a.), fiecare subiect trebuie, **pe cât este posibil**, să fie tratat separat.

- Marca poștală (sau blocul în care figurează ea)^{**)} **nu trebuie să depășească un sfert din formatul cărții poștale ilustrate.**

- În cazul când mărcile poștale sunt legate între ele spre a forma un întreg, (diptici cu imagine grafică comună - n.a.), **ansamblul poate figura în mod excepțional, pe o singură carte poștală ilustrată.**

- Este permisă folosirea unor vignetă ilustrate (vinieta de francare automată), ale distribuitoarelor automate de francare, lipite pe partea ilustrată a cărții poștale.

3.2. Cartea poștală

Cartea poștală ilustrată trebuie să se fi aflat, pe cât posibil, în comerț înainte de emiterea mărcii poștale sau dacă ea a fost editată în mod special, să reproducă un document preexistent. Pentru realizarea unei ilustrate maxime nu pot fi utilizate: colaje, decupaje, fotografiile particulare pe hârtie, foto-copii, montaje și **desene particulare concepute în mod special pentru emisiunea mărcii poștale.**

*) - Data adoptării "Statutului maximafiliei"

**) - Se referă la modul de apariție și comercializare a mărcilor sub formă de bloc sau colită.

3.3 L'oblitération postale

L'oblitération qui indique le nom du bureau de poste ainsi que la date de l'opération, doit être lisible et appliquée intégralement sur l'ensemble timbre-poste/carte postale. Ceci est également valable pour les cachets spéciaux.

3.4 Classification des collections

a) - Les collections par pays ou groupe de pays comprennent des cartes-maximum réalisées avec des timbres-poste émis par un pays ou un groupe de pays ayant des liens géographiques, historiques ou culturels. D'une façon générale l'ordre chronologique des émissions est à éviter, exception faite dans les collections traditionnelles se limitant à une période.

b) - Les collections par spécialité et/ou d'étude porteront, au choix de l'exposant, soit sur les éléments constitutifs de la carte-maximum, soit sur les différentes concordances, ou sur les deux, soit sur une période déterminée.

c) - Les collections par thème comprennent des cartes-maximum ayant un rapport avec celui-ci. Elles ne sont limitées ni dans l'espace, ni dans le temps.

Dans ces trois types de collections peuvent être exposées simultanément des cartes-maximum dites "variantes", c'est-à-dire des C.M. affranchies d'un même timbre sur des cartes différentes et avec des oblitérations différentes tout en respectant les règles de concordance. Si la collection ne traite pas uniquement de variantes, leur sélection devra

3.3. Obliterarea poștală

Obliterarea, care indică numele biroului poștal precum și data operațiunii, trebuie să fie citeată și aplicată integral pe ansamblul marcă poștală-carte poștală ilustrată. Același lucru este valabil și pentru ștampilele speciale.

3.4. Clasificarea exponatelor

a) - Exponate **pe țări sau pe grupe de țări** cuprind ilustrate maxime realizate cu mărci poștale emise de o țară sau de un grup de țări care au legături geografice, istorice sau culturale. În general prezentarea în ordine cronologică a emisiunilor trebuie evitată **cu excepția colecțiilor tradiționale care se limitează la o perioadă de timp.**

b) Exponatele **specializate și/sau de studiu** vor avea ca obiect, la alegerea expozantului, fie elementele constitutive ale ilustratei maxime, diferite concordanțe sau ambele, fie o perioadă determinată.

c) Exponatele **cu temă** vor cuprinde ilustrate maxime care au legătură cu tema aleasă. Ele nu sunt limitate nici în spațiu nici în timp.

În cadrul acestor trei tipuri de exponate pot fi expuse, simultan, ilustrate maxime denumite "variante" și anume ilustrate maxime francate cu aceeași marcă poștală pe cărți poștale diferite și cu obliterări diferite, respectându-se în totalitate regulile de concordanță. **Dacă exponatul nu tratează numai variante, selecționarea lor trebuie să se limite-**

être limitée de façon à ne pas faire apparaître déséquilibre dans la présentation et surtout un manque de matériel.

3.5. Plan

Une collection doit être précédée d'un plan. Celui-ci doit décrire le contenu de la collection et indiquer clairement l'idée directrice. Il doit être logique, équilibré et en conformité avec le sujet et le titre choisis. Il doit être subdivisé en chapitres. Une simple table des matières ou une description littéraire ne peuvent être considérées comme un plan suffisant. Il doit être rédigé dans une des langues officielles de la F.I.P.

4 - Critères d'évaluation des participations

4.1. L'appréciation des collections de maximaphilie se fait suivant les prescriptions de l'article 4 du *Règlement général de la F.I.P. pour l'évaluation des participations en compétition aux expositions F.I.P.* (GREV) et en tenant compte du *Règlement spécial de la F.I.P. pour l'évaluation des participations de maximaphilie aux expositions F.I.P.* (SREV).

4.2. Traitement et importance de la participation

Un total de 30 points est attribué dont 20 pour le traitement et 10 pour l'importance.

Le traitement ou le développement d'une collection concerne les points suivants:

- une bonne concordance entre le titre, le plan et le contenu de la participation.
- un classement logique et judicieux

ze astfel încât să nu determine apariția unui dezechilibru în prezentare și, mai ales, o lipsă de material

3.5. Plan

Un exponat trebuie să fie precedat de un plan. Acesta trebuie să descrie conținutul său și să indice clar ideea conducătoare. El trebuie să fie logic, echilibrat și în conformitate cu subiectul și titlul alese. Planul trebuie subîmpărțit în capitole. **O simplă tablă de materii sau o descriere "ad literam" nu pot fi considerate ca fiind un plan satisfăcător.** Planul trebuie redactat în una din limbile oficiale ale F.I.P.

4 - Criterii de apreciere a exponatelor

4.1. Aprecierea exponatelor de maximafilie se face potrivit prevederilor art.4. din *Regulamentul general FIP*, pentru evaluarea exponatelor la *expozițiile F.I.P.* (GREV) și ținând seama de *Regulamentul special FIP pentru aprecierea exponatelor de maximafilie la expozițiile FIP* (SREV).

4.2. Tratarea și importanța exponatului

Se atribuie un total de 30 de puncte din care 20 pentru tratare și 10 pentru importanță.

Tratarea sau dezvoltarea unui exponat se referă la următoarele puncte:

- o bună concordanță între titlul, planul și conținutul exponatului;
- o clasificare logică și judicioasă a ilus-

des cartes-maximum parfaitement adapté au fil conducteur du plan.

- les textes qui accompagnent chaque pièce doivent être concis et apporter un complément d'information sur les éléments et/ou les concordances.

L'importance de la collection est liée à la difficulté du développement du sujet choisi, compte tenu du matériel connu et de l'étroitesse du sujet traité.

4.3. Connaissance et recherche

Un total de 35 points est attribué dont 20 pour la connaissance et 15 pour la recherche.

L'exposant étant jugé sur la manière dont il aura effectué la sélection des cartes-maximum de sa collection, sa présentation devra mettre en évidence l'ensemble de ses connaissances sur le sujet traité: philatéliques, marcophiles et cartophiles quand elles sont nécessaires.

- la connaissance philatélique sera évaluée en considérant l'intérêt des commentaires (but et date d'émission, type, impression, variété, etc.).

- la connaissance marcophile concerne les types de cachets, la période, le lieu et la justification de l'utilisation de la marque postale.

Toutes les tentatives pour améliorer l'aspect d'une marque après son application par les autorités postales la feront considérer comme fausse.

- la connaissance cartophile sera évaluée en fonction de la concordance avec le sujet du timbre, de qualité et de la rareté de l'édition.

La recherche maximaphile est déterminée par le respect des trois concor -

tratelor maxime, perfect adaptate la firul conducător al planului.

- textele care însoțesc fiecare piesă trebuie să fie concise și să facă o completare a informațiilor asupra elementelor și/sau concordanțelor.

Importanța colecției este legată de dificultatea dezvoltării subiectului ales ținând seama de materialul cunoscut și limitarea subiectului tratat.

4.3. Cunoștințe și cercetare

Se atribuie un total de 35 puncte din care 20 pentru cunoștințe și 15 pentru cercetare

Expozantul va fi apreciat în raport de modul în care a efectuat selecția ilustratelor maxime din colecția sa, prezentarea acestora trebuind să scoată în evidență ansamblul cunoștințelor lui asupra subiectului tratat: filatelice, marcofile și cartofile, atunci când ele sunt necesare.

- Cunoștințele filatelice vor fi apreciate avându-se în vedere interesul comentariilor (scop și data emisiunii, tip, impresiune, varietate, etc.).

- Cunoștințele marcofile se referă la tipul ștampilelor, perioada, locul și justificarea utilizării ștampilei postale.

Toate tentativele de îmbunătățire a aspectului unei obliterări după aplicarea sa de către autoritățile postale, determină să fie considerată ca falsă.

- Cunoștințele cartofile vor fi apreciate în funcție de concordanța cu subiectul mărcii postale, calitatea și raritatea ediției.

Cercetarea maximafilă este determinată de respectarea celor trei concor -

dances: de sujet, de lieu et de temps.

* **La concordance de sujet** est la condition essentielle de la validité d'une carte-maximum, c'est-à-dire la meilleure correspondance entre l'illustration du timbre et celle de la carte postale.

* **La concordance de lieu** implique un rapport entre le nom de la localité ou celui du lieu inscrit sur le cachet postal, et le sujet du timbre et de la carte.

Le cachet "*premier jour*" pourra être utilisé seulement dans le cas où il respecte la condition mentionnée ci-dessus.

En ce qui concerne les monuments, les paysages et les sites, une seule localité est admise pour obtenir la concordance exigée: celle où se trouve le monument, le paysage ou le site. S'il s'agit d'un lieu sans bureau de poste, on choisira le bureau desservant ce lieu.

Dans le cas d'une personnalité originaire du pays qui a émis le timbre, on choisira l'oblitération de la localité en rapport avec l'événement commémoré: naissance, mort, oeuvre ou aspect de son activité.

Quand le timbre est consacré à un événement, l'oblitération sera faite dans le lieu qui présente un rapport avec celui-ci.

Lorsque le timbre représente par exemple un avion, un train, ou un bateau, l'oblitération sera faite dans un lieu où se trouve un aéroport, une gare, un port, ou un bureau de poste du bord en rapport avec le sujet.

Les cartes-maximum représentant des activités sportives seront oblitérées

dante: de subiect, de loc și de timp.

* **Concordanța de subiect** este condiția esențială a validității unei ilustrate maxime, adică cea mai bună legătură între *imaginea mărcii poștale și cea a cărții poștale ilustrate*.

* **Concordanța de loc** implică un raport între *numele localității* sau al locului înscris pe ștampila poștală și *subiectul mărcii și al cărții poștale ilustrate*.

Ștampila "*Prima zi*" va putea fi folosită numai în cazul în care respectă condițiile menționate mai sus.

În ceea ce privește monumentele, peisajele și siturile, este admisă pentru obținerea concordanței cerute, o singură localitate: aceea unde se găsește obiectivul respectiv. Dacă este vorba de un loc fără birou poștal, va fi folosit biroul ce deservește acel loc.

În cazul unei personalități originare din țara care a emis marca poștală se va alege obliterarea din localitatea care are legătură cu evenimentul aniversat sau comemorat: naștere, moarte, operă sau aspect al activității sale.

Atunci când marca poștală este consacrată unui eveniment, obliterarea va fi făcută în locul care prezintă o legătură cu acesta.

Când marca poștală reprezintă de exemplu subiecte de tipul, avion, tren, sau vapor, obliterarea va fi efectuată în locuri unde sunt situate aeroporturi, gări, porturi sau birouri poștale de bord, în raport cu subiectul respectiv

Ilustratele maxime reprezentând activități sportive vor fi obliterate, de pre-

de préférence dans les localités où l'on pratique ces sports.

Les cartes-maximum représentant des oeuvres d'art telles que peintures, sculptures, mosaïques, émaux, vitraux, fresques, tapisseries. et d'une manière générale tous sujets figurant dans les musées ou collections pourront être oblitérés soit dans la localité où se trouvent ces oeuvres, soit dans celle où elles ont été créées. Toutefois lors du jugement de collections *d'oeuvre d'art*, considérant leur caractère universel, le jury pourra accepter l'oblitération dans le pays émettant le timbre. Cependant, lorsqu'une même oeuvre d'art est représentée sur des timbres de différents pays, le jury préférera la carte-maximum portant le timbre et l'oblitération du pays où se trouve l'oeuvre d'art.

En ce qui concerne les timbres représentant des sujets situés en dehors du pays d'émission, la clause dérogatoire ci-dessus s'applique aux personnalités célèbres et aux sujets se rapportant au cosmos. L'oblitération sera effectuée dans la localité du pays où a été organisée éventuellement une manifestation se référant au but de l'émission.

Lorsque le timbre commémore un événement ou reproduit un paysage ou un monument d'un autre pays, on considérera que la réalisation de cartes-maximum n'est pas possible par suite du manque de concordance de lieu.

Toutefois une carte reproduisant une oeuvre d'art d'un des sujets pourra être tolérée pour réaliser une carte maximum dans le pays émetant le timbre -

ferință, în localitățile în care se practică aceste sporturi.

Ilustratele maxime reprezentând opere de artă cum sunt picturile, sculturile, vitraliile, fresce, emailuri, mozaicuri, tapiserii și în general toate subiectele care figurează în muzee sau colecții, vor putea fi obliterate fie în localitatea în care se află operele de artă, fie în aceea în care au fost create. Totuși, în cazul aprecierii exponatelor de *opere de artă*, având în vedere caracterul lor universal, juriul va putea accepta oblitterarea în țara care a emis marca poștală. Cu toate acestea, în cazul în care una și aceeași operă de artă este reprezentată pe mărci poștale ale unor țări diferite, juriul va prefera ilustrata maximă care poartă marca poștală și oblitterarea țării în care se află respectiva operă de artă.

În ceea ce privește mărcile poștale reprezentând subiecte aflate în afara țării emitente, clauza derogatorie de mai sus se aplică personalităților celebre și subiectelor care se referă la cosmos. Oblitterarea va fi efectuată în localitatea țării în care, eventual, a fost organizată o manifestare care se referă la scopul emisiunii.

În cazul în care marca poștală comemorează un eveniment, reproduce un peisaj sau un monument dintr-o altă țară, **se va considera că realizarea ilustratei maxime nu este posibilă, ca urmare a lipsei concordanței de loc.**

Totuși o ilustrată maximă care reproduce o operă de artă în unul dintre subiecte, va putea fi acceptată pentru realizarea unei ilustrate maxime în țara

bre.

Les oblitérations effectuées par les bureaux postaux d'un pays hors de ses frontières (par exemple dans le cadre des manifestations philatéliques ou autres) seront tolérées.

L'oblitération sera d'autant plus intéressante qu'elle complètera harmonieusement par son illustration ou par son texte l'ensemble timbre/carte et que son utilisation aura été plus ou moins brève.

* **La concordance de temps** est déterminée par la date figurant sur le cachet postal, pendant la période où le timbre a pouvoir d'affranchissement.

4.4. Etat et rareté du matériel

Un total de 30 points est attribué dont 20 pour la rareté et 10 pour l'état des pièces présentées.

La rareté d'une carte-maximum dépend:

- d'une part de la rareté relative des 3 éléments, chacun dans son domaine,
- d'autre part de la difficulté et/ou de l'ancienneté de la réalisation.

4.5. Présentation

On dispose de 5 points pour la présentation.

Il est essentiel qu'elle ait un aspect agréable et soigné afin de donner une bonne impression d'ensemble.

Pour ce faire les exposants doivent s'inspirer des principes suivants:

- utilisation de feuilles de couleur claire,
- disposition harmonieuse du matériel présenté, 2 cartes-maximum par page (éviter les pages vides, trop chargées et les pièces qui se chevauchent).

emittentă a mărcii postale.

Obliterările efectuate de birourile postale ale unei țări în afara frontierelor sale (de exemplu în cadrul manifestărilor filatelice) vor fi acceptate.

Obliterarea va fi cu atât mai interesantă cu cât ea va completa în mod armonios, prin ilustrația ori prin textul său, ansamblul marcă poștală-carte poștală ilustrată și dacă utilizarea ei a fost mai mult sau mai puțin scurtă.

* **Concordanța de timp** este determinată de data care figurează pe ștampila poștală în perioada în care marca poștală are putere de francare.

4.4. Starea și raritatea materialului

Se atribuie un total de 30 de puncte din care 20 pentru raritate și 10 pentru starea pieselor prezentate.

* Raritatea unei ilustrate maxime depinde:

- de raritatea relativă a celor trei elemente, fiecare în domeniul său;
- de dificultatea și/sau de vechimea realizării.

4.5. Prezentare

Se acordă 5 puncte pentru prezentare.

Este esențial ca aceasta să aibe un aspect plăcut și îngrijit pentru a da o bună impresie de ansamblu.

În acest scop expozanții trebuie să se inspire din următoarele principii:

- folosirea unor foi de culoare deschisă;
- dispunerea armonioasă a materialului prezentat, cel mult două ilustrate maxime pe fiecare pagină (se vor evita paginile goale, foarte încărcate și supra-

chent),

- rédaction des textes explicatifs d'une manière concise et écrits d'une écriture lisible et sans faute.

5 - Jugement des participations

Pour que le jugement soit cohérent, il est demandé aux jurés de compléter la feuille de notation et de donner à l'exposant un certain nombre de remarques et de conseils pour améliorer sa participation.

La présence de faux étant toujours préjudiciable à toute présentation, il est recommandé aux exposants de faire expertiser leurs pièces en cas de doute.

6 - Conditions d'application

Ces directives pour l'évaluation des participations de maximaphilie aux expositions F.I.P. ont été approuvées à Istambul (Turquie) le 5 octobre 1996.

punerile de piese;

- redactarea textelor explicative într-un mod concis și scrise cu caractere citete și fără greșeli.

5. Aprecierea exponatelor

Pentru ca aprecierea să fie coerentă se cere juriilor să completeze foaia de notare și să dea exponatului un oarecare număr de obsevații și sfaturi în vederea îmbunătățirii exponatului său.

Prezența falsurilor fiind prejudiciabilă oricărei prezentări se recomandă exponanților ca, în caz de dubiu, să-și expertizeze piesele în cauză.

6. Condiții de aplicare

Prezentele directive pentru aprecierea exponatelor de maximafilie la expozițiile F.I.P. au fost aprobate la Istambul la 5 octombrie 1996

*Traducere Ioan STĂNESCU
Publicată în revista FILATELIA nr. 6/1999*

BIBLIOGRAFIE

1. **AZZIS Georges**
 * - *Salut des "Maximaphiles Français" aux Maximaphiles roumains.*
 Catalogul expoziției maximafilie România - Franța, - București - 1970
2. **DANILIUC Ioan**
 * - *Concordanța tematică într-un exponat de maximafilie.* Rev. FILATELIA Nr.4/1986.
3. **DĂNESCU Marcel**
 * - *Filatelie de la A la Z.* - Editura Sport Turism - București 1987.
4. **DOBRESCU Dan**
 * - *Filatelie tematică între nevoi și deziderate.* - Rev. "CURIERUL FILATELIC, Nr. 99 / 1998 - Sibiu.
5. **DRAGOMIR Kiriac**
 * - *Ștampilografie poștală (România 1822 - 1910).* - Târgu Mureș - 1990.
6. **DRAGOMIR Kiriac, SURPĂȚEANU Aurel**
 * - *Catalogul mărcilor poștale românești.* Editura științifică - București, 1974.
7. **DRAGOMIR Silviu**
 * - *Cartofilia. - Evoluție și perspective.* Buletinul de maximafilie tematică a A.F. Vrancea Nr. 3,4, și 5. - Focșani, 1986.
8. **DRĂGUȚ Vasile**
 * - *Dicționar enciclopedic de artă medievală românească.* Editura științifică și enciclopedică, - București, 1976.
9. **DUMITRU Constantin**
 * - *Alegerea suportului pentru ilustrata maximă.* Rev. FILATELIA Nr. 5/1982.
 * - *Alegerea datei pentru obliterarea ilustratelor maxime.* Rev. FILATELIA Nr. 7/1982.
 * - *Cum să realizăm o colecție de ilustrate maxime; cum să realizăm un exponat.* Catalogul expoziției maximafilie România - Franța. - București 1970.
10. **GĂBUREAC Sergiu**
 * - *Tipuri de hârtie folosită pentru tipărirea emisiunilor poștale românești, 1948 - 1982.* Almanahul filatelic. București, - 1982.
11. **GONZAGUE de la FERTÉ**
 * - *La collection Maximaphile.* Ed. par l'Echo de la Timbrologie, Amiens 1967.
 * - *Echos Maximaphiles.* Rev. l'Echo de la Timbrologie, Nr. 1398/ 1970.
 * - *Expozițiile de maximafilie în Franța.* Catalogul expoziției maximafilie România - Franța. - București, 1970.

12. **GONZAGUE de la FERTÉ, NEAGA Valeriu.**

* - *Istoricul maximafiliei*. Catalogul expoziției maximafilie România - Franța. - București 1970.

Catalogul expoziției maximafilie România - Franța. - București, 1970.

13. **GROSS Otton, GRYZEWSKI Kazimierz.**

* - *Incursiune în lumea timbrelor*. Ed. "Albatros". - București, 1983.

14. **HOLZWARTH Jörg, LOTZ Jörg, VESER Thomas.**

* - *Patrimoniul universal. Natura și cultura protejate de UNESCO*. Volumul *Europa de vest*. Ed. "Schei" - Brașov, 1998.

15. **MANGIN Jean-Pierre**

* - *La maximaphilie au service de la verité philatelique*. Rev. "Les Maximaphiles Français", Nr. 444 /1999.

16. **MANUEL MONTERREY MOLINA.**

* - *Maximofilia*. Editată de Federația Spaniolă a Societăților Filatelice (Federacion Española de Sociedades Filatelicas).

17. **MARTINS José Antonio Duarte.**

* - *A Maximafilia de Macau* (La maximaphilie de Macao). Livro - Catalogo. - Macau, 1984.

18. **MICU Ioan.**

* - *Organizarea unui exponat de maximafilie*. Catalogul expoziției naționale de maximafilie, - Bacău, 1986.

19. **MILLIS Lucian.**

* - *Highlights*. Rev. "NOTIZIARIO" a Asociației Italiene de Maximafilie (A.I.M.), Nr. 56 / 1997. - Brescia.

20. **MUSCELEANU George.**

* - *Indreptar maximafil.* Catalogul expoziției maximafilie România - Franța. - București 1970.

21. **NEAGA Valeriu.**

* - *Marca poștală - element principal al unei ilustrate maxime*. Rev. FILATELIA Nr. 4/1982.

* - *Obliterarea ilustratelor maxime*. Rev. FILATELIA Nr. 6/1982.

* - *Maximafilia în România*. Catalogul expoziției maximafilie România - Franța. - București 1970.

* - *50 ANNI dal primo congresso internazionale di Maximafilia*. Rev. "NOTIZIARIO" a A.I.M., Nr. 56 / 1997. - Brescia.

* - *La F.I.P. e la Maximafilia*. Rev. "NOTIZIARIO" a A.I.M., Nr. 57 / 1998. - Brescia.

* - *La constitution de la Sous-Commission Maximaphilie*. Rev. "NOTIZIARIO" a A.I.M., Nr. 57 / 1998. - Brescia.

* - *Inceputurile Maximafiliei la F.I.P., Contribuția Maximafiliei românești*. Catalogul expoziției BALCANMAX '97, Cluj-Napoca.

* - *Maximafilia în țările Balcanice*. Catalogul expoziției BALCANMAX '86, - Brașov.

* - *Istoricul activității filatelice românești în date*. Catalogul expoziției EFIRO 1998, -București.

22. NEAGA Valeriu, DUMITRU Constantin.

* - *Considerații pe marginea noului regulament special de evaluare a exponatelor de maximafilie la expozițiile F.I.P.* Catalogul expoziției naționale de maximafilie, - Bacău, 1986.

* - *Din nou despre varietate și eroare în maximafilie*. Catalogul expoziției naționale de maximafilie, - Bacău, 1986.

23. NEAGA Valeriu, DUMITRU C-tin, MICU Veniamin, NICOLESCU Dragoș, SECHE Luiza, STĂNESCU Ștefan.

* - *Maximafilia - o nouă preocupare în filatelie*. Editată de A.F. Prahova, - Ploiești, 1976.

24. NEAGA Valeriu, STĂNESCU Ștefan.

* - *Maximafilia, colecție specializată și de studiu*. Rev. FILATELIA Nr. 9/1982.

25. NEAGA Valeriu, SURDU Victor.

* - *50 de ani de la primul Congres internațional maximafil*. Catalogul expoziției BALCANMAX '97, Cluj-Napoca.

26. NEAGA Valeriu, DUMITRU Constantin, STĂNESCU Ioan.

* - *Maximafilia în România - retrospectivă, realizări, perspective*. Catalogul expoziției BALCANMAX '97, Cluj-Napoca.

27. PITEA Petru

* - *Inceputurile maximafiliei Clujene*. Catalogul expoziției BALCANMAX '97, Cluj-Napoca.

28. POPOVICI Gheorghe

* - *Nivelul calitativ al concordanțelor*. Rev. FILATELIA Nr. 2 și 3/1982.

29. PRUT Constantin.

* - *Dicționar de artă modernă*. Ed. ALBATROS, București 1982

30. PŮTZ Léon.

* - *Génèse et évolution de la Fédération Internationale de Philatélie*. Ed. Kieffer, Luxembourg, 1984.

31. RIALDI Cesare.

* *La collezione de cartoline maximum*. Rev. "NOTIZIARIO" a A.I.M., Nr. 56 și 57 / 1998. - Brescia.

32. SAFIANO Sebastian.

* - *Itinerar maximafil*. Arizona - nume magic. Buletinul informativ al SRFTM, Nr.3/1993.

33. SASU Victor.

* - Catalogul mărcilor poștale românești 1984 - 1994. București 1995.

34. SCĂRLĂTESCU Antoaneta.

* - *Turism - maximafilie*. Almanahul filatelic, București, 1984.

35. **SECHE Luiza.**
* - Punct de vedere - terminologie filatelică. Rev. FILATELIA Nr. 1/1983.
36. **SPINEANU Corneliu, VASILIU Dimitrie.**
* - *Catalogul mărcilor poștale românești*. Vol. I și II. București. 1984.
37. **STĂNESCU Ioan.**
* *Exponatul specializat sau de studiu în maximafilie*. Catalogul expoziției naționale de maximafilie, - Bacău, 1986.
38. **ȘĂINEANU Lazăr.**
* - *Dicționar universal al Limbii Române*. Ed. Mydo Center, 1996.
39. **TALOȘ Doru.**
* - *Din istoricul filateliei clujene*. Catalogul expoziției BALCAN-MAX '97, Cluj-Napoca.
40. **TRIPCOVICI Nicolae.**
* - *Filatelie - pasiune, studiu, competiție*. Ed. Sport - Turism, București, 1985.
* - *Mecanotelia o ramură nouă de colecționare*. Almanahul filatelic, București, 1986
41. **TUDOR Gheorghe.**
* - *Catalogul întregurilor poștale românești*. București, 1998.
42. **UNGUREANU Ion.**
* - *Semnificația patosului maximafil*. Almanahul filatelic, București, 1984.
43. **VOZJENOKOV N.P., IAKOBS V.A.**
* - *Iskustvo kartmaksimuma* (Arta ilustratei maxime). Ed. Sviazi, Moscova, 1979.
44. * * * - *Maximafilia pe noi trepte*. Ed. Filiala A.F. Bacău, 1986.
45. * * * - *Recueil des documents concernant les collections de Maximaphilie*. Redactat de G. de la Ferté, Paris, 1977.
46. * * * - *Catalogo "Requena" de tarjetas postales "Maximum"*. Ed. a V-a, 1951, redactat de Enrique Puigferrat Queralt. Barcelona
47. * * * - *Sociedade de Maximafilia Brasileira, Anuario*, 1979-1983.
48. * * * - *Maximaphily U.S.A.* - Revista asociației "The Maximum Card Study of America".
49. * * * - Colecția revistei FILATELIA a F.F.R.

CUPRINS

1. Prefață	pag. 3.
2. Notă asupra ediției	" 7.
3. CAPITOLUL I. - Apariția și evoluția maximafiliei	" 11.
4. CAPITOLUL II. - Maximafilia în România (repere cronologice)	" 25.
5. CAPITOLUL III. - Ce este ilustrata maximă ?	" 49.
III.1. - Marca poștală	" 50.
III.1.A - Elemente ce definesc și caracterizează marca poștală.	" 51.
III.1.B - Alte metode și mijloace de francare.	" 87.
III.1.C - Prevederi regulamentare.	" 93.
III.2. - Cartea poștală ilustrată.....	" 99.
III.2.A - Cartea poștală ilustrată - suport pentru realizarea ilustratelor maxime.....	" 101.
III.3. - Ștampila.....	" 112.
6. CAPITOLUL IV. - Stabilirea concordanțelor.	" 129.
IV.1. - Concordanța de subiect (imagine).	" 129.
IV.2. - Concordanța de loc.	" 149.
IV.3. - Concordanța de timp (dată).	" 157.
7. CAPITOLUL V. - Regulamente.	" 165.
V.1. - Statutul internațional al maximafiliei.	" 165.
V.2. - Regulamentul special al F.I.P. pentru evaluarea exponatelor de maximafilie la expozițiile F.I.P. (SREV).....	" 167.
V.3. - Directive pentru aprecierea exponatelor la expozițiile F.I.P. (guidelines).	" 171.
8. Bibliografie.	" 181.